

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 18 (13.249)

Trst, nedelja, 22. januarja 1989

Veliko politične strategije v odprtosti novega ameriškega predsednika

George Bush odpri Belo hišo in sprejel obiske volilcev

*Pozitivne reakcije ameriškega tiska na njegovo hvalnico »delu
in požrtvovalnosti«
v državi, ki naj bo bolj omikana*

Naše otroke v slovensko šolo

MARKO WALTRITSCH

Šola s slovenskim učnim jezikom obstaja v naših primorskih krajih že več kot sto let. Najprej so to bile šole na podeželju, marsikdaj v župniščih, velikokrat pa v občinskih stavbah. Ob koncu šestdesetih let prejšnjega stoletja so na Dunaju sprejeli zakon o osemletnem obveznem šolanju ter župane in občinske može obvezali, da morajo poskrbeti za šolanje otrok, ki so sodili v občinsko pristojnost.

V naših krajih so se vsi župani (tako slovenski kot italijanski) z vso vneto lotili odpirati nove šole. Nekatere pa se je zataknilo. Zakon je določal, da je pouk v šoli v domačem jeziku. Župani v Trstu in Gorici so menili, da je domači jezik le italijanski. Zaradi tega so odpirali le take občinske ljudske šole, v katerih je bil pouk izključno v italijanskem jeziku. Kdor se je hotel šolati v nemščini, je takrat šel na državne šole. Zahteve po občinskih šolah s slovenskim učnim jezikom niso zalegle. Le v tržaški okolici je bil pouk slovenski, vendar je tržaška občinska uprava delala na tem, da se ta pouk kar se da omeji. V Gorici pa je bila slovenščina učni jezik le v šoli na Ajševici, ki je tedaj bila v mejah goriške občine.

V obeh mestih pa slovenski jezik ni smel v občinske šole. Po dolgih prizadevanjih smo Slovenci ustanovili zasebne šole. Leta 1883 je politično društvo Sloga odprlo v Gorici prvi slovenski otroški vrtec, dve leti kasneje pa prvo slovensko osnovno šolo. V Trstu je za podoben pouk poskrbelo Družba sv. Cirila in Metoda (ustanovljena v Ljubljani leta 1886, ki je kmalu pridobila vrsto podružnic na vsem slovenskem ozemlju). Leta 1887 je bil pri Sv. Jakobu ustanovljen prvi zasebni slovenski otroški vrtec, dve leti kasneje pa v istem kraju prva slovenska osnovna šola. Vtem ko je v Trstu bila Družba sv. Cirila in Metoda tista, ki je tja do razpada Avstro-Ogrske poskrbela za razvoj slovenskega osnovnega šolstva tudi z gradnjo šolskih stavb, je

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

WASHINGTON — Prvi dan Bushevega bivanja v Beli hiši je potekel v znamenju sprejemanja gostov. Počasi torej le prihajajo na dan razlike med Reaganom in Bushem, saj je slednji povabil Američane na svoj dom... Že v nočnih urah se je pred Belo hišo zbrala množica oseb, ki so hotele prestopiti prag najslavnejšega poslopja, kar jih premore ZDA, in nekaterim se je potrpežljivost tudi obrestovala, ko sta jim Barbara in George Bush razkazala novo stanovanje.

Daleč od carske zadržanosti predsednika Reagana, ki ni imel stikov z ljudmi in se je izogibal novinarjev, je Bush pokazal, da so mu volilci pri srcu, pa tudi z novinarji hoče vpeljati in ohraniti dobre odnose. Obisk Bele hiše je sicer spadal v program proslavljanja 41. predsednika ZDA, vendar je bil učinkovitejši od dvanajstih gala plesov, na katerih sta morala zaplesati Barbara in George Bush.

Kot je ugotovil komentator New York Timesa, je Bush očitno odločil, da popravi kurz Reaganove politike, ki je seveda ne zavrača. Tudi njegov umestitveni govor je odražal željo, da bi bil vsem razumljiv, ideološko ne preveč obarvan in umirjen. Obenem pa je moral njegov govor pustiti v ljudeh vtis, da so mu velika družbena vprašanja zares pri srcu.

Bush jim je tudi potrkal na srce, ko je kritiziral materializem osemdesetih let in zapel hvalnico »delu in požrtvovalnosti«, ko se je zavzel za ZDA, ki naj bodo bolj omikane. Peggy Noonan, ki je novemu predsedniku napisala govor, pa je izkoristila priložnost, da je Bushu sugerirala tudi subtilno odprtost do Irana, ko je omenil primer ameriških talcev v Libanonu.

Srbija za omejevalni zakon o uradni rabi jezikov narodnosti v SFRJ

Predlog zakona temelji na preštevanju manjšin

BOGO SAMSA

BEOGRAD — V teh dneh se je sestala zakonodajno-upravna komisija srbske skupščine in razpravljala o težah »Zakona o uradni rabi jezikov narodnosti Jugoslavije«. Komisija srbske skupščine je bila mnenja, da so teze dobra osnova za sprejem zakona, na katerega čakajo že vrsto let.

Kot smo že poročali, zakonski predlog temelji na preštevanju narodnostne manjšine, ukinil je kriterij avtohtonega prebivalstva in zanika mednarodno-pravno zaščito narodnostnih manjšin. Proti temu stališču se je izrekel izvršni svet SR Slovenije, načelno stališče pa je sprejel tudi izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

Na seji srbske komisije se je tem teзам odločno uprl albanski delegat Nebih Zaviqi, ker po njegovem mnenju ne odražajo načelnega stališča o enakopravnosti jezikov narodov

in narodnosti. Po njegovem mnenju ni v pristojnosti federacije, da ureja to vprašanje. Federacija lahko ureja jezikovne probleme izključno o delovanju federacije same.

Odločno nasprotno stališče so zastopali srbski delegati. Slobodan Petrović je trdil, da so sedaj priča integracije evropskega kontinenta in se z gospodarsko integracijo odstranjujejo celo zgodovinska nasprotja med evropskimi narodi. V Jugoslaviji naj bi bili celo priče obratnih nazadnjaških procesov. Zaradi tega je treba krepiti to, kar združuje in ne tistega kar ločuje. Sreten Vladislavljević pa je rekel, da so stališča Albanca »voda na tuj mlin«
in pobarvana s tistim, kar »sedaj obsojajo«. Po njegovem mnenju je treba zakon čim prej sprejeti, ker naj bi z njim predolgo in nedopustljivo odlašali zaradi pripomb, ki jih je izrekel kosovski predstavnik in »zaradi odpora, ki prihaja s severa države«.

Pozitivni znaki na Poljskem in Madžarskem

Vzhod previdno v pluralizem

VARŠAVA, BUDIMPEŠTA — Poljski zunanji minister Tadeusz Olechowski je na Dunaju, kjer se je mudil na zasedanju KVSE, izjavil, da je uresničitev sindikalnega pluralizma na Poljskem le še stvar časa. Med drugim je tudi dejal, da bo prej ko slej napočil dan, ko bo morala poljska vlada ukiniti zakon iz leta 1982, ki je za nedoločen čas prepovedoval vsako obliko pluralizma. Med tem pa se je v GdanSKU sestalo vodstvo Solidarnosti, ki se uradno še ni opredelilo glede resolucije o sindikalnem pluralizmu. Osebnopripravljanje Leha Walesa je namreč to, da obstajajo le minimalne možnosti pogajanja s PZDP. Priznal pa je tudi, da je to le osebno mnenje, s katerim se seveda ne strinjajo vsi člani vodstva razpuščenega sindikata. Kljub razhajanjem v Solidarnosti pa obstaja dejanska možnost, da bo Walesa le sedel za isto pogajalno mizo s PZDP in s tem podprl politiko odpiranja, ki jo je začela izvajati poljska partija.

Tudi na Madžarskem se postopoma odpira pot pluralizmu, čeprav prevladuje mnenje, da še ni dozorel čas za dejansko strankarsko koalicijo na vladni ravni. Vodstvo opozicijskega gibanja Demokratični forum je prepričano, da alternativna gibanja še nimajo jasnih načrtov za složno sodelovanje. Da v Budimpešti že resno razmišljajo o večstrankarskem državnem sistemu, pa potrjuje tudi dejstvo, da je včeraj prišlo do javne razprave o pluralizmu. Na sedežu političnega kolegija so namreč poskrbeli za televizijski prenos razprave, ki mu je sledilo kakih 700 gledalcev zbranih v poslopju.

Socialistični Vzhod postaja torej manj tog, seveda z izjemami, kakršne beležijo na Češkem, o čemer med drugim pišemo na zadnji strani. Tudi perestrojka Gorbachova se še ne uresničuje tako, kot je bilo v načrtih. Iz Moskve namreč prihaja vest, da je policija aretirala še zadnjo skupino članov odbora za Karabah, ki so se udeležili protivladnih demonstracij, ker je avtonomna oblast ostala v Azerbajdžanu. Prvi val aretacij je bil v začetku decembra.

Stališče SKGZ o spornem predlogu

TRST — Slovenska narodnostna skupnost v Italiji si že precej let prizadeva, da bi jo italijanska država priznala in zakonsko zaščitila na Tržaškem, Goriškem in Videmskem, kjer je zgodovinsko prisotna v Furlaniji-Juljski krajini. To svojo zahtevo utemeljuje z določili italijanske ustave (2., 3. in 6. člen), kot tudi z mednarodnimi dokumenti, ki jih je Italija sprejela, in seveda z Osimskim sporazumom, s katerim sta se Jugoslavija in Italija obvezali, da bosta spoštovali pravice obeh manjšin.

V teh prizadevanjih se Slovenci v Italiji sklicujemo tudi na stališča v sicer neobvezujočih dokumentih, ki pa imajo velik moralni pomen, kot sta obe resoluciji o jezikovnih manjšinah evropskega parlamenta (Arfejeva iz leta 1981 in Kuipersova iz leta 1987) in papežev dokument o manjšinah.

Gre torej za vse tiste dokumente in stališča, ki so izraz najnaprednejših teženj razvitega sveta. To nam daje moč, da kljubujemo vsem našim nasprotnikom, ki težijo za asimilacijo manjšine in naše pravice pogojujejo s številčnostjo manjšine na posameznih področjih.

V svojem boju smo Slovenci v Italiji vedno računali na podporo matične države, za kar se je vselej sama dosledno opredeljevala. Ob tem pa smo se Slovenci v Italiji ves čas zavedali tudi važnosti reševanja problemov italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji kot pomembnem in vplivnem momentu v oblikovanju odnosa Italije do nas. Način reševanja mednarodnih odnosov v Jugoslaviji je za nas torej izrednega pomena.

Sprejem jugoslovanskega zakona o pravicah narodnostnih skupnosti, ki bi odmerjal te pravice na osnovi preštevanja manjšinske skupnosti, bi po oceni SKGZ nasprotoval Osimskemu sporazumu, ki predstavlja pomemben meddržavni akt za življenje in razvoj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in italijanske v Jugoslaviji. Istočasno bi takšen zakon predstavljal pomoč nacionalističnim nasprotnikom naše skupnosti kot tudi sožitja med narodi in sodelovanja med sosednjima državama.

Ali Formigoni lahko odloča kdaj so splavi terapevtični?

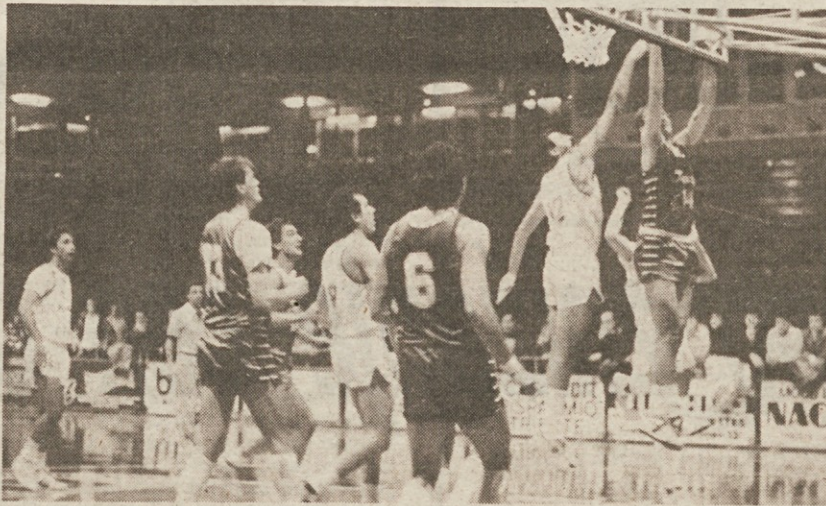
RIM — Minister za zdravstvo Donat Cattin bo moral odgovoriti na vprašanje, ki mu ga je zastavil poslanec Formigoni v zvezi z domnevnim zlorabljanjem terapevtskih splavov v milanski bolnišnici Mangiagalli. Da bi lahko primerno odgovoril na zastavljena vprašanja, je minister Donat Cattin odločil, da odpre poizvedovalno preiskavo, ki bo seveda zagotovila popolno anonimnost zainteresiranih oseb.

Poslanec Formigoni je navdušen nad svojo interpelacijo, saj je že včeraj izjavil, da je v bolnišnici že izbruhnila afera, nihče pa ni še demantiral njegovih izjav. Formigoni je namreč trdil, da je v bolnišnici Mangiagalli odločno preveč splavov, večino pa naj bi zdravniki vpisali kot terapevtske splave, medtem ko naj bi bile le prekinitve nezaželenih nosečnosti. S tem v zvezi je Formigoni tudi izjavil, da je povsem lažna vest, da ne jemljejo v službo zdravnikov, ki se ne

upirajo splavom, pač pa ravno obratno. Kdor je izjavil, da ne bo prekinjeval nosečnosti, je po Formigonijevem mnenju ostal brez službe. Poslanec Formigoni je odločno kritiziral tudi delovanje družinskih posvetovalnic, češ da se uslužbenci ne trudijo preveč, da bi nosečnicam odsvetovali splav.

Nož, ki ga je Formigoni zasadil v zakon št. 194, ker gre v glavnem za to in ne za kritiko uprave neke bolnišnice, je še posebno boleč, ker ga je zavihel človek, ki gleda na vsakdanje življenje iz dokaj izkrivljenega zornega kota. Ljudem seveda ne moremo kratiti pravice do svobodnega mišljenja in izražanja, vendar najbrž ne bi smel Formigoni, ki se je odločil, da se odreče spolnemu občevarju, ker bi to motilo njegovo politično udejstvovanje, razpravljati o globokih duševnih stiskah, ki privedejo žensko do splava. Pa naj ga zdravniki imenujejo, kakor se jim zdi.

Jadranovci danes v Faenzi

Jadranovi košarkarji (na sliki: z domačega zmagovitega srečanja proti Castel San Pietru) bodo danes ob 17.30 v okviru B-2 lige igrali zelo pomembno tekmo v Faenzi proti istoimenskemu moštvu.

Svetovni pokal v smučanju

Schneiderjeva in
Girardelli nezadržna

□ □ □

Teniško prvenstvo Avstralije

Mladi Ivanišević
v osmini finala

□ □ □

V odbojgarski C-1 ligi

Olympia in borovke
tokrat praznih rok

NA 18. IN 19. STRANI

● Naše otroke

NADALJEVANJE S 1. STRANI

v Gorici društvo Sloga leta 1897 to skrb prepustilo Šolskemu društvu, ki je tja do prve vojne v mestu zgradilo štiri velike šolske stavbe.

Zakaj te besede o slovenskem osnovnem šolstvu v letih pred prvo svetovno vojno? Dokazano je, da so iz teh šol prišli tisoči mladih ljudi, ki so kasneje nadaljevali šolanje in se izvežbali ter uspeli v intelektualnih poklicih, ki so postali sposobni obrtniki in trgovci, ki so se zaposlili v tovarnah in na drugih delovnih mestih. Kdor je obiskoval te šole, se je v dvajsetih in tridesetih letih uspešno upiral fašizmu. Osnova današnjega slovenstva pri nas na Primorskem, v Trstu in Gorici še posebej, so potomci tistih otrok, ki so takrat obiskovali slovenske šole.

Isto smemo trditi o povojnem šolstvu, o državnih šolah s slovenskim učnim jezikom. Že skoro 45 let je od tega, ko so se v vseh naših krajih, potem ko so marsikje že prej delovale ilegalne partizanske šole, obnovile slovenske šole. Tokrat so to bile in so še državne šole. Poleg obveznih šol smo si v tem časovnem razdobju prizadevali, da bi dobili vrsto višjih srednjih šol. V tem smo uspeli pa čeprav ne vedno tako, kot je bila naša prvotna želja.

V več kot štirih desetletjih je iz teh naših šol prišlo na tisoče ljudi. V njih so se učenci in dijaki strokovno izsolali, pomembno pa je bilo in je dejstvo, da so v njih dobili prve osnove narodne zavesti. Tisti, ki so obiskovali slovenske šole, so jim ostali zvesti tudi kasneje, takrat ko se je bilo treba odločiti, v katero šolo poslati svoje otroke.

Vrsto let smo bili vajeni objavljati zmagovalne številke o porastu vpisov v slovenske šole. Že nekaj let pa se soočamo s pojavom, ki ni lasten le nam Slovincem na Tržaškem in Gorškem, marveč tudi tukajšnjim Italijanom, tudi drugim prebivalcem danes bogate Evrope. Manj otrok je v naših družinah. V vsej Evropi je bilo zaradi tega zaprtih veliko šol. Tudi pri nas se je marsikje že zgodilo nekaj takega. Val manjših vpisov iz osnovnih ter nižjih srednjih šol že pluska na višje srednje šole.

Zaradi tega je važno, za vso našo narodnostno skupnost življenjsko važno, da v teh dneh, ko so v teku predpisi v šole, vsi brez izjeme naredimo vse, kar je v naši moči, da bo v slovenskih šolah — tokrat prihajajo v poštev otroški vrtci in prvi razredi vseh šol — čimveč učencev. Glavna skrb seveda pada na starše. Tudi na slovenskega partnerja v narodnostno mešanem zakonu. Dobro vemo, da je še zlasti v obeh naših mestih veliko takih pozitivnih primerov, ko otroci iz mešanih zakonov pridejo na slovensko šolo. Marsikdaj pa se to ne zgodi. Tudi drugi naši bralci imajo nalogo, da priateljlu ali sorodniku svetujejo ter ga prepričajo, da otroka vpiše v slovensko šolo.

Seveda gre v prvi vrsti za ohranjanje naše narodnostne skupnosti. Ko ne bi bilo šol Sloge in Šolskega društva v Gorici ter Ciril-Metodovega društva v Trstu ne bi imeli tolikšne narodnostne zavesti in tolikšnega razmaha slovenskih šol po drugi svetovni vojni.

Ob vsem tem velja povedati še nekaj, kar je zelo pomembno. Znanje slovenskega in italijanskega jezika ima v naših krajih prednostni pomen. Še zlasti zaradi tega, ker bo pri nas vedno veliko gospodarskih poslov s sosedno Jugoslavijo. Prav zaradi tega, kdor pozna slovenščino, kdor je bil v slovenski šoli, ima v zaposlitvi prednost. Ni mu treba v svet. Dovolj je, da pogledamo okrog nas, pa bomo ugotovili, da je ta trditve resnična. Vrh vsega pa so se v svojem poklicu lepo uveljavili tudi tisti diplomiranci slovenskih šol, ki so šli v svet.

Čas za vpis v šolo je do 15. februarja. V teh tednih zavijajmo rokave, naredimo vse, da bomo v slovenskih šolah na jesen imeli čimveč učencev.

Pred srečanjem De Mite s sindikalno zvezo CGIL, CISL in UIL

Socialisti odklanjajo vsako odgovornost če se bo dialog s sindikati izjalovil

RIM — Miza, za katero bosta vlada in sindikat odigrala pomembno partijo, je pripravljena, manjkajo le ustrezne karte. Sindikat je namreč že večkrat iznesel svoje zahteve in se v zameno za preklic skrajšnje splošne stavke ne namerava zadovoljiti »s krožnikom leče«, kot je poudaril socialistični tajnik CGIL del Turco. Po drugi strani pa vlada v vladnih vrstah velika zmeda. Ekipe, ki ju vodita Amato in Colombo že nekaj dni proučujejo predloge, ki ju bosta predložila vsem trem sindikalnim organizacijam, vendar kaže, da je zadeva še daleč od uresničitve. Jutri se bosta ekipi sestali v Palači Chigi, kjer bosta skupaj z ministrskim predsednikom še enkrat preverili učinkovitost pogajalne linije. Govor bo predvsem o zahtevah sindikata po spremembi noveletnega gospodarskega manevra, ki jo je predložilo socialistično tajništvo in ki jo sedaj namerava predo-

čiti načelnikom strank vladne koalicije. Vendar socialisti ne želijo, da bi prišlo do kakršne koli soodvisnosti med njihovimi predlogi in vladno-sindikalnimi pogajanjmi. V predlogih namreč načrtno niso omenili davčnega grabeža, dokaj nejasni pa so tudi glede davčnega odpusta. Socialisti menijo, da gre za proceduralni problem, o katerem bo razpravljal parlament. Kaže torej, da ne bodo izvajali načelne opozicije. Drugače povedano, če bo kdo sprožil to vprašanje, bo PSI odločal, ali naj ga vključi v razpravo ali pa naj ga zavrne. Hkrati pa opozarja, da si je vlada v tem trenutku naprtla veliko odgovornost: sindikatu mora dati sprejemljive predloge, ki bodo omogočili ponovno odprtje dialoga in preklic splošne stavke. »Pogajanja bodo tekla med vlado in sindikati, ne pa med sindikati in socialisti,« je pojasnil Marianetti.

V rimskih palačah pa prevladuje mnenje, da si socialisti ne nameravajo prevzemati nikakršne odgovornosti v primeru, da bi se pogajanja izjalovila in bi nepreklicno prišlo do splošne stavke. Ta možnost pa ni niti tako majhna. Skratka, PSI sili vlado, naj poišče primerne oblike dialoga, po drugi strani pa jo vabi, naj ohrani ugodno razdaljo, predvsem za to da se ne bi predsedniku vlade ponudila priložnost za vladno krizo, ki si jo sam tako želi. Za De Mito bi bila namreč vladna kriza koristna, saj bi se rešil razgibanih voda, v katerih plava KD pred kongresom, Craxi pa ga še zdaleč ne namerava tako bogato obdariti. Po drugi strani pa bi tudi razdor s sindikatom še bolj ošibil De Mitovo pozicijo v njegovi stranki.

G. R.

Zaradi škandala s tovarno v Rabti grozi odpust šefu tajne službe ZRN

BONN — Škandal v zvezi z vpletenostjo nemške industrije pri gradnji kemične tovarne v Rabti v Libiji dobiva vse večje razsežnosti. Tako najnovejše vesti iz Bonna govorijo o tem, da bodo odstavili vodjo zahodnonemške tajne službe Hansa Georga Wiecka, ki naj bi večkrat posredoval vladi povsem napačne informacije v zvezi s to zadevo. Očitajo mu celo, da o vsem tem ni vedel ničesar, ko pa je izbruhnil škandal, naj bi vladi podtaknil kot svoje podatke, ki jih je posredovala CIA.

Kot poroča zahodnonemški tisk, naj bi bil kancler Kohl na svojega šefa tajne službe izredno jezen, saj naj bi bil prav Wieck kriv, da je Kohl zaradi svojih spreminjajočih izjav o tovarni v Rabti izgubil dobršen del ugleda pri zahodnonemški javnosti. Zato naj bi bili po mnenju vseh Wieckovi dnevi na mestu šefa tajne službe šteti in to še posebej zato, ker to po pisanju današnjega Welt am Sontaga ni njegova prva napaka, temveč je vladi ZRN posredoval povsem zgrešene podatke tudi ob zgodovinskem obisku voditelja NDR Honeckerja v ZRN leta 1987.

Na področju sporne kemične tovarne v Rabti so v petek opravili pogrebne slovesnosti za dvema pilotoma, ki naj bi bila ubita 4. januarja, ko so ameriška letala sestrelila dva libijska miga nad Sredozemljem. Pogreb je neposredno prenašala televizija, ki je gledalcem pokazala dve zaprti krsti, v katerih naj bi bili trupli kapetana El Kerimija in poročnika El Funasa. To je prvič, da se v Libiji govori o usodi obeh pilotov, kje in kdaj pa naj bi našli njuni trupli niso povedali (Telefoto AP)

Andreotti v SFRJ že konec meseca

BEOGRAD — Italijanski zunanji minister Giulio Andreotti bo v ponedeljek, 30. januarja, uradno obiskal Jugoslavijo. Obisk bo posvečen predvsem dvostranskim odnosom in pregledu političnega položaja na Sredozemlju. Na dnevnem redu bo med drugim obravnavala položaja obeh narodnostnih skupnosti: italijanske, ki živi v Jugoslaviji in slovenske v Italiji. Datum obiska je sicer že dogovorjen, vendar še ni uradno potrjen. (B. S.)

Protest v Zenici

ZENICA — 20.000 Zeničanov je v petek protestiralo zaradi vse bolj onesnaženega zraka v svojem mestu. »Hočemo zrak«, »Jugoslaviji jeklo, Zenici žveplov dioksida«, »Prodajte neumske vile in nam kupite filtre«, »Zenica je Černobil na broke«, takšna in podobna gesla so prevladovala, nosili pa so jih mladi in stari s plinskimi maskami na obrazu.

Nad Zenico se po trditvah strokovnjakov letno razprši po 75.000 ton žveplovega dioksida, nekaj 10.000 ton prahu in 85 milijard kubičnih metrov plinov. V devetih mesecih lanskega leta je v Zenici umrl 101 novorojenček. V krvi zenških malčkov je dvakrat več svinca kot v krvi otrok iz drugih krajev. (dd)

Jugoslavija potrebuje predvsem treznost

LJUBLJANA — V ponedeljek bo v prostorih slovenske skupščine v Ljubljani 24. seja CK ZKS z dvema pomembnima točkama dnevnega reda: razprava o aktualnih idejnopoličnih razmerah v Sloveniji in Jugoslaviji in priprava na sejo CK ZK Jugoslavije ter kadrovske zadeve.

V prvi točki gre za izredno pomembno stališče slovenskih komunistov o idejnem in političnem pluralizmu, na to temo so poslali članom daljše napisano stališče. V njem se sklicujejo na Kardeljevo študijo Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja in na zadnja stališča slovenskih komunistov, ki vsa potrjujejo široko odprtost za konkurenco idej in blaga.

Seveda se bo razprava razvnela tudi okrog trenutnega izredno zanimivega položaja v Zvezi komunistov Jugoslavije in okrog zadnjih polemik, ki gredo prav v obratni smeri utrjevanja partijske oblasti ob istočasni stihiji množic in neposrednega povezovanja liderjev z množicami. S tem se zadeva v bistvo federativnega sistema, skuša se s pomočjo izrednega kongresa in nestatutarnimi zamenjavami vodstev ustvariti v jugoslovanski Zvezi komunistov povsem drugačen odnos sil in z njim tudi prevlado unitaristične enotnosti.

Kadrovske zadeve pa pomenijo izvajanje sedemnajste seje ZK ZKJ, ko so zahtevali zamenjavo

ene tretjine članov CK, nato pa nasilno izvedli popolno preosnovo v Črni gori in v Vojvodini. Slovenski komunisti bodo menda zamenjali samo tri tovariše, ki delajo v federaciji in ki po statutu ne morejo več biti istočasno v CK in na visokih državnih položajih kot je na primer član predsedstva Stane Dolanc. Namesto člana predsedstva ZKJ pa bodo menda kandidirali Cirila Ribičiča, ki bo nadomestil Franca Šetincea.

Iz vseh jugoslovanskih republik prihajajo vesti o pripravah za zasedanje CK ZKJ, ki bo v Beogradu v sredo. Hrvaški tisk tako dokaj jedko komentira ustanavljanje nove izključno srbske zveze Solidarnost, ki naj bi poluradno solidarizirala s srbskim in črnogorskim prebivalstvom na Kosovu, prav tako formalno poluradno in še bolj v vsakodnevnih praksi pa naj bi predstavljala jutrišnji odred za prirejanje mitingov in dviganje politične temperature. Po vseh teh srbskega tiska naj bi to zvezo že ustanovili v nekaterih srbskih mestih. Vsak čas naj bi se to zgodilo tudi v Sarajevu in v drugih mestih SR Bosne in Hercegovine, podobne načrte imajo tudi za Zagreb in Hrvaško.

Zlasti iz Hrvaške pa poročajo o številnih zborovanjih in sestankih partijskih organizacij in organizacij Zveze borcev v podporo predsedniku ZKJ St-

petu Šuvarju, katerega odstop izredni kongres itd. so tako odločno zahtevali na izrednem kongresu vojvodinskih komunistov.

V tem vedno bolj napetem ozračju je očitno potrebna treznost, saj je nujno, da se stvari umirijo. Le tako bo možen stvaren in konstruktiven razgovor in pričetek vsaj onih reform, ki so za vse že zrele in ki edine lahko uredijo gospodarski položaj in s tem omilijo tudi politične napetosti. Tudi te sile se očitno pripravljajo in so aktivno na delu.

Obstaja namreč logičen odnos sil: po eni plati je predsednik ZK Srbije Slobodan Milošević politično izredno močan, prav sedaj je utrdil svoje vodstvo v Vojvodini, razrušil staro v Črni gori, v Srbiji nima nobene opozicije. Ni torej sile, ki ga lahko odstrani.

Toda ista logika (ne osebna, temveč politična) velja za Stipeta Šuvarja. Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina (pa še kdo) ne morejo dovoliti, da izgine iz političnega prostora nosilec splošno jugoslovanske odprte politike.

V tem položaju je po mnenju nekaterih edina konstruktivna rešitev v umirivni položaja, za kar bo že nekaka priložnost pri sestavljanju uvodnega poročila predsednika Šuvarja: lahko je dogovorjeno, lahko pa tudi ne. Zunanji znaki govore, da se stvari še ne pomirjajo in da se spopad nadaljuje.

BOGO SAMSA

Rigutti confezioni

Resnično znižanje cen ob koncu sezone

TRST

Ul. Mazzini 43

Zaskrbljeno gledanje na probleme okolja v naši deželi

Wehrenfennig o ekološkem stanju F-JK

TRST — Okolje je treba obvarovati in ga zaščititi. Kakovost življenja ne smemo meriti samo po tem kar si lahko privoščimo, kar lahko kupimo, ne smemo je ocenjevati samo v luči konsumizma. Kakovost življenja je tudi in predvsem zrak, ki ga vdihujemo, je voda, ki jo pijemo, je okolje, v katerem živimo. Odkar se človek zaveda svojega primateja v naravnem okolju, je s svojim delovanjem vedno posegal v svoj življenjski prostor. Čim višja je bila stopnja njegove civilizacije, tem večji so postali njegovi posegi v naravo; čim bolj je postal egoist, tem težji in nevarnejši so bili njegovi posegi v okolje v celoti. Tako se je in se še dogaja vsepovsod po svetu. Kdor si je pred dnevi ogledal televizijsko oddajo na prvi italijanski mreži, ki jo je znani novinar Piero Angela ob robu turinskega zasedanja strokovnjakov z vsega sveta posvetil tej problematiki, je gotovo ostal negativno presenečen nad kopico zaskrbljujočih podatkov. Oddaja pa je tudi pokazala, da nismo vsi, v mejah naših zmožnosti, pripravljeni prispevati svoj delež, da bi se stvari spremenile.

Problemi so v večji ali manjši meri skupni vsem državam in deželam. Kako pa je pri nas, v Furlaniji-Juljski krajini? Kako skrbimo za varstvo okolja? Kako ga skušajo obvarovati politične oblasti, ki so na oblasti? Predvsem pa: kakšno je zdravstveno stanje naše dežele?

»Rekel bi, da je kar zaskrbljujoče — ugotavlja ANDREA WEHRENFENNIG, deželni svetovalec Zelene liste, ki se že leta ukvarja s to problematiko. Na tem področju je namreč veliko število odprtih problemov, ki so v bistvu ostali v ozadju.«

Bi jih lahko naštel?

»Začel bi kar z onesnaženjem morja: na razpolago imamo le kemično-fizikalne podatke o njegovem stanju, nimamo pa analize o stanju življenja v njem. Biološke analize se namreč ne opravljajo. Glede odlaganja in uničevanja odpadkov smo še vedno pri stari in »veseli« politiki iz Bombenovega obdobja; o odlaganju strupenih snovi pa ni na razpolago nobenih podatkov. Deželni načrt o uničevanju odpadkov je torej prava polomija. Glede pitne vode bi dejal, da se opravljajo analize le glede prisotnosti atracina in drugih dveh snovi, glede ostalih pa ne. Nadalje obstaja problem kamnolomov, kjer imajo zasebniki v bistvu prosto roko. Problem predstavljajo tudi cestne povezave, ki so v naši deželi (v nasprotju s tem, kar se dogaja drugod) deležne velike vsestranske pozornosti, medtem ko je železniški sektor zelo šibak. Na tem seznamu je tudi problem emisije strupenih plinov v zrak: v mestnih središčih se te analize sploh ne delajo (v Trstu so zadnje naredili leta 1974), čeprav je onesnaženost zraka zelo škodljiva. Negativna je tudi deželna politika glede uvedbe parkov. Nekatere bodo sedaj sicer ustanovili, kljub temu da občine niso bile stimulirane, da bi to naredile. Medtem pa uničuje teritorij, pri čemer je najbolj zgovoren primer sinhotrona na Krasu. Tudi deželna politika glede uporabe energije je pomanjkljiva, kakor tudi glede prevoznih, ker se med seboj nikakor ne dopolnjujejo: vse se dela brez potrebne koordinacije.«

Deželno politiko na tem področju torej postavljate na zatožni klopi. Kaj pa ji v glavnem pravzaprav očitate?

»Predvsem to, da je glede varstva narave na nekaterih področjih povsem odsotna, na drugih pa sledi tradicionalnim metodam. Očitam ji predvsem, da se podatki o stopnji onesnaženosti ne dajejo v javnost in da se tudi mi z velikimi težavami priklopljemo do njih.«

Poleg vseh alarmnih opozoril je tudi ugledni New York Times pred nedavnim uvrstil Jadransko morje med trinajst najbolj onesnaženih in ogroženih področij na svetu. Mednarodna organizacija Greenpeace se bo s svojo ladjo Sirius letos mudila v Jadranu. Je tudi naša obala res tako onesnažena?

»Onesnažena sta predvsem zaliva pred Miljami (zaradi odpadnih voda in industrijskih odpadkov) in Panzano (vanj odteka odpadne vode tržiških občin). Problem pa ni samo ta. V zadnjem času se je postavilo tudi vprašanje cvetenja alg. Gre za nepredvideno cvetenje, ki ga poleg posebnih klimatskih pogojev omogočajo tudi prehranjevalne lastnosti odpadnih voda. Jasno je, da s tem nastaja velika škoda za turizem.«

Kako pa vse to vpliva na življenje v morju in na ribji zarod in na gojenje školjk?

»Tako stanje povzroča veliko škodo predvsem gojenju školjk, ki ga dežela — in tega ne gre pozabiti — krepko podpira. V Jadranskem morju so se namreč pojavile tudi različne enocelične strupene alge, ki so jih zasledili tudi v Tržaškem zalivu. Domneva se, da so se v naše vode »priselile« s školjkami, ki so jih v Jadran z atlantske obale uvozili tukajšnji gojitelji. Vendar pa se teh raziskav ne dela, pri čemer je treba dodati, da so KZE glede tega popolnoma odsotne. Manjkajo torej biološke analize morja, kot jih na primer opravlja dežela Emilija-Romagna. Pri vsem tem pa bi bilo potrebno, da bi glede tega dosegli točne sporazume z Jugoslavijo, saj gre za problem skupnega interesa.«

Kaj pa odpadne vode?

»Tudi na tem področju nismo na pravi poti. Vode iz grezničnega omrežja, ki imajo raznovrstno sestavo (prehranjevalno in onesnažujočo) odteka v morje, ne da bi jih že prej »očistili«. To ne samo v Tržaškem zalivu: taka rešitev je sedaj predvidena tudi za Lignano. Poleg tega obstaja tudi problem industrijskih odpadkov, ki odteka v morje.«

Z aretacijo bivšega odbornika Bombena je problem uničevanja odpadkov izbruhnil na dan z vso silo. Ponekod smo s tem v zvezi brali, da je F-JK smetišče Italije. Ali je to res?

»Res je, da je bila doslej deželna politika glede tega tako važnega vprašanja karseda »vesela«. Deželni načrt je prava polomija. Pod Bombenovim odborništvom so bile za odlaganje odpadkov v veljavi zelo nizke tarife, kar je bilo prava vzpodbuda za podjetnike. Gotovo je, da so v deželna odlagališča »prišli« tudi industrijski odpadki, ki sicer ne bi smeli. Tako upravljanje je seveda prineslo veliko škodo.«

Je voda v naši deželi čista? Je zaskrbljenost prebivalstva upravičena? Odbornik Angeli je pred dnevi v odgovoru na interpelacije svetovalcev zavrnil vsako zaskrbljenost.

»Voda v vodovodnem omrežju je v bistvu čista, nekaj problemov (zaradi prisotnosti atracina) je še na območju Krmina, Palmanove in tudi Gorice. Problem pa so arzijski vodnjaki, ki jih je v FJK okrog 30.000 in ki jih ni mogoče nadzorovati. Odbornik Angeli pa je govoril samo o morebitni prisotnosti atracina, o prisotnosti drugih strupenih snovi, kot na primer nitratov, pa ni posredoval nobenega podatka, čeprav smo ga zaprosili.«

- ◆ Zaskrbljenost za F-JK
- ◆ Nujnost drugačne politike
- ◆ Potrebna je »glasnost«
- ◆ Za biološko kmetijstvo
- ◆ Čimprej ustanoviti kraški park
- ◆ Zapreti nuklearko v Krškem

Kateri pa so razlogi za onesnaženje vode, ki je temeljna prvina življenja na zemlji? Številne obtožbe so padle na kmetijski sektor, ki pa jih je v celoti zavrnil.

»Dejstvo je, da je F-JK na tretjem mestu uporabljen herbicidov v državi. Po teh podatkih se na hektar zemlje pri nas uporabi 3,5 kg te strupene snovi (okrog 1.000 ton letno). Tem je treba dodati še uporabo pesticidov in drugih strupov (na primer za steriliziranje zemlje) in umetnih gnojil. To so dejstva.«

Kakšna je torej rešitev ob dejstvu, da je kmetijski eden od glavnih proizvodnih sektorjev v naši deželi?

»Mi se zavzemamo in podpiramo biološki boj za zatiranje parazitov in uporabo naravnih gnojil. To pa pomeni, da je treba popolnoma vse spremeniti. Tak pristop do kmetijstva sicer prinaša manjšo proizvodnjo, je pa kakovostnejša. Jasno je tudi, da monokulture (v naši deželi predvsem koruze in soje,

pridelavo katerih Evropska skupnost močno podpira) niso primerne za tako »biološko« kmetijstvo. Dejstvo je, da ima kmetijski sektor preko svojih predstavnikov v deželnem svetu zelo veliko moč. Ta pot je torej zelo težavna.«

V zadnjih dneh ste opozorili tudi na vprašanje onesnaženosti zraka, pri čemer ste na zatožni klopi postavili predvsem tržiško elektrarno.

»Podatki kažejo, da je tržiška elektrarna največji onesnaževalec zraka v naši deželi. V zrak oddaja kar 60 odstotkov žveplovega dioksida, 33 odstotkov dušikovih oksidov in 10 odstotkov drugega strupenega prahu od skupnih emisij strupenih snovi v naši deželi. Da bi se tako stanje spremenilo smo predlagali določene ukrepe, ki pa pristojni organi niso vzeli niti v poštev. Če na splošno pogledamo onesnaženost zraka v naši deželi, ugotovimo, da so največji »proizvajalci« žveplovih dioksidov industrijski obrati, katerim sledita sektor prevoznih in stanovanjske gradnje. Največji »proizvajalec« dušikovih oksidov pa je sektor prevoznih, industrijski pa le v minimalni meri. Glavni »proizvajalec« ostalega strupenega prahu (80 odstotkov) je industrija, ogljikovodikov (90 odstotkov) pa prevozi.«

In kako deželna uprava spremlja vse te probleme, ki so povezani z onesnaženjem zraka?

»Ugotoviti moramo, da glede preventive onesnaževanja zraka sploh nima nobene politike. To je še toliko bolj zaskrbljujoče, ker tako stanje močno in negativno učinkuje na zdravje človeka in tudi na naravo. Ne pozabimo na kisli dež, ki je tudi v naši deželi že povzročil veliko in težko popravljivo škodo.«

Večkrat ste zahtevali (zadnjikrat med obiskom predsednika skupščine SRS Potrča v Trstu), da je treba zapreti slovensko nuklearko v Krškem. Zakaj? Ali ni to vmešavanje v zadeve druge države?

»Gre za vprašanje, ki zadeva nas vse. Postavili smo ga, da bi stimulirali sodelovanje med Slovenijo, Hrvaško in našo deželo glede energetskega problema. O njem se pogovarjamo tudi s Korošci; vsi skupaj se namreč zavzemamo za področje brez atomskih naprav. Imeli smo že več sestankov. Ponovno se bomo srečali konec meseca v Celovcu, kjer bodo prisotni tudi predstavniki iz Madžarske. Na njem se bomo dogovorili za razne pobude, s katerimi podkrepiti naše zahteve. Sicer pa je nuklearka v Krškem, kjer imajo tudi številne okvare, že zastarela. Zato ji je po našem mnenju treba zapreti. O tem vprašanju smo deželnemu odborniku Carboneju postavili več vprašanj, doslej pa nismo prejeli nobenega odgovora.«

Pogovor zapisal
ALEKSANDER SIRK

KPI: Zakaj deželna seja šele 1. februarja?

TRST — Zakaj se bo deželna svet F-JK sestala šele 1. februarja, kot je sicer že itak predvideno po statutu dežele? To vprašanje je deželnemu odboru polemično zastavil načelnik svetovalske skupine KPI Paolo Padovan, ki v tiskovnem poročilu med drugim ugotavlja, da se na tak način skuša razvrednotiti delo deželne skupščine, ki pa bi morala »odgovoriti« na vrsto odprtih problemov, ki zadevajo deželno stvarnost. Načelnik komunističnih svetovalcev zvrta krivdo za tako stanje na deželni odbor, ki še ni predložil skupščini tistih zakonskih osnutkov, ki zadevajo najvažnejša vprašanja političnega in upravnega življenja dežele. Padovan dodaja, da so še vedno odprta vprašanja deželne industrije, odlaganja odpadkov in nasplošno okolja ter da deželni zakon o decentralizaciji predvideva preko deset področnih zakonov, brez katerih je ta važen deželni zakon skoraj brez vsake veljave. Padovan še ugotavlja, da so svetovalske skupine v tej mandatni dobi do sledje predložile 39 zakonskih osnutkov, deželni odbor pa le 20, kar po njegovem mnenju dokazuje, da deželni odbor skuša ukrepati le preko odlokov, ne da bi v razpravo vključil, kot bi sicer moralo biti, tudi deželno skupščino.

Na sejmu Moda 89 26.000 obiskovalcev

LJUBLJANA — 34. sejma Moda 89 si je v štirih dneh prireditev, t. j. od ponedeljka do četrta, ogledalo 26.000 obiskovalcev. V primerjavi z lanskim letom si je letošnji sejem konfekcije, tkanin in galanterije ogledalo 6.000 obiskovalcev več, to pa je po mnenju organizatorjev nadvse zadovoljivo število.

Moda 89 je že 33 let otvoritvena sejemka prireditev v Ljubljani. Za njo bo tudi letos vrsta drugih prireditev, začeni s sejmom tekstilnih in športnih proizvodov za sezono jesen-zima, ki bo od 6. do 10. februarja, in sejmom Alpe-Adria (10.-15. marec). Pred iztekom pomladi bosta nato bila 10. jugoslovanska razstava z mednarodno udeležbo Učila in šolska oprema (10.-14. april) in 22. sejem vzorcev tkanin in oblačilnega pribora (prav tako z mednarodno udeležbo) Setex, in sicer od 9. do 11. maja.

Po poletnem premoru bo konec avgusta popularni, tokrat jubilejni 35. mednarodni vinogradniški in vinarski sejem VINO 89 (28. avgust - 3. september), takoj za njim pa sejem tekstilnih in športnih proizvodov za sezono pomlad poletje (11.-15. september). V oktobru bosta dve pomembni prireditvi, in sicer 36. mednarodna razstava sodobne elektronike (2.-6. oktober) in 21. jugoslovanska razstava z mednarodno udeležbo Narava-Zdravje (15.-18. oktober). Pomembnejše sejemске prireditve v letu 1989 bo sklenil tradicionalni sejem opreme za zimski šport SKI-EXPO, ki bo od 8. do 12. novembra

IV.

Nov tlak za Prešernov trg v Kopru

KOPER — Prešernov trg v Kopru z znamenitim vodnjakom in sploh za nimivo arhitekturo je že vrsto let potreben prenove. Pri komunalni interesni skupnosti so se - seveda ob odobravanju in spodbudah številnih zainteresiranih - odločili, da letos trg prenovo. Kot nam je povedal Slavko Ferček s koprskega SKIS, je potrebno na Prešernovem trgu zamenjati kar 60 odstotkov kamna, torej stari kamen nadomestiti s kamnom, ki bo na novo obdelan. Posebej bodo morali poskrbeti tudi za kanalizacijo, električno in vodovodno napeljavo. Dela bo precej in nujno ga bo izvajati po etapah, kar pomeni, da trg ne bodo »zaprti« pač pa ga obnavljali območje za območjem. To naj bi trajalo od maja meseca letos pa do jeseni (septembra, oktobra), vse skupaj pa naj bi stalo okrog 1,5 milijarde dinarjev. Ob tem dodajmo še, da kanijo v okviru obnove ponovno oživiti znameniti vodnjak na »Mudi« (tako pravijo Prešernovemu trgu domačini), ki je bil pogosto žrtev vandalskih izpadov, po obnovi pred približno dvema desetletjema pa je nekaj časa bil tudi pravi vodnjak z vodo. Žal je v vodnjaku zadnja leta več smeti kot vode...

Besedilo in slika
DUŠAN GRČA

POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI
KONFEKCIJE

OPČINE - narodna ul. 71
Tel. 214269

SEZONSKA RAZPRODAJA
**S POPUSTI
DO 50%**

od 24. januarja dalje

obv. obč. 13/1/89

POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI

LA
CALZATURA

TRST - ULICA UDINE 3 - TEL. 363452

SEZONSKI POPUSTI

obv. občini 27. 12. 88

Za celodnevni pouk zahtevajo brezplačna kosila Pred občinsko palačo včeraj mirna protestna manifestacija šolnikov

Pozitivna zagotovila občinskih odbornikov Segheneja in Tomizze

Pred občinsko palačo v Trstu je bila včeraj dopoldne manifestacija šolnikov, ki poučujejo v otroških vrtcih, osnovnih šolah in nižjih srednjih šolah s celodnevnim oziroma podaljšanim poukom. Protest, ki so ga organizirali sindikati CGIL-CISL-UIL za šolski sektor, se uvršča v širšo, vsedrjavno protestno akcijo vzgojiteljev in učiteljev, ki so za 28. januar že napovedali vsedrjavno stavko in manifestacijo v Rimu. Učitelji zahtevajo popolno uveljavljanje reforme otroških vrtcev in osnovne šole, spoštovanje vsedrjavne delovne pogodbe, izboljšanje delovnih in izpolnjevalnih pogojev ter storitev, ki so v pristojnosti krajevnih uprav. Med temi so tudi šolska kosila za učitelje. Naj bodo brezplačna ali ne? Včerajšnja manifestacija tržaških šolnikov je bila osredotočena prav na to zadnjo problematiko.

Do lanskega šolskega leta so bila kosila za učitelje, ki so poučevali v vrtcih in na šolah s celodnevним poukom, brezplačna. Z novim šolskim letom pa je tržaška občinska uprava sprejela sklep, da morajo šolniki obroke plačati: 2.500 lir vrtnarice, 3.000 lir učiteljice. Že ta razlika je absurd, saj ni menda še nihče ugotovil, da vrtnarica poje manj kot učiteljica! Šolniki vsekakor zahtevajo brezplačno kosilo, ker trdijo, da se učenci hranijo med urnikom didaktičnih dejavnosti in da sami nimajo alternativ za lastno prehrano. Sicer pa je zgled, ki ga med kosilom dajejo otrokom, tudi del vzgojne dejavnosti.

Predstavniki sindikatov CGIL-CISL-UIL so se decembra lani srečali z odbornikom Tomizzo, ki jim je zagotovil, da bodo kosila ostala brezplačna. Pred dnevi pa so nekateri šolniki prejeli obvestilo Občine, ki jih poziva, naj v 30 dneh poravnajo račun za kosila. Vsota ni ravno nizka, saj znaša v povprečju okrog 400 tisoč lir. Od tod torej sklep šolnikov, da manifestirajo na glavnem mestnem trgu.

Po mirni in omikani manifestaciji sta sindikalne predstavnike (Zveha za CGIL, Comela za CISL, Pinovo za UIL) in delegacijo šolnikov sprejela podžupan in odbornik za šolstvo Seghene ter odbornik za propračun Tomizza. Obljubila sta, da bosta v okviru občinskega odbora skušala najti ustrezno upravno rešitev, da bi kosila učiteljev še naprej ostala brezplačna in da ne bi prišlo več do novih pozivov za poravnavo stroškov za kosila.

Tudi za tiste, ki so jih že prejeli, naj bi našli primerno rešitev. Sindikalni spor je vsekakor odprt na vsedrjavni ravni in možno je, da bo v kratkem prišlo do dogovora med pristojnimi ministri in Združenjem italijanskih občin (ANCI).

Sindikalisti so dogovor s predstavnikom tržaške Občine ocenili za pozitivnega, zadovoljni so bili tudi z veliko razpoložljivostjo, ki sta jo odbor-nika pokazala za rešitev vprašanja.

Sklenili so vsekakor, da se bodo prve dni februarja spet srečali na Občini.

Za slovenske šolnike, ki poučujejo v tržaški občini je problem (in rešitev) očitno isti, za druge občine (predvsem dolinsko in miljsko) pa je še odprt, prav v pričakovanju morebitnega dogovora med ministrom in ANCI.

N. F.

Na sliki (foto Magajna) udeleženci včerajšnje demonstracije šolnikov pred občinsko palačo.

Fracanzani zagotavlja denar za AIT

Po zaskrbljujočem opozorilu komunističnega poslanca Willerja Bordona, da je iz dekreta o državnih prispevkih za reindustrializacijo kriznih območij izginila postavka o Trstu, se vrstijo pozivi k takojšnjemu ukrepanju za rešitev škedenjske železarne. Tržaška Občina je včeraj vsekakor izdala tiskovno sporočilo, v katerem poudarja, da je župan Richetti govoril z ministrom za državne udeležbe Fracanzanijem, ki je zagotovil razpoložljivost predvidenih sredstev za preustroj škedenjske železarne. Fracanzani je tudi potrdil, da bo 27. februarja v Trstu, kjer se bo udeležil odprtja nove tovarne, ki jo je družba BIC zgradila v sodelovanju s SPI, torej z družbo skupine IRI. Le-ta pa bo pomemben partner nove tržaške železarske družbe, ki naj bi jamčila preustroj železarne.

Medtem so se v Trstu sestali člani pokrajinskih tajništav CGIL, CISL in UIL za kovinarski sektor. V skupnem dokumentu odločno protestirajo proti nezaslišanemu zavlačenju, saj kljub sprejetim obvezam še vedno niso sklicali sestanka, na katerem naj bi o bodočnosti železarne sklepali minister Fracanzani, predstavniki dežele FJK in Finsidra, sindikati in podjetnik Pittini. Spricho novih zaskrbljujočih vesti sindikati zahtevajo od vlade, naj se čimprej izjasni in naj vendarle izpolni svečano podane obljube. Dokument v tem smislu je sprejela tudi celica UILM škedenjske železarne.

Zahteva zahodnokraške skupščine Občina mora očistiti oskrunjena obeležja

Tržaška občinska uprava naj čimprej očisti oskrunjene spomenike na Krasu, kot je to storila na bazovski fojbi, varnostne sile pa naj enkrat za vselej stopijo na prste provokatorjem in vandalom, ki kalijo miroljubno sožitje med tukaj živječima narodoma. To sta osnovni zahtevi zahodnokraške rajonskega sveta, ki je v petek z veliko večino glasov osvojil komunistično resolucijo o mazaških akcijah. Proti resoluciji, ki jo bodo poslali županu Richettiju in vsem načelnikom svetovalskih skupin v tržaškem občinskem svetu, sta glasovala edinole predstavnika MSI in Liste za Trst. Občinska uprava naj torej, mimo formalnih ob-sodb, konkretno pokaže, da obsoja fašistične provokacije s tem, da z lastnim osebjem oziroma na lastne stroške očisti oskrunjena partizanska obeležja. Na Občini se ne morejo izgovarjati, da za to nimajo osebja, kot priča dejstvo, da so v roku nekaj dni očistili oskrunjeno fojbo in tudi pročelje stavbe, v kateri stanuje Moncini.

MSI je tudi na Zahodnem Krasu predložila resolucijo proti uvajanju dvojezičnosti v Furlaniji-Juljski krajini, ki jo je sestavila svetovalska skupina te stranke (prvi podpisnik Giacomelli). Neofašiste, ki so to resolucijo predložili tudi na Občini, Pokrajini in v drugih rajonskih svetih, je nedvomno ohrabilo dejstvo, da jo je v deželni skupščini osvojil celo predsednik deželnega odbora Biasutti.

Predsednik rajonskega sveta Buseti je na petkovi seji povedal, da je resolucija MSI povsem brezpredmetna in da kot taka ni vredna obravnave. Predsednik je v svojem posegu izhajal iz dejstva, da je vprašanje tako imenovanega bilingvizma v bistvu demagoško vprašanje, saj se problem dejanske ne postavlja. Pojavlja pa se konkretni problem pravnega položaja slovenske narodnostne skupnosti, ki ima pravico, da v odnosu z oblastmi in z javnimi telesi rabi materin jezik. Buseti je pri tem izrecno omenil Londonsko spomenico, Osimski sporazum, nekatere raz-

sodbe ustavnega sodišča in nenazadnje tudi novi kazenski zakonik, ki pripadnikom narodnih in jezikovnih manjšin priznava pravico, da v odnosu s sodno oblastjo in z odvjetniki rabijo materin jezik. Ta normativ, o katerem se resnici na ljubo med našo manjšino premalo govori in razpravlja, bo stopil

Vzhodnokraški rajonski svet še brez vodstva

Vzhodnokraški rajonski svet je sedem mesecev po upravnih volitvah še vedno brez predsednika. Skupščina se je sicer že nekajkrat sestala, zaradi pomanjkanja sporazuma med strankami pa so seje odložili. Za predsedniško mesto se potegujejo socialisti, demokristjani in Slovenska skupnost, ki je na Zahodnem Krasu podprla predsednika PSI, pod pogojem, da bo Craxijeva stranka na Opčinah prispevala k izvolitvi predstavnikov lipove veje. Sporazum pa je zaradi nasprotovanja vzhodnokraških socialistov in zaradi precejšnjih pomislekov KD ostal sedaj mrtva črka.

Rajonski svet — če upoštevamo volilno kampanjo — miruje dejansko skoraj osem mesecev, kar je nedopustno, posebno če pomislimo na številne kočljive probleme vzhodnokraškega območja in na načrtovano gradnjo sinhrotrona pri Bazovici.

v veljavo prihodnje leto. Parlament je člen o rabi manjšinskih jezikov sprejel na podlagi popravka nekdanjega slovenskega poslanca KPI Albina Škerka, ki je v začetku sedemdesetih let naletel na široko podporo demokratičnih sil in tudi vlade, ki ji je takrat, če se ne motimo, predsedoval Giulio Andreotti. (st)

PAPIRNICA - IGRAČE - BOMBONIERE

Ulgheri - Pavat

OPČINE - Narodna ul. 48

T R S T - Ul. Limitanea

PUSTNE MASKE IN KOSTUMI S POSEBNIM POPUSTOM od 10% do 25%

AVTONOMNA DEŽELA AOSTA

ODBORNIŠTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO,
IN NARAVNO OKOLJE

PIREDI V RESTAVRACIJI

TAVERNA »AL COBOLDO«

TRST - Ul. del Rivo 3

tri tipične valdostanske pojedine

danes, 22. januarja, ob 13. uri in ob 20.30
jutri, 23. januarja, ob 21. uri

Za informacije in rezervacije kličite na št. 728221.

il negozietto

TRST - Drevored XX Settembre 16 - Telefon 730298

RAZPRODAJA VSAKOVRSNIH SEZONSKIH TKANIN

S POPUSTI

do 50%

do 28. februarja

Obvestilo občin 13.1.89

V okviru Zavoda združenega sveta

Jeseni nova mednarodna šola za komorno glasbo

V okviru Zavoda združenega sveta v Devinu bodo na jesen odprli visoko kvalificirano mednarodno šolo komorne glasbe, ki jo bodo vodili člani ansambla Trio di Trieste. Devin, Trst in Zavod sam bodo s tem pridobili veliko, saj se bodo v tej visoki šoli strokovno izpopolnjevali že uveljavljeni glasbeniki oziroma ansambli komorne glasbe.

Novo pobudo so novinarjem včeraj predstavili predsednik Zavoda posl. Corrado Belci, rektor David Sutcliffe in violinist Renato Zanettovich. Prisoten je bil tudi Antonin Blesse iz Pariza, podpredsednik mednarodnega Združenja zavodov združenega sveta.

Kakšna bo pravzaprav nova visoka šola? Vanjo bodo sprejeli največ 24 že uveljavljenih glasbenikov ali skupin, po osem v vsaki kategoriji (pianiste, violiniste, violončeliste). Tečajniki ne bodo smeli biti starejši od 35 let. Lekcije bodo dvomesečne, od septembra do maja. Vsak član skupine Trio di Trieste bo poučeval v eni sekciji. Avdicije bodo v začetku septembra, interesenti pa morajo vložiti prošnje najkasneje do 31. julija letos na naslov Zavoda združenega sveta v Devinu. Vsak posameznik oziroma skupina bo morala plačati šolnino.

Gre za visoko izpopolnjevalno šolo, kakršnih je v svetu precej. Sam Zanettovich in drugi člani Tria že poučujejo na podobnih šolah v Fiesolah in v Sieni. Pobudniki se nadejajo, da bodo na to šolo prihajali gojenci iz Severne Italije in iz drugih srednjeevropskih držav.

S tem se bodo člani Trio di Trieste nekako vrnili v svoje mesto, kjer so z glasbeno ustvarjalnostjo pričeli pred več kot petdesetimi leti. Danes so med najboljšimi komornimi skupinami na svetu, koncerte so imeli vsepovsod, prejeli pa so tudi vrsto laskavih priznanj.

Zakaj taka šola v devinskem Zavodu združenega sveta? Belci in Sutcliffe sta povedala, da bo taka šola imela dobro podlago v Zavodu samem. Na drugi strani pa je že v navedi, da imajo posamezni Zavodi neko specifično. V devinskem naj bi to postala glasbena vzgoja. Ne gre sicer za prvostopenjsko obliko glasbene vzgoje. Gojenci raznih zavodov širom po svetu, ki bi se hoteli izpopolniti v komorni glasbi, bodo lahko izbrali Devin. Rektor Sutcliffe se nadeja, da bo v prihodnjih letih imel vsaj nekaj takih že dobrih glasbenikov, ki se bodo lahko izpopolnili v visoki šoli, katere vrata se bodo odprla letošnjo jesen.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je bil govor tudi o drugih dejavnostih gojencev Zavoda, posebej pa je tekla beseda o tem, da bodo za potrebe nove glasbene šole uredili prostore nekdanje grajske konjušnice. Tu naj bi uredili tudi dvorano s sto sedeži, v kateri bi lahko prirejali koncerte. Ostaja pa še vedno odprto vprašanje avditorija z nekaj sto sedeži, o katerem pa že tečejo konkretni pogovori z devinsko-nabrežinsko občinsko upravo. Vsekakor si vsi želijo, da bi bile naprave Zavoda združenega sveta na voljo ne samo gojencem, temveč tudi krajevnemu prebivalstvu. (mw)

pismo uredništvu

O stališču komisije za slovenske šole

Členjenemu uredništvu Primorskega dnevnika!

V petek, 20. januarja, je Primorski dnevnik objavil na 4. strani stališče komisije za slovenske šole, ki se glasi: »Omejevalni ukrepi ne pridejo v poštev za slovensko šolo.«

Ne bi se spuščal v ugotovljanje argumentov, s katerimi so slovenski člani deželne komisije za slovenske šole podprli svoja stališča, saj smo o le-teh na široko razpravljali na sestanku, ki je bil v Gregorčičevi dvorani v ponedeljek, 16. t. m., in s kolegom Samom Pahorjem neposredno pred sejo deželne komisije.

Rad bi dodal k »Stališču komisije za slovenske šole« pripombo, zato, da ne bi vsa stvar ostala samo pri »stališču«, katerega »bo deželni šolski skrbnik posredoval prosvetnemu ministrstvu v Rimu.«

Najprej se mi zdi potrebno poudariti, da je mnenje komisije, ki »pomaga« (člen 9 zakona 932/1973 pravi »assiste«) deželnemu šolskemu skrbniku, neobvezujoče, tako za skrbnika kot za ministra.

Dosedanje izkušnje nas učijo, da so vsa dosedanja mnenja in stališča deželne komisije ostala vedno in dosledno glas vpijočega v puščavi, v kolikor se niso ujemale z uradnim stališčem deželnega skrbnika in ministrstva.

Ne zadostuje, da Primorski dnevnik v okvirčku in z mastnimi črkami napiše, da »Omejevalni ukrepi ne pridejo v poštev za slovensko šolo«. To stališče je treba utemeljiti, zagovarjati in uveljaviti na drugem mestu.

Plan tržaškega šolskega skrbnika, ki predvideva med drugimi ukrepi združitve didaktičnih ravnateljstev Sv. Jakob in Sv. Ivan ter ukinitve ravnateljstva rojanske srednje šole Fran Erjavca je formalni akt, ki je bil odposlan na ministrstvo za javno vzgojo pred 5. januarjem 1989.

Javnost je zanj zvedela 12. januarja t. l. Temu planu se moramo po mnenju nekaterih odvjetnikov upreti s sproženjem postopka pred Deželnim upravnim sodiščem.

Od 12. t. m. začnenja potekati 30-dnevni rok za vložitev priziva na Deželno upravno sodišče.

Če nečemo, da bo vse ostalo pri golem čekanju, je nujno, da se ne uspavamo pri utvrdi, da se ukrepi nas ne tičejo, ampak moramo ukrepati in uporabiti vsa zakonita sredstva, da preprečimo udejanjenje načrta.

V zvezi z vprašanjem, o katerem je govor, je primerno pripomniti tudi, da 8. člen Osimskih sporazumov, ki dobesedno pravi: »...vsaka stran izjavi, da bo ohranila v veljavi notranje ukrepe, ki jih je sprejela pri izvajanju omenjenega statuta in da bo v okviru svojejava notranjega prava zagotovila pripadnikom zadevnih manjšin enako raven varstva, kot jo je določal specialni statut, ki neha veljati.« obvezuje obo podpisnika Osimskih sporazumov, da se pogovorita o lojalnem spoštovanju sprejetih obveznosti.

Ta priložnost ni prav daleč, če je res, kot je bilo napovedano, da bo Andreotti v kratkem obiskal Beograd.

Zahvaljujem se za pozornost!

PINO PEČENKO

Dvodnevni simpozij KPI o tržaških vozlih

Enakopravnost naše manjšine predstavlja pogoj za razvoj

Trst je vir bogastva za italijansko in za mednarodno stvarnost, zlasti pa za svoje prebivalce (italijanske in slovenske narodnosti), ki pa tega večkrat ne znajo oziroma nočejo ceniti. Vir bogastva, če ga lahko tako imenujemo, predstavlja tudi tržaška narodnostna in jezikovna raznolikost, ki pa še ni priznana kot enakopravni dejavnik. O teh in o podobnih zanimivih vprašanjih je tekla beseda na dvodnevnem simpoziju o Trstu in o družbenih ter gospodarskih procesih, ki pretresajo mesto, za katerega je dala pobudo tržaška federacija KPI. Manjšinska problematika je v bistvu odmevala v skraj vseh razpravah, tudi če tega ta ali oni diskutant ni hotel, kar pomeni, da se to vprašanje hočeš nočeš stalno prepleta v tržaškem vsakdanu, na področju gospodarstva, politike, kulture in tudi znanosti.

Prav razvoj znanosti s specifičnim vprašanjem sinhrotrona je dal povod za živahno razpravo o manjšini in njenih zahtevah, ki je presegla meje jezikovnih in političnih pravic in se dotaknila odnosov s teritorijem in s človekom, ki na njem živi. Mnogi znanstveniki in ugledni voditelji padriškega raziskovalnega centra so se tako začudeno spraševali, zakaj Slovenci

pravzaprav nasprotujemo lokaciji sinhrotrona pri Bazovici, potem ko se tudi mi strinjamo, da predstavlja znanost veliko priložnost za našo pokrajino. »Problem ni toliko lokacija svetlobnega pospeševalnika, ki je sicer zelo važna, ampak omalovaževalni odnos do Krasa in do njegovega prebivalstva s strani nekaterih krajevnih uprav in tržaških vodilnih strank,« je poudaril senator Spetič, ki je pozval znanstvenike, naj vsaj oni vzpostavijo enakopravni odnos s slovensko manjšino.

Tudi včeraj je bilo precej govora o tržaškem vodilnem kadru. Ravnatelj psihiatričnih služb Rotelli je bil mnenja, da Trst upravljajo "funkcionarji in birokrati" in pri tem navedel primer stanja v kompenzoriju bivše psihiatrične bolnišnice. »Kompenzorij že nekaj let, zaradi nemarnosti javnih uprav, enostavno razpada. Tržaška občina pa je morda kot prvi korak na poti obnovitve strukture pred kratkim preimenovala vse tamkajšnje uličice in poti po zaslužnih zdravnikih, pozabila pa je na Basaglio, na očeta napredne tržaške in italijanske psihiatrije, ki je v Trstu živel in delal«. O tržaškem vodilnem razredu se je precej kritično izrazil tudi predstavnik zelenih Weh-

renfennig, po mnenju katerega »ne gre na zatožno klop postaviti samo italijanske politike, ampak se je treba zamisliti tudi o vodilnih slovenskih kadrih v strankah in v manjšinskih organizacijah«. Slovenec je priporočil intervju Ivana Verča v zadnji številki ljubljanske Nove revije, nakar je kritiziral tudi zadržanje manjšine do zaščite okolja in do ustanovitve naravnega parka na Krasu, »pri čemer manjšina izgublja veliko priložnost, saj bi morebitni park v Bazovici preprečil gradnjo sinhrotrona«.

Na precejšen odmev je naletel tudi poseg slovenskega sociologa Darka Bratine, ki je z nekaterimi posrečenimi paradoksi dokazal, kako se Trst pod vplivom nazadnjaških sil oddalju-

Komentar PSI

»Trditve, ki jih je ob predstavitvi simpozija "Preobrazba in mesto" izrekel pokrajinski tajnik KPI, so pozitivne in nasprotujoče si hkrati,« piše v tiskovnem sporočilu tržaške PSI. »Pozitivne, ker se komunisti prvič javno strinjajo s socialističnimi tezami o podobi Trsta kot modernega italijanskega mesta, nasprotujoče si pa zato, ker niso v skladu z vrsto političnih akcij, ki so jih komunisti vodili do nedavnega in ki so potekale prav po tistih "ločenih kanalih", ki jih končno zavračajo. PSI gleda z izjemno pozornostjo in zanimanjem na to preobrazbo in si želi, da bi se kasneje udejanila v koherentnih političnih stališčih,« zaključuje socialistična tiskovna nota.

je ne samo od evropske, ampak tudi od italijanske stvarnosti. Znanstvenike, ki so vsekakor do manjšinskega vprašanja pokazali več občutljivosti kot marsikateri tržaški politik, pa je Bratina opozoril, da znanost ni in ne more biti nevtralna do naravnega in družbenega okolja, ki jo obdaja.

Dvodnevni komunistični simpozij je bil mogoče organizacijsko gledano prenatrpan, tako da so nekatere obravnavane problematike ostale v marsičem nedorečene. Uspel pa je v tem, da je združil toliko prestižnih in pomembnih oseb, ki so lahko odkrito spregovorile o Trstu in o njegovih številnih problemih.

S. T.

Z nožem v roki grozil nuni

Agenti letечеge oddelka so prijeli 26-letnega Rimljana Massima Tuccinija in ga odpeljali v koronejski zapor. Fant je včeraj popoldne stopil v cerkev sv. Antona Novega, se z nožem v roki približal nuni in od nje zahteval denar. Pravočasno pa ga je opazil duhovnik, ki je poklical policijo. Agenti so Tuccinija zasačili prav pred cerkvijo. Mladenec je vse priznal in povedal, da je tako ravnal zaradi lakote.

Iz Amerike

Krema ki preprečuje staranje

Na prodaj tudi v Italiji v več kot 1500 lekarnah

Krema, ki preprečuje staranje kože je na prodaj v 1573 lekarnah v Italiji. Ta kozmetični preparat preprečuje nastajanje gub. Zato ga mednarodno podjetje Korff prodaja v lekarnah, za kar je posebej specializirano.

Krema vsebuje retinoid retinol, ki je skupaj s tocoferolom in fosfolipidi posebo primeren za nego obraza.

Retinol pomaga pri preprečevanju staranja kože ter zmanjšuje število in velikost gub. Učinek preparata je opazen že po 24 urah uporabe. Krema se imenuje **ANTI-AGE RETARD** in je na razpolago v treh različicah: za kožo od 25 do 35 let, od 35 do 45 in od 45 dalje.

Bil je pod zaščito spomeniškega varstva Požar uničil bivši hlev

Požar, ki je izbruhnil včeraj popoldne v Ulici Carpison 9/h nasproti poslopja, v katerem so deželni uradi, je skoraj popolnoma uničil staro pritlično hišo. Ko so gasilci po dveh urah dela delno pogasili plamene, so morali z bagerjem podreti nizko poslopje, saj bi se v nasprotnem primeru zrušilo samo.

Po vsej verjetnosti je ogenj podtaknila požigalska roka. Hiša je bila namreč izredno stara in jo že nekaj desetletij ni nihče obnavljal. Nekoč so jo uporabljali kot konjski hlev, ko pa so tramvaji in avtomobili nadomestili konjsko vprego, je zapuščeno poslopje začelo propadati. Postal je skladišče za raznovrstno šaro in ljudje, ki stanujejo v bližini, so ga uporabljali kot odpad. Kljub temu pa bivšega hleva ni bilo mogoče podreti, ker je bil pod zaščito spomeniškega varstva.

Plamene je prvi opazil lastnik trgovine Eurauto in je takoj poklical gasilce. Kljub njihovem izredno hitremu posegu pa plamenov ni bilo več mogoče zaježiti. Ognjeni zublji so uničili tudi del strehe, ki se je začela podirati (kot vidimo na posnetku D. Križmančiča). Gasilci so zato poklicali svoje kolege iz Milj, da bi z bagerjem podrl zapuščeno poslopje.

Dva meseca bila mrtva doma

Šele ko je truplo 88-letne Giuseppine Andreuzzi skoro popolnoma razpadlo, so se stanovalci bloka v Ulici Laghi 3 zavedli, da ženske ni že dolgo na spregled. Včeraj dopoldne pa so zavohali neznosen vonj po razkrajanju, ki je uhajal iz majhnega stanovanja v tretjem nadstropju. Takoj jim je bilo jasno, da je upokojenka verjetno mrtva in so poklicali karabinjerje.

Preiskovalci so vlomili v stanovanje in zagledali srhljiv prizor. Močno razkrojeno truplo Andreuzzijeve je ležalo blizu postelje, stanovanje pa je bilo polno mrčesa. Karabinjerji so poklicali sodnega zdravnika Costantinidesa, ki je ugotovil, da je ženska verjetno umrla naravne smrti pred približno dvema mesecema. Sledovi v kopalnici dokazujejo, da je upokojenka obšla huda slabost. V bližini ni bilo nikogar, ki bi ji pomagal in ženska se je z zadnjimi močmi privlekla do spalnice, kjer se je mrtva zgrudila na tla.

Karabinjerji so včeraj ves dan iskali sorodnike nesrečne upokojenke. Andreuzzijeva je imela sestro in nekaj nečakov, a z njimi ni gojila stikov. Njeni sosedje so preiskovalcem povedali, da je starka živela zelo samotarsko.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša mama

Marija Simsich vd. Cerkvenik

Pogreb bo v torek, 24. t. m., ob 9.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v svetoviansko cerkev, kjer bo ob 10. uri pogrebna maša.

Posebna zahvala osebju doma Jerala za ljubeznivo nego in skrb.

Žalujejo sin Darko in sorodniki

Trst, Videm, 22. januarja 1989

(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Zapustila nas je naša draga žena, mama in sestra

Viola Hrvatič por. Makovec

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 23. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Boršt.

Žalostno vest sporočajo mož, sin, bratje, sestre, nečaki in nečakinje z družinami.

Trst, Boršt, Dolina, 22. januarja 1989

† Mirno nas je zapustil v 87. letu starosti

Giuseppe (Pepi) Fabris

Žalostno vest sporočajo sin Bogdan in vsi sorodniki.

Pogreb bo jutri, 23. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v škedenjsko cerkev.

Trst, 22. januarja 1989

Zapustil nas je naš dragi mož, oče, nono, brat in stric

Vladimir (Mirko) Abram

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 23. t. m., ob 14. uri iz mrtvašnice k spomeniku in nato na pokopališče.

Žalostno vest sporočajo žena Nada, sinova Zmago in Ladi z družinama, sestra Anica, brat Milan, nečaki in drugo sorodstvo.

Posebna zahvala zdravnikom in osebju zdravilišča v Nabrežini.

Nabrežina, 22. januarja 1989

Ob smrti tov. Vladimira Abrama izreka iskreno sožalje svojcem

odbor sekcije VZPI-ANPI Devin-Nabrežina

Ob izgubi člana tov. Vladimira Abrama izreka iskreno sožalje družini

sekcija KPI Devin-Nabrežina

ZAHVALA

Ob izgubi našega predragega

Aleksandra Skerlavaja

se iskreno zahvaljujemo g. župnikom Miklavcu, Kosmaču in Vončini, g. zdravniku Slavcu, nosilcem krste iz Boršta in z Opčin, cerkvenemu zboru, zboru Slovenec, učiteljicam, osebju in staršem otrok COŠ F. Venturini in vrtca iz Boljunca, nosilkam sveč in cvetja, vaščanom in znancem ter vsem, ki so z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žena, otroka in ostalo sorodstvo

Boršt, 22. januarja 1989

22. 1. 1988 22. 1. 1989

Minilo je eno leto, odkar nas je zapustila naša nepozabna

Nada

Z ljubeznijo se je spominjamo

sin Marko in vsi njeni.

Križ, Prosek, 22. januarja 1989

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in none

Slave Košute vd. Cotič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

SVOJCI

Križ, 22. januarja 1989

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Alojza Čoka

Posebna zahvala g. župniku, sorodnikom, prijateljem, darovalcem cvetja, cerkvenemu pevskeemu zboru ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

SVOJCI

Lonjer, 22. januarja 1989

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Lucije Sancin vd. Žerjal

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

Žalujoči svojci

Dolina, 22. januarja 1989

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Marcela Sedmacha

se toplo zahvaljujemo g. župniku, prošeški godbi, pevskeemu zboru V. Mirk, nosilcem krste, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

SVOJCI

Kontovel, 22. januarja 1989

23. 1. 1987 23. 1. 1989

V naših srcih si zapustil neizmerno praznino dragi

Agostino Tusso

Z nespremenjeno žalostjo se te spominjajo mama Nevenka, oče Pupi, nonoti ter tete in strici.

Maša zadušnica bo v ponedeljek, 23. t. m., ob 17. uri v cerkvi sv. Roka v Nabrežini.

Nabrežina, 22. januarja 1989

22. 1. 1986 22. 1. 1989

Ob 3. obletnici smrti

Hadrijana Cotiča

se ga z ljubeznijo spominjajo hčere z družinami ter drugo sorodstvo.

Križ, 22. januarja 1989

Ob 1. obletnici smrti našega dragega moža, očeta in nonota

Franca Santina

se ga z ljubeznijo spominjajo

žena, hči, sin, vnuki, snaha in zet.

Škedenj, 22. januarja 1989

Ob 1. obletnici smrti

Ivana Andolška

se ga z ljubeznijo spominjamo

žena Ivanka ter sinova Alberto in Rado z družinama.

Ferlugi, 22. januarja 1989

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Cankar

LEPA VIDA

Igrajo: Maja Blagovič, Vladimir Jurc, Tone Gogala, Branko Šturbej, Adrijan Rustja, Livij Bogatec, Lidija Kozlovič, Silvij Kobal, Miranda Caharija, Stanislava Bonisegna, Irena Zubalič, Alda Sosič, Alojz Milič, Stojan Colja, Miroslav Košuta, Drago Gorup in Dušan Jazbec.

Premiera v petek, 27. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu.

ABONMA RED A
PONOVITVE:

v soboto, 28. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED B - prva sobota
v nedeljo, 29. t. m., ob 16. uri - ABONMA RED C - prva nedelja
v sredo, 1. februarja, ob 20.30 - ABONMA RED D - mladinski v sredo
v četrtek, 2. februarja, ob 20.30 - ABONMA RED E - mladinski v četrtek

SKD Barkovlje

Ul. Cerreto 12

vabi na

AFRO ŽUPNIJSKI KABARET

v izvedbi Andra Merkuja

danes, 22. t. m., ob 17. uri.

gledališča

VERDI
Danes, 22. t. m., ob 16.00 (red D) bo na sporedu tretja ponovitev Puccinijeve opere MADAME BUTTERFLY. Dirigent Maurizio Arena, režiser Stefano Vizioli. Glavni interpreti: sopranistka Adriana Morelli, tenorist Nazzareno Antinori in bariton Barry Anderson. V torek ob 20. uri četrta ponovitev za red C.

Pri blagajni gledališča Verdi je v teku prodaja vstopnic.

V petek, 27. t. m., bo na sporedu baletna predstava LA MAGIA DI NINO ROTA.

ROSSETTI
Gledališka sezona 1988/89
Danes ob 16. uri (red 2. nedelja)bodo na sporedu Goldondijeve PRIMORSKE ZDRAHE v izvedbi Venetoteatra. Režija Gianfranco De Bosio. V abonmaju: odrezek št. 5. Prodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V torek, 24. t. m., ob 21. uri bo na sporedu RECITAL Francesca DE GREGORIIJA. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V soboto, 28. t. m., ob 20.30 bosta nastopila Liliana Così in Marinel Stefanescu z baletom v dveh delih RISVEGLIO DELL'UMANITÀ. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti - Trst, pri agenciji IOT - Ul. Oberdan 16 - Gorica in pri Udine Mille - Ul. Leonardi 8 - Videm.

CRISTALLO - LA CONTRADA
Danes ob 10.00 bo na sporedu pravljica SCARABOCCHIO v izvedbi Gledališča za mladino La Contrada. Režija Francesco Macedonio.

koncerti

Società del concerti - Tržaško koncertno društvo. Jutri, 23. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert pianista A. LUCCHESINIJA.

Glasbena matica Trst, koncertna abonmajska sezona 1988/89, v sredo, 25. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu IGOR LAZKO, klavir. Na sporedu: J. S. Bach - Goldberg variacije, Beethoven - Waldstein sonata, Rahmaninov - Sonata št. 2 op. 36. Prodaja vstopnic v Pasaži Protti - Utat in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Dobrodošla
ANJA
Z mamico Tanjo in očkom Igorjem se veselimo tvojega prihoda in ti želimo mnogo sreče v življenju
Severina, Žarko in Dimitri

*Naj bo tenor,
sopran, alt, al' bas,
sam' da bo v zboru pel
za vsak špas!*
MepZ M. Pertot in SKD Barkovlje se veselita z Milojko in Borisom Vitezom za

ALEKSA
in s Tanjo in Igorjem Gregorijem za
ANJO

kino

ARISTON - 11.00 *Glóchi nell'acqua*, srh., VB 1988, r. Peter Greenaway, ob 16.00, 22.00 **L'orso**, r. Jean Jacques Annaud; i. medvedek La Douce in medvedinja Bart, Theyk Kanjo, Jack Wallace.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 *Chi ha incasttrato Roger Rabbit*, kom., ZDA 1988; r. R. Zemeckis; i. B. Hoskins, C. Lloyd.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.30, 22.00 *Red e Toby nemiciamici*, Walt Disney.

NAZIONALE I - 15.30, 22.15 *Fantozzi va in pensione*, kom., It., r. N. Parenti, i. P. Villaggio.

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 *Caruso Pascoski (di padre polacco)*, kom., It., 1988, r. in i. Francesco Nuti.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 *Il dubbio degli dei*

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 *Il matrimonio di Lady Brenda*, kom.; i. James Wilby, Anjelica Huston.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 *Willow*, pust., ZDA; r. R. Howard; i. V. Kilmer, J. Whalley.

MIGNON - 15.00, 22.15 *Rage - Furia primitiva*, srh., □

EDEN - 15.30, 22.10 *Piaceri insaziabili di mogli in calore*, porn., □ □

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 *Il piccolo diavolo*, kom., It. 1988, r. R. Benigni, i. R. Benigni, W. Matthau.
CAPITOL - 16.15, 22.00 *Rambo III*, pust., ZDA; r. P. MacDonald; i. S. Stallone.
LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 *La storia fantastica*, fant., ZDA; r. R. Reiner; i. C. Elwes, M. Patinkin.
ALCIONE - 16.00, 22.00 *Tre scapoli e un bebe*, kom., ZDA 1988, r. L. Nimoy, i. T. Selleck, S. Guttenberg.
RADIO - 15.30, 21.30 *Conigliette sessualmente bestie*, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

včeraj - danes

morje skoraj mirno, temperatura morja 8,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Laura Mindotti, Daniele Fornasaro, Sara Fornasaro, Marco Barisi, Alessandro Degrassi, Ilja Bufon, Michele Glavina.

UMRLI SO: 70-letna Maria Arneri, 87-letni Alfredo Negrini, 83-letni Giuseppe Benevoli, 85-letna Giuseppina Marcusa, 81-letni Giovanni Millo, 59-letna Evelina Conte por. Gallo, 89-letna Ruza Morgan, 81-letna Antonia Crekvenik vd. Olivo, 64-letna Maria Luis por. Pavan, 79-letni Luciano Zucca, 83-letna Rosa Mayer, 90-letni Giovanni Balos, 79-letna Enrichetta Gocke, 81-letna Ofelia Canarutto vd. Welzl, 60-letna Teresa Giorgi, 80-letna Maria Sturman.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Nedelja, 22. januarja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00
Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.
MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), PROSEK (tel. 225141/225340) - od 8.30 do 13.00 in od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 23., do sobote, 28. januarja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

SKD I. Gruden

Nabrežina

V nedeljo, 29. t. m., ob 17.30 gostuje v društvenih prostorih amaterski oder J. Štoka s Proseka-Kontovela z veseloigro Josipa Tavčarja

LOČITEV

Režija Drago Gorup.

Ponovno je odprta

GOSTILNA V PREBENEGU

najemnika YANN in CLELIA

Kosila in večerje ob vsaki uri, tudi po naročilu. — Tel. 231741.

razne prireditve

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi jutri, 23. t. m., v Peterlinovo dvorano na predstavitev knjige dr. Janeza Rotarja TRUBAR IN JUŽNI SLOVANI. Delo bo predstavil avtor sam. Večer se bo začel ob 20.30.

Amaterski oder J. štoka vabi na ogled veseloigre DEŠTIN v izvedbi SKD Tabor. Tekst in režija Drago Gorup. Danes, 22. t. m., ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

V dvorani v Bazovici bo danes, 22. t. m., ob 16. uri nastopilo PD Štandrež z veseloigro v štirih dejanjih Branislava Nušića KAJ BODO REKLJ LJUDJE. Zagotovljeni dve uri smeha.

Skavti v Opčini, Repentabra, iz Trebč in s Proseka obveščajo, da bodo danes, 22. t. m., v dvorani v Ul. Risorta 3 ponovili spominski VEČER, ki so ga pripravili, da bi nudili pomoč misijonarju patru Kosu, ki deluje na Japonskem. Začetek ob 17. uri. Vabljeni!

KD Kraški dom vabi na ogled diapozitivov O KURDISTANU, ki nam jih bo predvajal Bruno Križman. Večer bo v četrtek, 26. t. m., ob 20.30 v Bubničevem domu v Repnu.

Odbor skupnosti borcev 19. SNOUB S. Kosovela organizira ob 45-letnici pohoda enot 30. divizije v Beneško Slovenijo spominski pohod. Zborna mesto bo pri spomeniku 30. divizije v Kanalu v nedeljo, 29. t. m., ob 9. uri. Pohod bo po poti 30. divizije do vasi Srednje, kjer bo ob 12. uri spominska slovesnot in tovariško srečanje. Vabljeni vsi borci Kosovelove brigade in drugih enot 30. divizije ter vsi drugi člani.

Župnija sv. Jerneja ap. in zbori VESELA POMLAD vabijo na koncert BOŽIČNA SKRIVNOST Mladinske skupine AVE iz župnije Ljubljana - Vič. Koncert bo v župnijski cerkvi na Opčinah v nedeljo, 29. t. m., ob 17. uri. Nastopili bosta tudi DPS in FPS Vesela pomlad.

čestitke

Danes praznuje 80. rojstni dan **SOFIA TOMAŽIČ** iz Boljunca. Prirčno ji čestitajo hči Divna in vnuki Marino, Boris in Yari.

Ansambel TPPZ P. Tomažič čestita svojemu rednemu članu **MARIU BLAŽEVIČU** za srečanje z Abrahamom in mu želi, da bi se mu podvojila zdrava leta.

Naša DANIJELA praznuje danes 24. rojstni dan. Vse najboljše in mnogo sreče ji želijo vsi domači.

Igorju in Tanji se je pridružila mala **ANJA**. Srečnima staršema čestita, novorojenki pa želi obilo sreče v življenju, **KLAPA**

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, UL. Roma 16, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, UL. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA					
BARI	40	66	79	5	78
CAGLIARI	25	31	80	49	84
FIRENCE	50	22	62	89	45
GENOVA	9	50	39	89	63
MILAN	81	83	57	21	45
NEAPELJ	80	7	35	43	73
PALERMO	26	25	51	28	2
RIM	76	81	68	52	71
TURIN	69	87	8	60	63
BENETKE	79	83	15	42	8

ENALOTTO					
X 1 X	1	2	2	1	2
2	2	2	2	2	2
KVOTE:					
12	65.650.000.—				
11	1.885.000.—				
10	155.000.—				

GLASBENA MATICA

TRST

Koncertna abonmajska sezona 1988/89

V sredo, 25. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

IGOR LAZKO

klavir

J. S. Bach - Goldberg variacije, Beethoven - "Waldstein" sonata, Rahmaninov - Sonata št. 2 op. 16.

Prodaja vstopnic v Pasaži Protti - Utat in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

PD Slovenec

Boršt-Zabrežec

vabi vse vaščane v sredo, 25. t. m., ob 20.30 v srenjsko hišo v Borštu na

IZREDNI OBČNI ZBOR

Vabljeni vsi vaščani.

Amaterski oder J. štoka

vabi na ogled veseloigre

Deštin

v izvedbi SKD Tabor, tekst in režija Drago Gorup.

Danes, 22. t. m., ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

Narodna in študijska knjižnica v Trstu

ciklus

Otroške urice v NŠK

TO (N)SO ZGODBE ZA OTROKE

s Sašo Vegri

Osnovnošolski otroci so vabljeni, da pridejo v NŠK - Ul. sv. Franciška 20 - v petek, 27. t. m., ob 17. uri.

razstave

V galeriji **Rettori Tribbio 2** - Piazza Vecchia 6 - bo do 27. t. m. odprta razstava kitajskega slikarja ZHOU ZHI WEIJA. Urnik: 10.30 - 12.30 in 17.30 - 19.30. Ob nedeljah: 11.00 - 13.00. Zaprto ob ponedeljkih.

V galeriji **Tommaseo** - Trg S. Benco 4 - bo do 5. februarja na ogled razstava **MARIA PALLIJA**.

razna obvestila

KD F. Venturini obvešča, da je v teku vpisovanje za PLEŠNI TEČAJ, ki se začne februarja. Interesenti naj telefonirajo na št. 812993 od 12.30 do 13.30.

SKD Tabor Opčine - dramski odsek - vabi navdušene igrance in igralkе sodelovanju za novo komedijo. Oglasite se pri g. Valeriji v društvenem baru ali na tel. 213945.

Glasbena matica vabi na JAVNO KLAVIRSKO URO v četrtek, 26. t. m., ob 15. uri v Gallusovi dvorani, Ul. R. Manna 29. Prof. Igor Lazko bo obravnaval Bachovi angleški suiti v a- in g-molu.

ŠD Polet prireja v torek, 7. februarja, tradicionalni **PUSTNI PLES** v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Igral bo ansambel MISEL iz Nove Gorice. Rezervacije miz pri odbornikih Poleta na kotalkališču in v baru Prosvetnega doma na Opčinah.

Sekcija upokojencev CGIL za Križ, Prosek, Kontovel in zgoniško Občino prireja v soboto, 28. t. m., ob 18. uri v kriškem Ljudskem domu praznik včlanjevanja. Nastopil bo MPZ Vesna.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1356.—	1345.—
Nemška marka	733,720	732.—
Francoski frank	215,190	213.—
Holandski florint ...	650,050	646,500
Belgijski frank	35,042	34,500
Funt šterling	2389,550	2370.—
Irski šterling	1961,100	1940.—
Danska krona	189,100	185,500
Grška drahma	8,852	8,300
Kanadski dolar	1143,500	1130.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedez 040/67001

Agencija Domjo 831-131

Agencija Rojan 411-611

PD Mačkolje

vabi na

SPOMINSKI VEČER

ob 30-letnici smrti sorojaka dr. IVANA TULA, ki bo danes, 22. t. m., ob 16. uri v srenjski hiši v Mačkoljah. Gosta večera sta prof. TONE POŽAR in prof. MARTIN JEVIKAR. Sodeluje mešani zbor PDM.

izleti

Smučarski klub Brdina organizira v nedeljo, 29. t. m., smučarski izlet v Flac-hau (Avstrija). Vpisovanje in informacije na sedežu - Proseška 131 - vsak torek in četrtek od 19. do 21. ure.

mali oglasi

MANUFAKTURA PERTOT IVANA razprodaja od 17. januarja vso zimsko konfekcijo. Na telovadnih čevljih popust do 40%.

OSMICO ima odprto Robert Pipan v Mavhinjah.

OSMICO je odprl Anton Bole pri Piščancih.

OSMICO ima odprto Rado Štrajn v Dolini št. 153.

KUKUKEVI v Doberdolu so odprli osmico. Poleg vina nudijo svež prigrizek iz domačih kolin.

FARMA Srečko Tomšič prodaja po 2.000 lir kokoši. Tel. 0481/882064.

ZA 1.300.000 lir prodam ford fiesto 1100 L, letnik 1978, v dobrem stanju, nove gume. Kličite po 20. uri na št. 040/827493.

KUPIM otroški stolček za avto. Tel. po 17. uri na št. 821255.

PRODAM zazidljivo zemljišče v okolici Trsta, primerno za zgradnjo stanovanjske hiše z vrtom in pogledom na morje. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Hiša".

PRODAM fiat 131 panorama v dobrem stanju. Tel. 201127 od 8. do 17. ure.

PRODAM seat fura, letnik 1984, v odličnem stanju, za 3.500.000 lir, možnost dogovora. Tel. 577537 ob urah kosila.

PRODAM harmoniko, skoraj novo, 120 basov, znamke piattanesi, model super mosette, 1.200.000 lir. Tel. 0481/20002.

HIŠO z zemljiščem iščem v okolici Gorice, tudi potrebno popravil. Tel. 040/575145 v večernih urah.

IŠČEMO osebe za čiščenje stavb. Tel. 69540 ob uradnih urah.

IŠČEM delo kot hišna pomočnica. Tel. 003866/74116 ali 65347.

ZEMLJIŠČE, zazidljivo za trgovsko dejavnost ali primerno zgradbo kupim v gotovini na področju Nabrežine-Sesljana. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Trgovska dejavnost".

EDOARDO FURLANI SpA, Ul. Milano 25, Trst, tel. 62200, prodaja po izredno ugodnih cenah (davek IVA že vključen): motorne žage alpina farmer 45 z listom 45 cm za 380.000 lir, okopalnike benassi RL 304, dizel, 8 k. s., širina freze 75/100 cm za 2.142.000 lir, okopalnike benassi RL 12, dizel, 10 k. s., širina freze 75/100 cm za 2.464.000 lir, motokultivatorje benassi MF 221, dizel, 10 k. s. s kolesi 400/10 in frezo 65 cm za 2.618.000 lir, motorno kosilnico BCS 612 z motorjem IM 350 na bencin, 7 k. s., 127 cm za 1.440.000 lir, ročni atomizator Turbine za 320.000 lir, okopač Nadri s hidravličnim pomikom od 160 cm za 2.500.000 lir, 200-litrske atomizatorje za 775.000 lir, 300-litrske atomizatorje za 795.000 lir, okopalnik s hidravličnim pomikom od 160 cm za 1.930.000 lir, stroj za rezanje trave om-mas, mod. mondial 3x1, avtomatski, š. 2 m, d. 60 cm za 2.170.000 lir. Ponudba velja za stroje, ki še niso prodani.

IŠČEMO tehnično osebe za popravila televizorjev. Tel. danes od 9. do 13. ure na št. 213352.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Vikj

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)

TRST Telefon 77-29-96

IMAM JIH ZA VSE OKUSE!

Segulin

TRST Ul. Mazzini 51

0733-361

foto kino optika

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
8.30 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet (pripravil Piero Angela)
9.00 Rubrika: Canigatti & C. - Piccoli passi grandi affetti
10.00 Kmetijska oddaja: Zelena linija (1. del)
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Kmetijska oddaja: Zelena linija (2. del)
13.00 Dnevnik - ob enih
13.30 Dnevnik
13.55 Kviz: Toto-TV Radiocorriere (vodita Paolo Valenti in Maria Giovanna Elmi)
14.00 Variete: Domenica in...
14.20 Športne vesti
15.20 Športne vesti
16.20 Športne vesti
18.10 Šport: 90. minuta
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 Film: I tre moschettieri (pust., VB 1974, r. Richard Lester, i. Oliver Reed, Raquel Welch, Richard Chamberlain)
22.15 Športna nedelja
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.10 Informativna oddaja: Knjiga, naša prijateljica

RAI 2
8.00 Rubrika: Week end
8.30 Variete: Patatrac
9.55 SP v smučanju: moški slalom (prenos iz Wengna)
10.50 Filmska matinea: Il Dr. Kildare sotto accusa (dram., ZDA 1941, r. H. S. Bucquet, i. Lew Ayres)
12.05 Rubrika: Video Week end
12.30 Inf. oddaja: Automia
13.00 Dnevnik in športne vesti
13.30 Mladinski variete: Piccoli e grandi fans, vmes (ob 15.15) Športne vesti
15.45 Film: Piccoli gangsters (kom., ZDA 1976, r. A. Parker)
17.15 Variete: Chi c'è... c'è
18.20 Šport: smučanje in rally
18.50 Nog. prvenstvo A lige
19.35 Vreme in dnevnik
20.00 Športna oddaja: Domenica sprint
20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick
21.30 Videomic
21.55 Dnevnik - nocoj
22.10 Dokumentarna oddaja: Mixer
23.20 Rubrika: Protestantizem
23.50 Inf. odd.: Leteči zmaj
0.50 Koncert: Bluesin '88

RAI 3
9.00 Aktualno: Domenica sul Tre, vmes nanizanka Vita col nonno
9.50 Dnevnik - nedelja
11.30 Variete: Mai dire mai
12.55 SP v smučanju: moški slalom, 2. tek (iz Wengna)
13.30 Atletika: italijansko prvenstvo (iz Rima)
14.00 Deželne vesti
14.10 Variete: Va' pensiero
16.45 EP v umetnostnem drsanju (iz Birminghama)
17.25 Film: Lasciateci vivere (dram., ZDA 1939, r. J. Brahm, i. Maureen O'Sullivan, Henry Fonda)
18.35 Športna rubrika: Domenica gol
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Nog. prvenstvo B lige
20.30 Film: Rio Lobo (western, ZDA 1970, r. Howard Hawks, i. John Wayne, Jorge Rivero)
22.20 Variete: Complimenti per la trasmissione
22.50 Filmske novosti in dnevnik
23.10 Deželni nogomet

RTV Ljubljana 1
8.35 Matineja: Živžav
9.25 Nadalj.: Zlati dež (pon.)
9.55 SP v smučanju: moški slalom (1. tek, iz Wengna)
10.45 Novoletni video meh
11.45 Kmetijska oddaja
12.55 SP v smučanju: moški slalom (2. tek, iz Wengna)
13.40 Izobraževalna oddaja: Svet ptic pred Lofotskimi otoki
14.30 Film: Obljuba (dram., ZDA 1987, r. David Greene, i. Mark Harmon, Diana Scarwid, Rosemary Dunsmore)
16.00 Domači ansambli: Alpski kvintet
16.45 Nadaljevanka: Čipke (4. del)
17.33 Zabavna oddaja: Kavarna
18.35 Risanka, Mernik, Okno
19.30 Dnevnik, Vreme, Zrcalo tedna
20.20 Drama: Kako se je kalilo ljudstvo zgornjega Jaukovca (Dušan Perković - Predrag Antonijević, 1. del)
21.10 Podarim-dobim
21.25 Zdravo, vmes Poročila
22.55 Video strani

TV Koper
10.00 SP v smučanju: moški slalom (prenos iz Wengna)
11.15 SP v smučanju: ženski veleslalom (iz Oberstaufna)
12.30 Nedeljska rubrika: Noi la domenica (vodi Cesare Cadeo), vmes posnetki moškega slaloma in ženskega veleslaloma
14.15 Dnevnik
20.20 Športna oddaja: A tutto campo - posnetki, reportaže, intervjuji, komentarji iz studia (vodi Gigi Garanzini)
22.00 TV novice
22.15 SP v smučanju (posnetki)
22.30 Tenis: Australian Open (iz Melbournea)

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled tiska 10.00 Matineja: Glasbeni listi; 10.15 Mladinski oder: Carski sel; 11.00 Nediški zvon; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Slovensko pismo - pisna pričevanja slovenskih umetnikov: Študentova pisma (Josip Murn Aleksandrov, pripoveduje Tone Gogala); 15.02-19.00 Zbornik: šport in glasba, rezultati in komentarji z igrišč, prenosi s prireditvev; 19.00 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00, 22.00. 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke: Dežela besed, sledi Pop rock za mlade; 9.05 Se pomnite, tovariši; 9.45 Pesmi boja in dela; 10.05 Glasbena matinea; 10.35 Reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Zbori; 17.30 Humoreska; 18.00 Iz oper; 19.00 Dnevnik; 19.30 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbeni razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prijeten konec tedna; 23.05 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 12.30 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, pozdrav, na današnji dan, reportaže, zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonka; 14.45 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop tedna; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Športna oddaja; 9.30 Feeling v glasbi; 10.00 Najlepših sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Aktualno: Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo, 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasba in sport; 17.00 Made in JU; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.30 Najnovejše plošče; 20.00 Nočni program in prenos Radia Ljubljana.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor z Opčin; 13.00 Glasba po željah; 15.30 Šport; 20.00 Nočna glasba.

CANALE 5
9.00 Nabožna oddaja
9.40 Film: Non è mai troppo tardi (dram., It. 1953, r. Filippo Walter Ratti, i. Marcello Mastroianni, Paolo Stoppa)
11.20 Aktualno: Viaggiando
11.50 Variete: Rivediamoli
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show
14.00 Film: Pietà per i giusti (krim., ZDA 1951, r. W. Wyler, i. Kirk Douglas, Eleanor Parker)
16.15 Nanizanke: Laverne e Shirley, 16.45 Fox, 17.45 Love Boat
19.45 Kviz: Tra moglie e marito album
20.30 Film dosje: Sonno di ghiaccio (dram., ZDA 1985, r. Wes Craven, i. Jill Schoeller, Michael Beck)
22.20 Dosje: Paure di fine secolo (vodi Guglielmo Zucconi, sodeluje Donata Rivolta)
23.05 Film: Alfie (dram., VB 1966, r. Lewis Gilbert, i. Michael Caine, Shelley Winters)
1.20 Nanizanki: Baretta, 2.20 Mannix

RETE 4
8.00 Jutrišnji svet
8.30 Dokumentarec
10.30 Športna oddaja: Golf
11.30 Rubrika iz parlamenta
12.15 Dok. oddaja: Big bang
13.00 Nan.: Arabesque
14.00 Variete: Domenica più
17.00 Nanizanke: Longstreet, 18.00 New York New York, 19.00 Alfred Hitchcock, 19.30 Sulle strade della California
20.30 Film: Le donne hanno sempre ragione (kom., ZDA 1957, r. Nunnally Johnson, i. David Niven, Ginger Rogers, Barbara Rush)
22.15 Nanizanka: Spenser
23.15 Šport: golf
0.15 Nanizanki: Vegas, 1.15 Missione impossibile

ITALIA 1
8.00 Otroška oddaja
10.30 Nanizanke: Boomer cane intelligente, 11.00 Automan, 11.55 I ragazzi del computer
12.50 Šport: Grand Prix
14.00 Film: Capitan Nemo - Missione Atlantide (fant., ZDA

1978, r. A. March, i. Jose Ferrer, Burgess Meredith)
16.00 Otroška oddaja
18.00 Risanke: L'isola del tesoro, 19.00 Gli amici cercafamiglia, 19.30 Benjamin, 20.00 I Puffi
20.30 Variete: Emilio
22.20 Glasbena oddaja: Be Bop A Lula
23.30 Am. football: Superbowl - finale

ODEON
7.30 Nanizanke: T.H.E. Cat, 8.00 Il fantastico mondo di Mr. Monroe, 8.30 La fattoria dei giorni felici, 9.15 Mary Hartman
13.00 Vesti: Odeon News
13.30 Film: Alter ego (kom., ZDA 1986, r. Mel Damski)
14.45 Otroški variete: Sugar, vmes risani film Dr. Jekyll e Mr. Hyde in nanizanka The Bill Cosby show
19.00 Rubrika: Filmske novosti
19.30 Nanizanka: Week-end in giallo
20.30 Film: Mission Kill (dram., ZDA 1984, r. David Winters, i. Robert McGinty, Cameron Mitchell)

22.30 Film: Hundra l'ultima amazzone (pust., ZDA 1983, r. Matt Cimber)
0.30 Nanizanki: Un salto nel buio, 1.00 Mary Hartman
1.30 Film: Il rompicalle... rompe ancora (kom.)

TMC
9.55 SP v smučanju: moški slalom, 1. tek (iz Wengna)
10.55 SP v smučanju: ženski veleslalom, 1. tek (iz Oberstaufna)
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Risanke: Snack
12.55 Moški slalom, 2. tek
13.40 Ženski veleslalom, 2. tek
14.30 Dok.: V prostem padu
15.00 EP v umetnostnem drsanju (iz Birminghama)
18.00 Nanizanki: I predatori dell'idolo d'oro, 19.00 Autostop per il cielo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nanizanka: Matlock
21.30 Film: Prigione (dram., Šved. 1948, r. Ingmar Bergman, i. Doris Svedlund, Birger Malmsten)
23.00 Dokumentarni oddaji: Sinji planet, 24.00 Come misurare il tempo

TELEFRIULI
10.30 Nanizanka: Primus
11.00 Drazba
11.30 Nanizanka: Julia
12.00 Kmetijska rubrika: Zelena dežela
12.30 Dok.: Velike razstave
13.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
14.30 Zabavna oddaja: Buinesere Friul
16.30 Nanizanki: La costa dei Barbari, 17.30 Paper Moon
18.00 Rubrika: Večerjajmo skupaj
19.00 Športna oddaja
20.30 Film: Kaos (dram., It. 1984, r. Paolo in Vittorio Taviani, i. Omero Antonutti, Regina Bianchi, 2. del)
22.30 Nanizanka: Provaci ancora Lenny
23.00 Športna oddaja
24.30 Drazba
1.00 Informativna oddaja: News dal mondo

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nadaljevanka: Non basta una vita
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes dnevnik
11.00 Nadaljevanka: Passioni
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Dok. oddaja: Kvarkov svet
14.45 Pravljica: La donzella guerriera
15.00 7 dni v parlamentu
15.30 Športna oddaja
16.00 Risanke: Cartoon clip
16.15 Mladinska oddaja: Big!
17.30 Nabožna oddaja
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Kviz: Domani sposi
19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 Film: La famiglia (dram., It. 1987, r. Ettore Scola, i. Vittorio Gassman, Stefania Sandrelli, Andrea Occhipinti)
22.55 Dnevnik in filmske novosti
23.10 Dnevnik - posebnosti dnevnika
24.00 Dnevnik - zadnje vesti

RAI 2
7.00 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Rubrika o zdravju
9.00 Film: Show Boat (kom., ZDA 1951, r. George Sidney, i. Ava Gardner)
10.45 Risanke
10.55 Rubrika: Trentatre
11.05 Božanska komedija
11.35 Nanizanka: Uno psicologo per tutti
11.55 Variete: Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik, nato Diogenes
14.00 Nan.: Saranno famosi
14.45 Dnevnik - gospodarstvo
15.00 Kviz: Argento e oro
17.05 Aktualno: Spaziolbero
17.25 Dnevnik - športne vesti
17.50 Nanizanka: Hunter
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 Nadaljevanka: Capitol
21.35 Nanizanka: Le strade di San Francisco
22.30 Dnevnik, nato Il scario
23.00 Variete: Chiappala chiappala
23.25 Dnevnik - zadnje vesti
23.50 International DOC Club
0.40 Film: Dramma nello specchio (dram., ZDA 1945, r. Richard Fleischer, i. Orson Welles)

RAI 3
10.45 Hokey na ledu: Merano-Milano
11.15 Nadaljevanka: Destini
12.00 Informativna oddaja: Meridiana
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalna oddaja: Io insegno... tu impari
15.00 Informativna oddaja: Ameriška šola o narodnostnih manjšinah
15.30 Rokomet: Imola-Prato
16.05 Dokumentarec: Popotovanje po Italiji
17.00 Nadaljevanka: Destini
17.45 Variete: Videobox
18.00 Dokumentarna oddaja: Geo
18.45 Športna oddaja: Derby (urednik Aldo Biscardi)
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Aktualnosti: Io confesso
20.30 Aktualno: Dan na preturi
21.30 Nanizanka: Max Headroom
22.20 Dnevnik - večerne vesti
22.30 Šport: Ponedeljkov proces (vodi Aldo Biscardi)
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Dok. oddaja: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1
8.30 Počitniški spored: 8.35 Mačkon in njegov trop - Zgaga, 9.00 Periskop - Črna gora, 9.45 Kam, kje, kako med počitnicami, 9.50 Rastoče težave Jadrana Krta, 10.45 Safari v mestu - Zračni napadi in metuljkin grmi
11.10 Risanke
11.15 Film: Slepi potnik na luno (mlad., ZDA, r. Andrew V. McLaglen, i. Lloyd Bridges, Jeremy Slate)
16.10 Podarim-dobim, Žrebanje
16.30 Dnevnik
16.45 Mozaik: Naš utrip, Zrcalo tedna, TV Mernik, Oči kritike, Da ne bi bolelo - Vsakdanji stres
18.25 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Žaba, nato nadaljevanka Poleti pesem
19.05 Risanke, TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Drama: Krokarija (Pavao Pavličić, r. Snježana Tribuson)
21.10 Aktualno: Osmi dan
21.50 Dnevnik
22.00 Popularni operni zbori

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Superbowl - finale NFL, vmes TV novice
16.45 Košarka in am. football NCAA
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
Danes v Odprti meji:
TRST — O tržaški stvarnosti
TRST — Dvojna merila za mašazke akcije
TRST — Policija odkrila promet s pornokasetami
Športni pregled
19.30 TVD Stičišče
20.00 Nanizanka
20.30 Tenis: Australian Open
22.30 TVD Novice
22.45 Sportime magazine
23.00 Košarka NBA: Atlanta Hawks-Detroit Pistons

RTV Ljubljana 2
17.45 Najvišji rudnik sveta
18.15 Svet športa, Dnevnik
20.05 Po slehah napredka
20.35 Umetniški večer: Shakespear - Beneški trgovci

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.10 Iz četrtkovih srečanj: Spomini na Alberta Rejca; 8.40 Glasbeni listi, Beležka, Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Glasbeni listi, V ponedeljek ob 12.00, (12.40) Zbori; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Gospodarska problematika; 14.10 Goriški razgledi; 15.00 Roman: Moj Kras (13. del); 15.12 Hit Parade; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kmetijski tednik (pon.) 18.30 Glasbeni listi.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Lepljenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica; 9.05 Glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Godbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes ob 13.00; 13.30 Čestitke; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Iz glasbenih revij; 14.40 Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio ob 17.00; 18.03 Ljubljanski jazz ansambel; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.15 Literarni nokturno, nato Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Radio Lj; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Free shop; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Kulturni svet; 18.35 Popevke; 19.00 Radio Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro otroci; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Feeling v glasbi; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših sedem; 10.40 Družina; 11.00 Srečanja; 12.0 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.33 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Pozdravljeni otroci; 16.00 Priporoved; 16.33 Mi in vi; 17.00 Blitz; 17.33 Avtorska glasba; 18.00 Bublbing; 18.33 Prijatelj DJ; 19.00 Mali koncert; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Horoskop; 13.00 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst (pon.); 18.00 Športni komentar; 19.30 Klasična glasba; 20.00 Kolaž, nato Nočna glasba.

CANALE 5
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana - L'ospite misterioso, 9.30 General Hospital
10.35 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle copie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale
15.30 Nan.: La casa nella prateria, 16.30 Webster
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!
19.00 Kviza: Il gioco dei nove (vodit Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodit Marco Columbro)
20.30 Film: I pompieri (kom., It. 1985, r. Neri Parenti, i. Paolo Villaggio)
22.20 Nanizanka: Top secret - Il fantasma di J. Edgar
23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.40 Rubrika: Première
0.50 Nanizanki: Baretta - Uccidi per me, 1.50 Mannix - Uccello da preda

RETE 4
8.00 Nanizanki: Lou Grant - Attentaggio di fortuna, 8.50 Switch - Il ritorno di Arman Speer
9.45 Film: Vite perdute (dram., It. 1958, r. A. Bianchi)
11.30 Nanizanki: Petrocchi, 12.30 Agente Pepper
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore
18.00 Nanizanka: New York New York
19.00 Vesti: Dentro la notizia
19.30 Nanizanka: Sulle strade della California - Giochi di guerra
20.30 Film: La magnifica preda (western, ZDA 1954, r. O. Preminger, i. Robert Mitchum, Marilyn Monroe)
22.15 Filmska rubrika: Ciak
23.00 Film: Mio zio Beniamino (kom., Fr. 1969, r. E. Molinaro, i. Jacques Brel)
0.50 Nanizanki: Vegas - Truffa, 1.50 Missione impossibile - Nicole

ITALIA 1
7.00 Risanke
8.15 Nanizanke: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja
14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
14.55 Varieteja: Smile, 15.15 Megasalvishow
15.25 DeeJay Television
16.00 Otroška oddaja
18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days
20.00 Risanke: Milly
20.30 Nan.: Cinque ragazze e un miliardario, 21.30 La bella e la bestia
22.30 Kviz: Per la strada
23.00 Variete: Megasalvishow
23.15 Film: Venerdi 13 (srh., ZDA 1980, r. S. Cunningham)
1.05 Rubrika: Première
1.15 Nan.: Samurai

ODEON
7.00 Nan.: La fattoria dei giorni felici, 7.30 Mr. Monroe

8.00 Nad.: Agua viva, 9.00 Il segreto di Jolanda
10.00 Rubrika: Fiori d'arancio
10.30 Kviz: La spesa in vacanza, vmes nan.Mary Hartman
12.00 Risanke
13.00 Otroški variete: Sugar
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanka: Maria
19.00 Rubrika: Fiori d'arancio
19.30 Nanizanki: La mamma è sempre la mamma, 20.00 Bollicine

Župan Scarano je včeraj odvil odborniku Esposito vse pristojnosti

Osebo obračunavanje ali že prava politična kriza?

Upepeljevalnik je poleg polemik, povzročil tudi prvo žrtev. Goriški župan Scarano je včeraj uradno preklkal mandat odborniku Vincenzu Esposito in sicer za celotno področje javnih storitev, za varstvo okolja in civilni zaščito. V bistvu je Esposito ostal odbornik brez listnice.

Esposito, ki pripada socialdemokratski stranki, je že na seji 17. t. m. kjer so razpravljali o korakih, ki naj jih sprejmejo v zvezi z upepeljevalnikom, napovedal, da se namerava odpovedati resorju za okolje in civilno zaščito. Župan je delno odpoved smatral za nesprejemljivo, tako s političnega, kakor upravnega vidika. Včeraj se je odločil za drastičen ukrep: preklkal je svoj prejšnji akt (z dne 3. maja lani) in Esposito odvil vse resorje. Za področje javnih storitev, varstva okolja in civilne zaščite bo do nadaljnega odgovarjal sam župan. Je to prvi korak izstopa, pravzaprav izгона socialdemokratov iz koalicije? Zadeva še ni povsem jasna.

Župan Scarano se je včeraj dopoldne srečal s predsednikom rajonskega sveta v Štandrežu, Walterjem Ressim, ki ga je seznanil z zaključkom četrtkov seje tega organizma in stališčem, ki so ga v zvezi s perečim vprašanjem sprejeli. V Štandrežu so soglasno odločili, da počakajo na uk-

repe, ki jih bo sprejela Občina, vendar bodo zadevo ves čas zelo budno spremljali. Zbrali se bodo spet čez dva ali tri tedne.

Prvotna zahteva, ki se je oblikovala v rajonskem svetu je bila takojšnje zaprtje naprave za sežiganje smeti.

O vprašanju, ki je že dva tedna v središču zanimanja javnosti na Goriškem je v četrtlek razpravljaj občinski odbor KPL. Odbor je, tako kakor izhaja iz poročila za tisk, potrdil že znano stališče, to je, da je treba upepeljevalnik iz varnostnih razlogov takoj zapreti in da je treba čimprej opraviti analize za ugotovitev morebitne onesnaženosti tudi na zemljiščih, ki so v občini Gorica. Naloga Pokrajine pa je, da čimprej poskrbi za izdelavo načrta za predelavo in uničevanje odpadkov za celo pokrajino in ki naj predvideva za človeško zdravje in okolje varne tehnologije.

Mestni odbor je tudi odobril odločitev, ki so jih že sprejeli v izvršnem organu, kakor tudi predstavniki v občinskem svetu v Gorici, ki so med drugim zahtevali odstop župana.

Komunisti menijo, da je župan v prvi osebi odgovoren za nastali položaj, prvič kot vodja administracije, drugi kot odgovoren za javno zdravstveno službo in tretjič kot odgovoren

za civilno zaščito. Doslej je zmeraj, navaja tiskovno poročilo, zavračal kot neutemeljena priporočila in opozorila glede morebitne nevarnosti dima in drugih snovi, ki uhajajo iz upepeljevalnika in zahteve da se opravijo analize. Tako stališče, ugotavljajo komunisti, se nadaljuje tudi sedaj.

Zaradi krize v občinskem odboru, še ni znano, kdaj se bo spet sestal občinski svet.

Pojasnilo Občine Kaj je Raziskovalni institut v Ispri

Sovodnjska občinska uprava je v zvezi z zadevo okrog upepeljevalnika včeraj poslala v objavo sledeče pojasnilo:

»V zvezi s polemikami, ki jih je sprožila objava podatkov o vrsti in stopnji onesnaženosti zemljišč v bližini upepeljevalnika in posebej v zvezi s pomisleki o znanstveni vrednosti podatkov in o njihovi zanesljivosti, je splošno znano, da Raziskovalni institut Evropske skupnosti v Ispri (Centro Comune di Ricerca) opravlja analize po nalogu sodnih oblasti in višje nadzorstvo nad analizami (na raznih področjih), ki jih opravljajo v državah, članicah Evropske skupnosti.«

Župan Vito Primožič

Dobrih pet let po zadnji gledališki premieri v Gorici bo jutri na odru Kulturnega doma krstna predstava Povesti služkinje Zerline. Slovensko stalno gledališče je kljub ne ravno zanemarljivi dodatni finančni obremenitvi, ki jo predstavlja premiera zunaj matične hiše, s to izbiro hotelo narediti poklon goriškemu občinstvu in igralki Bogdani Bratuževi, goriški rojakinji, ki pooseblja protagonisto novele avstrijskega pripovednika, filozofa in kritika Hermanna Brocha. Novelo je za oder priredil in režiral Zarko Petan, kostumografinja je Marija Vidau, sceno je izdelal Andrej Pisani.

Premiera monodrame bo jutri, 23. januarja, ob 20.30 v veliki dvorani goriškega Kulturnega doma.

Priziv na upravno sodišče

O upepeljevalniku pri Sovodnjah, pravzaprav glede lokacije novega osrednjega upepeljevalnika, bo 8. februarja odločalo Deželno upravno sodišče. Občina Sovodnje je namreč vložila priziv in zahtevala, da se del deželnega načrta o upepeljevalnikih, ki se nanaša na goriško pokrajino, razveljavi. Stališče in zahteve sovodnjske Občine zastopa na Deželnem upravnem sodišču odvetnik Gianluigi Devetag. Do obravnave se najbrž polemike še ne bodo polegale.

Kaj menite, kako se bo iztekla obravnava na Deželnem upravnem sodišču?

»Prepušam presojo sodnikom. Osebo menim, da smo predstavili dovolj elementov za presojo, na podlagi katerih bi se morali izreči za razveljavitev deželnega načrta o upepeljevalnikih, kar zadeva goriško pokrajino. V bistvu Deželno upravno sodišče bi lahko odločilo, da nove naprave ni mogoče graditi na istem mestu, ker bi to kršilo vrsto zakonskih določil. Na osnovi teh določil tudi obstoječi objekt, čeprav je bil zgrajen že pred leti, ni v skladu z zakonom.«

Kakšna je zveza med polemikami, ki te dni pretresajo stabilnost goriške občinske uprave in sporom med sovodnjsko Občino in Deželno?

»Pravzaprav gre za eno in isto vprašanje. Deželni načrt predvideva za območje goriške Pokrajine gradnjo nove naprave za uničevanje odpadkov na lokaciji obstoječe. Občina Sovodnje taki odločitvi oporeka. Razlogov je veliko. Analize, ki jih je naročila Občina Sovodnje dajejo zaskrbljujočo podobo o onesnaževanju, ki ga povzroča že obstoječi objekt in ki bi ga tudi novi.«

Ne glede na izid razprave pred Deželnim upravnim sodiščem, bi obstoječi objekt še naprej deloval?

»Glede nadaljnjega delovanja naprave, mislim, da je odločitev v pristojnosti goriške Občine. In prav glede tega so mnenja različna. Glede novega objekta je prišlo do sprememb v pristojnostih. Po novem bi morala Pokrajina poskrbeti za izdelavo novega načrta. Dokler pa se to ne zgodi, velja stari, to je deželni načrt.«

Do konca meseca vložiti prošnje za dodelitev deželnih prispevkov

Pokrajinska uprava — Odborništvo za kulturne dejavnosti — obvešča, da 31. januarja zapade rok za predložitev prošenj za finančne prispevke v smislu deželnih zakonov št. 68/81, 15/87 in 39/87 ter 49/83.

Dež. zakon št. 68/81 — 3. poglavje — predvideva finančne prispevke za pobude na znanstvenem, humanističnem in umetnostnem področju. Omenjeni zakon, vendar v 4. poglavju, predvideva prispevke za pobude za utrjevanje in vrednotenje furlanskega jezika in kulture ter manjšinskih jezikov in kultur. Zakona št. 15 in 39/87 predvidevata prispevke za pobude s ciljem graditve politike miru in sodelovanja med narodi. Dež. zakon št. 49/83 predvideva finančne prispevke za pouk glasbene vzgoje, zborovskega petja itd.

Za dodelitev finančnih prispevkov lahko zaprosijo društva in ustanove, ki izpolnjujejo po zakonu predvidene pogoje. Rok za predložitev prošenj zapade 31. januarja. Za podrobnejša pojasnila je na razpolago urad za kulturne dejavnosti pri pokrajinski upravi, Korzo Italia 55, tel. 385227, vsak delavnik od 9. do 12. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Hermann Broch

POVEST SLUŽKINJE ZERLINE

Režija Žarko Petan

Igra Bogdana Bratuž

PREMIERA

jutri, 23. januarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v GORICI

PONOVITVE:

v sredo, 25. t. m., ob 20.30 v župnijski dvorani v Doberdobi
v četrtek, 26. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah
v petek, 27. t. m., ob 20.30 v KD Briški grič v Števerjanu

Srečanje s pisateljem

**Fulviom
Tomizzo**

ob izidu knjige

»L'EREDITIERA VENEZIANA«

KULTURNI DOM, v četrtek, 26. januarja, ob 18. uri

Zanimanje za razstavo o konstruktivizmu

Černigoj v galeriji Exit

Likovna galerija Exit v Gorici je stopila v novo leto z zanimivo razstavo, ki so jo posvetili avantgardistu Avgustu Černigoju. Slovenskega mojstra so izbrali, je ob predsinočnem odprtju povedal eden od pobudnikov delovanja studia Exit, slikar Luciano de Gironcoli, ker nekako pooseblja smisel kulturne ponudbe lanske jesen odprte goriške galerije. V studiu Exit si namreč prizadevajo, da bi predstavili kakovostne likovne stvaritve umetnikov različnih kultur v srednjeevropskem prostoru: ob italijanskih umetnikih želijo tako predstaviti tudi slovenske, avstrijske, v prihodnjih sezonah tudi nemške in druge ustvarjalce.

Iz bogatega Černigojevega opusa so izbrali obdobje konstruktivizma, za katerega se je umetnik opredelil v 20. letih našega stoletja in ge nato povzel še v delih iz 50. let. V galeriji so na ogled konstruktivistični reliefi, ki so jih po gradivu o originalih izdelali Černigojevi učenci. Podpis mojstra na vsakem dokazuje, da so vestne reprodukcije originalov in da jih je Černi-

goj prepoznal za svoje. Prireditelji so tudi zbrali Černigojeve grafike iz istega odboja ter drugo gradivo o konstruktivistični skupini, v kateri je deloval. Zanimivo pričevanje o poslednjem obdobju umetnikovega življenja so Černigojevi portreti, ki jih je leta 1985 posnel fotograf Maurizio Frullani. V njih se zrcali ustvarjalčeva izredna vitalnost, zaradi katere je Černigoj še pri 76 letih prekašal v vzdržljivosti dosti mlajše umetnike, kot je po lastni izkušnji povedal de Gironcoli.

Ob petkovem odprtju je bil v Kulturnem domu koncert flavtistke Marie Laure De Ponte in čembalistke Licie Gruđen. V petek bo v Attemsovi palači predstavitev knjige o umetniških avantgardah v srednji Evropi, o kateri bo govoril likovni kritik Brane Kovič, teden kasneje pa bo srečanje s kritiki, ki bodo spregovorili o črnigoju in goriški umetnosti v 20. letih. Razstava v galeriji Exit je na ogled do 3. februarja vsak dan razen nedelje in ponedeljka od 17. do 20. ure.

Karabinjerji prijavili štiri mlade Tržačane Kradli so radijske antene

Štirje mladi Tržačani, ki upravljajo zasebno radijsko postajo "Peter Pan", so želeli priti poceni do dragih tehničnih aparatov za oddajanje v eter. Kaj so si izmislili? Enostavno: antene, ojačevalce in drugo opremo so jemali kar z naprav konkurence. Nekaj časa jim je to uspevalo, naposled pa so jih karabinjerji iz Gorice in Martinščine, v sodelovanju s tržaškimi kolegi iz Ul. Hermet, le izsledili in obtožili kraje z obtežilnimi okoliščinami in povzročanja škode na oddajnikih.

Prijavljeni so še ne 20-letni Marco Cauto iz Trsta, Ul. Marco Polo 6, lastnik zasebnega radia "Peter Pan", 24-letni Stefano Marassi iz Milj, Ul. Feluga 8, 20-letni Andrea Biro Zoltan iz Trsta, Ul. della Tesa 34, in 19-letni Davide. Serafini prav tako iz Trsta, Ul. Marco Polo 23.

Karabinjerji so ugotovili, da je četverica odgovorna za vsaj štiri kraje opreme na radijskih oddajnikih na Debeli griži ter v Furlaniji. Prvi podvig naj bi izvedli v začetku novembra 1987, ko so odnesli del opreme z oddajnika radia "Italia Network". Lastnik, 30-letni Videmčan Mario Pinosa, je julija lani prijavil še drugo tatvino na istem objektu. Poleg tega se je četverica Tržačanov na griču pri Fojdi maja lani polastila antene v vrednosti okrog 100 milijonov lir, zadnji podvig pa je opravila 7. januarja letos pri Ah-

tenu (Attimis), odkoder je odnesla več delov oddajnika radia "Globo". Vso ukradeno opremo so karabinjerji našli deloma na sedežu radia "Peter Pan" v Ul. degli Archi v Trstu, deloma pa na domu Marca Cauta.

Domiselni mladenič bo moral odgovarjati še za en hujši prekršek. Preiskovalcem je namreč priznal, da je on avtor spodletelega atentata na oddajnik radikalne radijske postaje na Konkodelu pri Trstu. Karabinjerji še preiskujejo ozadje tega dogodka, da bi ugotovili, če atentat resnično ni bil politične narave. Cauto namreč trdi, da je oddajnik skušal "onesposobiti" izključno zato, ker je radikalni radio občasno vpadal na valovno dolžino radia "Peter Pan".

Nesreča v Štarancanu

V trziški splošni bolnišnici se na ortopedskem oddelku zdravi 65-letni Giacomo Caiffa iz Štarancana, Stradella verde 19, ki je bil v petek zvečer žrtev prometne nesreče v neposredni bližini svojega doma. Iz še nepojasnjenih vzrokov ga je namreč podrl avtomobil, ki ga je upravljal 20-letni Andrea Angelini iz Tržiča, Ul. Morosini 36. Zdravniki so Caiffu ugotovili hud zlom kolena in ramena. Okreval bo v treh mesecih.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 15. 1. do 21. 1. 1989

RODILI SO SE: Giulia Albanese, Eleonora Valentino, Gabriele Ziani, Federica Verzini, Juri Devetak, Alberto Cian, Chiara Agrimi, Sandi Cej.

UMRLI SO: 60-letni upokojenec Giovanni Battista Vidoz, 82-letni upokojenec Giovanni Montina, 85-letna upokojenka Maria Nimis, 24-letni policist Maurizio Zucchiatti, 62-letna gospodinja Diana Pittico por. Vesely, 88-letna upokojenka Alojzija Zavertanik vdova Braini, 80-letna upokojenka Iride Lenzi, 83-letni upokojenec Renato Perelli, 76-letna upokojenka Maria Venica por. Vecchiet, 87-letna upokojenka Giuseppina Callegher, 73-letna upokojenka Palmira Giudici, 66-letni upokojenec Carlo Gereon, 82-letna upokojenka Vittoria Carletti vdova Zanetti, 57-letni uradnik Giacomo Fumiato, 86-letni upokojenec Ivan Petrič, 68-letna upokojenka Palmira Nanut por. Piani, 67-letni upokojenec Valentino Skocir, 80-letna upokojenka Italia Franco, 55-letni gostinec Carlo Vida, 92-letna upokojenka Maria Temil vdova Foraboschi, 77-letna upokojenka Rozalija Rožič.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev priredi 5. februarja PUSTOVANJE v hotelu Planika v Ajdovščini. Prijave v četrtek, 26. januarja, od 10. do 12. ure na sedežu društva in pri poverjenikih na vaseh.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »L'orso«.

VERDI 15.30-22.00 »Chi ha incastrato Roger Rabbit?«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Sissi, torbida e sensuale«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 16.00-22.00 »Voci lontane...sempre presenti«. Režija Terence Davies.

EXCELSIOR 14.00-22.00 »Il presidio - scena di un crimine«.

Nova Gorica

SOČA 16.00-18.00 »Sovražno področje«, 20.00 »Zadnji kitajski cesar«.

ŠEMPETER 18.00-20.00 »Črna vdova«. **DESKLE** 17.00-19.30 »Presidij«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska - Ul. sv. Mihaela - tel. 21074

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute - Ul. Cosulich 117 - tel. 711315

pogrebi

Jutri v Gorici ob 9.30 Rosalia Rožic iz cerkve sv. Justa na glavno pokopališče, ob 10.30 Bartolomeo Selak iz Krmina na glavno pokopališče, ob 11. uri Giovanni Battista Vidoz iz glavnega pokopališča v cerkev in na pokopališče v Ločniku, ob 12.30 Ottilia Erzetec vd. Verone iz glavne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Franca Mužina

se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

SVOJCI

Števerjan, Gorica, 22. januarja 1989

Na zavodu Cankar izvajajo poskusni Načrt '92

Poklicna šola stopa v korak z družbo

V poletnih mesecih smo pisali, da na slovenskem poklicnem zavodu za trgovino Ivan Cankar v Gorici z novim šolskim letom pripravljajo zanimive novosti. Ministrstvo za šolstvo je v začetku lanskega leta ponudilo vsem poklicnim šolam v Italiji možnost izvajanja t.i. Načrta '92. Gre za poizkusno preobrazbo poklicnega šolanja s ciljem prilagajanja novim razmeram na tržišču dela in predvsem možnostim, ki jih odpira uvedba skupnega evropskega tržišča leta 1992. Vodstvo in profesorski zbor na zavodu Ivan Cankar sta se takoj opredelila za izvedbo eksperimentalnega načrta, ker sta ocenila, da je izjemna in spodbudna priložnost za prilagajanje šole potrebam in zahtevam časa. Ministrstvo je sprejelo prošnjo slovenskega goriskega zavoda in ga vključilo med približno sto šol po Italiji, na katerih naj bi začeli s poskusnimi tečaji.

Načrt so začeli uresničevati že v tem šolskem letu. Prav pred kratkim je šola naredila pomemben korak v prilagajanju učne opreme novim potrebam. Nabavili so nekaj novih računalnikov, s katerimi so izpopolnili opremo laboratorija za informatiko, ki je danes bržkone najmodernejši med šolskimi laboratoriji na Goriškem. Dijaki razpolagajo s petnajstimi terminali, terminal in tiskovnik pa sta nameščena tudi na profesorski mizi.

»Ne da bi se spuščal v tehnične podrobnosti, lahko povem to,« nam je ob ogledu laboratorija povedal prof. Jožko Prinčič, »da so vsi računalniki povezani v mrežo: to pomeni, da lahko profesor spremlja delo dijakov oz. ko-

municira z njimi kar preko računalnika. Zaradi te in drugih značilnosti lahko laboratorij uporabljamo ne samo za učenje informatike, ampak za vadbo uporabe računalniških postopkov pri raznih drugih predmetih.«

O značilnostih eksperimentalnega načrta, njegovih ciljih, dosedanjih izkušnjah in morebitnih težavah smo se podrobneje pogovorili z ravnateljem zavoda Cankar Vladimirom Sturmom. »Predvsem gre za prilagajanje poklicne šole nivoju drugih evropskih držav v pričakovanju enotnega tržišča po

letu '92,« nam je dejal. »Kdor bo takrat poklicno dovolj usposobljen, bo lahko iskal zaposlitev kjerkoli. Nadalje je za tečaj značilna nekaka "večnamenska uporabnost", ki je tudi neposredno povezana z današnjimi zahtevami tržišča. Izvedenci namreč napovedujejo, da bodo morale bodoče generacije zaradi dinamike delovnega okolja po večkrat spreminjati poklic. Zato je treba preseči ozko specializacijo in tudi pri poklicnem izobraževanju omogočiti dijakom boljše splošno usposobitev, ki naj bo podlaga za naknadno specializacijo in tudi za morebitno spremembo spe-

cializacije, glede pač na razmere na tržišču.«

Načrt '92 obsega triletni tečaj, znotraj tega pa skupno dveletje (ki že nekako uvaja značilnosti nove šole, kakršna naj bi bila po reformi in zvišanju starostne meje obveznega šolanja do 16. leta) in enoletni kvalifikacijski tečaj. Letos so začeli s prvim razredom: dijaki imajo 40 ur tedenskega pouka. Od teh je 28 ur s skupnega izobraževalnega področja ("klasični" predmeti kot slovenščina, italijanščina, matematika, fizika, zgodovina, pravo itd.) ter 12 ur z usmerjevalnega področja (angleščina, upravna tehnika, laboratorij za obdelavo tekstov, poslovno računstvo, elektronsko knjigovodstvo, in upravno prakso). V tretjem letniku bo usmerjevalno področje za celo polovico skupnih ur pouka. Pri tem gre še povedati, da tudi t. i. klasični predmeti dobivajo v izvajanju načrta nove oblike in vsebino. Informatike se namreč poslužujejo tudi pri pouku fizike, matematike in drugih predmetov iz splošnega izobraževalnega področja. Zanimiv primer prilagajanja potrebam časa je predmet, ki je nadomestil nekdanji zemljepis: imenuje se veda o naravi, ekološka in zdravstvena vzgoja.

Vajeni, kot smo, na tožbe o okostelosti in počasnem prilagajanju šolskega sistema izzivom družbe, smo takoj pomislili, da je izvajanje eksperimentalnega programa najbrž povzročilo nemalo težav. Deloma je to res, saj je pobuda šole poskusna in se torej njen točen program oblikuje postopo-

ma med izvajanjem in na osnovi sprotnega nabiranja izkušenj. Po drugi strani pa je tudi res, da so dani vsi pogoji, da bi to izpopolnjevanje bilo res uspešno.

»Zaradi eksperimentiranja lahko računamo na več finančnih sredstev, ki so nam omogočila nabavo sodobne opreme. Ministrstvo tudi prireja zelo kvalitetne tečaje za usposabljanje učnega kadra, ki se jih v izmenah udeležujejo profesorji z naše in drugih šol, na katerih se izvaja Načrt '92. Koristnost teh tečajev je tudi v dani možnosti izmenjave izkušenj. Težave obstajajo, vendar ugotavljamo, da so rešljive s pristopi, ki jih posamezniki iščejo a tudi postopoma najdejo.«

Med novostmi, ki jih prinaša izvajanje tega načrta, je tudi tesnejši stik z delovnim okoljem. V 3. letniku je med rednim poukom predvidena delovna praksa v podjetjih, ki jo namerava šola omogočiti v sodelovanju z našimi gospodarskimi ustanovami.

»Poklicna šola je bila doslej nekako drugorazredna in so nanjo usmerjali takorekoč za študij manj nadarjene dijake. Novi poskusni program pomeni odločen dvig ravni te šole. To predpostavlja zavest dijakov, da izbirajo šolo, ki jim bo v razmeroma kratkem času omogočila hitro in zadovoljivo zaposlitev, vendar bo prav zaradi tega zahtevala od njih vztrajno, sistematično in zavzeto delo. Če bo pristop tak, uspeh zagotovo ne bo izostal. Že doslej naši dijaki niso imeli večjih težav pri iskanju zaposlitve, z novim programom pa lahko pričakujemo, da jih bo tržišče dela kar iskalo.«

Dijaki v zelo modernem laboratoriju za informatiko

(foto Marinčič)

Terapevtska skupnost Arcobaleno prisotna na posvetu o mamilih

Terapevtska skupnost Arcobaleno, ki je članica vsedržavnega združenja ustanov, ki se ukvarjajo z zdravljenjem in ponovnim vključevanjem v družbo po mamilih zasvojenih oseb, je bila prisotna na nedavnem posvetu v Rimu, na temo "Vzgajati brez kazni". Posvet je bil 16. t. m. in so na njem v glavnem razpravljali o osnutku zakona glede omejevanja širjenja mamil in ki ga je pred kratkim odobril Ministrski svet. Posveta, ki ga je pripravilo združenje Caritas, se je udeležila tudi ministrica Rosa Russo Jervolino.

Udeleženci posveta so sicer pozitivno ocenili prizadevanja vlade, za zajezitev razpečevanja mamil, ne strinjajo pa se z nekaterimi določili in omejitvami, ki jih vsebuje vladni osnutek.

Zaskrbljeni so predvsem zaradi predvidenih ukrepov proti uživalcem mamil.

Na posvetu so sprejeli tudi odločitev, da s temi stališči seznanijo vse člane parlamenta. Skupnost Arcobaleno bo, skupaj s skupnostjo S. Martino al Campo, ki deluje v Trstu in s Centro Solidarietà Giovanni iz Vidma, s pismom seznanila parlamentarce iz naše dežele.

Zakonski osnutek ministrskega sveta in sicer v tistem delu, ki se nanaša na sankcije proti uživalcem mamil za dokaj nejasen, krivičen, neizvedljiv in končno nevaren. Nevaren v smislu, da bi dejansko še povečal obseg ilegalne dejavnosti, ki ima že danes zaskrbljujoče dimenzije.

Številno občinstvo prisluhnilo pevski reviji Sovodenjska poje

Zborovsko petje ima v Sovodnjah bogato tradicijo in veliko ljubiteljev. Ta dejavnost se bo razvijala tudi v bodoče. Kar trije otroški, oziroma mladinski zbori skrbijo za to, da bi se bogato kulturno izročilo ne pretrgalo. Take ugotovitve lahko zapišemo po petkovi reviji Sovodenjska poje, ki so jo letos pripravili že šestič in ki jo je občinstvo sprejelo z navdušenjem. V nabit polni dvorani smo prisluhnili osmim zborom, sedmim z območja občine in gostujočemu ansamblu, tokrat mešanemu pevskemu zboru F. B. Sedej iz Števerjana. Ob tem velja poudariti, da se malokatera zamejska slovenska občina lahko ponaša s tako pestrim zborovskim delovanjem. Vsa letošnja revija, ki so si jo omislili pri kulturnem društvu Sovodnje, je nastala predvsem z namenom, da se vsem skupinam omogoči, enkrat letno, skupni nastop pred domačo publiko. Na petkovem pevskem večeru so se predstavili trije otroški zbori. Najprej so nastopili člani otroškega pevskega zbora KD Sovodnje pod vodstvom Zdenke Komel, nato je bil na vrsti otroški zbor Rupa-Peč, ki ga vodi Nadja Kovič, kot tretji pa je nastopil otroški pevski zbor iz Sovodenj, ki ga vodi Loredana Peteani.

V drugem delu večera so nastopili moški pevski zbor Skala iz Gabrij, ki ga vodi Rozina Konjedic, sledila so mu Sovodenjska dekleta pod vodstvom Sonje Pelicon. Nato so na oder stopili pevci in pevke mešanega zbora Rupa-Peč, ki jih vodi Zdravko Klanjšček. Nastope domačih zborov so zaključile pevke ženskega zbora iz Sovodenj, pod vodstvom Rezi Češcut.

Ob koncu prijetnega pevskega večera pa je nastopil gostujoči zbor. Prireditelj so se namreč že od vsega začetka odločili, da na revijo, ki je sicer namenjena domačim skupinam, povabijo po en zbor iz drugega kraja, bodisi iz zamejstva, bodisi iz matične domovine. Na petkovi prireditvi je bil to mešani pevski zbor F. B. Sedej iz Števerjana, pod vodstvom Tomaža Tozona.

Posamezne nastope je povezovala Valentina Milocco.

Nastop otroškega zbora KD Sovodnje

(Foto Čubej)

Otroški pevski zbor iz Sovodenj

(Foto Čubej)

Dvanajst luštnih pujskov

Nemalo so bili presenečeni pri Kršulinovih na Vrhu, ko jim je svinja, namenjena za zakol, povrgla dvanajst prašičkov najboljše pasme. Na živali, ki so sicer pravi požeruhi, so se domači zelo navezali, vendar je družina prevelika, da bi jih mogli vse obdržati

doma. Pujske so že pred kakšnim tednom odstavili in bi jih zdaj radi oddali. Živali so primerne za rejo, saj so najbolj cenjene pasme. Interesenti naj poprašajo po Mariu Vižintinu — Kršulinu.

(foto Klemše)

Zaves — preproge — tapisrije

obvešča

da se do 4. februarja
nadaljuje izredna prodaja
zaves, preprog, tapisrij
in ostalega blaga s

POPUSTI
od 20% do 40%

zaradi prenovitve prostorov

Ul. Morelli 19/B - Tel. 0481/83432

habitat
vestecasa s.a.s.

POPUST
20%

TRŽIČ

Drevored Verdi 40/42 (obvoznica)
Tel. 0481/40148

Obv. občini 4. 1. 89

ZAVESE
PREPROGE
PREGRIJALA
RJUHE
ODEJE
BLAZINE
OPREMA ZA
ZAVESE
PREŠITE ODEJE
PUHOVKE

Trattoria *Gostilna*
1970
Devetak

VRH SV. MIHAELA 48
Sovodnje ob Soči (Gorica)
Tel. 0481/882005 - 882488

Se priporoča tudi
v letu 1989

Pogovor z istrskim pisateljem ob izidu njegovega novega romana

Tomizza o Dedinji, Mladoporočencih in še kom

Od preteklega petka vabi italijanske bralce iz izložb knjigarn nov roman istrskega pisatelja Fulvia Tomizze Beneška dedinja — L'ereditera veneziana. Izid knjige, s katero pisatelj iz Materade začne svoje sodelovanje z novim založnikom Bompianijem, je bil povod za pogovor z avtorjem, ki pa se ni omejil le na to njegovo najnovejšo delo. Zajel je še številna druga vprašanja, od njegovih pogledov na italijansko literarno kritiko, ali vsaj del te kritike, do skorajšnjega izida Mladoporočencev iz Ulice Rossetti in nekaterih drugih Tomizzovih del v nemščini, pa vse do pisateljevih načrtov za »prihodnjo sezono«. Večji del pogovora v njegovem tržaškem stanovanju v Ul. Giulia je seveda zavzela »novorojenka«, Beneška dedinja.

Tomizza je najprej obrazložil, kako je sploh »do romana prišlo«, da bi mi tako nekako odprl vrata v svoje zadnje delo. Knjige namreč še nisem prebral, ker je do takrat (pogovarjala sva se v ponedeljek) še ni bilo v knjigarnah.

Platnica Beneške dedinje

»Zamisel za roman se mi je porodila potem, ko sem napisal Zlo prihaja s Severa. Pritegnila me je osebnost Gianrinalda Carlija, velikega prosvetljenca in ekonomista, ki je bil po rodu iz Kopra. Njegovo zbrano delo obsega 19 zvezkov; bil je med drugim tudi astrolog, njegove študije o denarju pa so še danes upoštevanja vredne. Ob proučevanju njegovega življenja sem ugotovil, da so bila njegova mlada leta malo poznana. Zamikal me je predvsem njegov zakon s Paolo Rubbi,

Paola Rubbi

hčerko premožne beneške družine, katere člani so v nekaj letih drug za drugim umrli zaradi jetike. Paola je postala tako pri dvajsetih letih poleg sestre dedinja velikega premoženja, ki ga je morala sama upravljati. Bila je skratka nekakšen predhodnik sedanjih ženskih menedžerjev. Po treh letih snubljenja je Carliju uspelo poročiti lepo in privlačno Paolo, ki pa je kmalu zatem še sama zbolela za družinsko boleznijo in pri petindvajsetih letih, potem ko je Carliju rodila potomca, umrla.

Carl je bil prepričan, da sta njene smrti krivi sestra, s katero se je Paola sprla, in zdravnik, ker naj bi zgrešil diagnozo. Proti njima je napisal knjigo, v kateri opisuje predvsem zadnje obdobje svojega zakona. Knjigo je dal tiskati v Lucci, ker pa se je zbal, da bi ga svakinja in zdravnik tožila, je naročil tiskarju, naj jo uniči. Tiskar je uničil vse knjige, razen enega izvoda, ki ga je predal tamkajšnjemu škofu, ta pa ga je dal shraniti v državno knjižnico v Lucci. Sam sem se dokopal do tega izvoda in ga prebral, kar je bilo tudi odločilno, da sem namesto biografskega dela o Gianrinaldu Carliju napisal roman, v katerem je glavni protagonist fascinantna Paola Rubbi, ob njej pa še Benetke in življenje v Benetkah v osemnajstem stoletju.

Po dolgem času Istra ni več v središču vašega dela. Kako to?

»Istro sem opisal v številnih prejšnjih knjigah. A tudi v Beneški dedinji je prisotna. Carli je doma iz Kopra, Benetke, kjer se ta ljubezenska zgodba dogaja, pa so navsezadnje bile moralna in kulturna prestolnica Istre.«

Po romanu o škofu Vergeriju in o tragični ljubezni Zakoncev iz Ulice Rossetti spet črpate snov za vaše delo iz zgodovine...

»Zgodovina daje na voljo veliko gradiva. A tisto, kar se dogaja preprostim ljudem, njihovo življenje, čustva, ljubezen, sovraštvo, bolezn, boj za obstanek, se konec koncev ponavlja. Ko sem na primer proučeval škofa Vergerija, sam prišel do spoznanja, da so bili dogodki, ki jim je bil priča pred 400 leti, v mnogočem podobni dogajanju v Istri po drugi svetovni vojni. V obeh primerih je šlo za spopad med ideologijami in med narodi. Za časa Vergerija med klerikalci in reformatorji, pred desetletji pa med Italijani in Slovenci. Sam izhajam iz majhne vasice. Ne zanima me opisovati velikih likov, pač pa preproste ljudi, življenje majhnih ljudi, ki »ne delajo zgodovine«. Literatura skušam obogatiti z injekcijami preprostega, resničnega življenja. Drugi gledajo na življenje skozi literarne parametre, skozi literaturo, mislim pa, da bi morala literatura posredovati pravo, resnično življenje.«

Kaže pa, da nekateri ne razumejo oziroma ne priznavajo teh vaših literarnih prizadevanj. Enzo Golino je na primer v zadnji številki revije Millelibri skoraj »raztrgal« Beneško dedinjo. O njej govori kot o »biografsko-arhivističnem koktejlju«, ki naj bi bil podoben romanu.

»Golino mi skuša že tri desetletja škodovati. Ne vem zakaj. Morda zato, ker sem nekdanj odklonil sodelovanje z njim, ko je delal za televizijo. Kar je storil v reviji Millelibri ni nič drugega kot huliganstvo. Kako je mogoče uničiti roman dvajset dni pred njegovim izidom? On je prebral krtačne odtise in napisal. V prejšnjih številkah se je v rubriki Sotto tiro lotil Rosette Loy in Marte Morazzoni, a njuni knjigi Le strade di polvere in L'invenzione della verità sta bili že dalj časa na knjižnem trgu.«

Ali gre morda njegovo kritiko povezati z zamenjavo založnika? (Tomizza je doslej dolgo časa objavljaj pri Mondadoriju, Beneško dedinjo je izdal pri Bompianiju, revijo Millelibri pa izdaja Giorgio Mondadori, op. ur.)

»Ne mislim, da ima zamenjava založnika kaj opraviti s kritiko. Enzo Golino je med drugim poddirektor tednika Espresso, pri katerem vodi kulturno redakcijo. Ob njegovem izidu je roman o Vergeriju enostavno »likvidiral« v tamkajšnji rubriki knjig z oznako »izognite se mu«. Knjiga pa je imela velik uspeh, predvsem v Zahodnji Nemčiji. O njej je pisal Allge-

Pisatelj Fulvio Tomizza

(Foto Križmančič)

meine Zeitung, recenzijo je v svoji literarni prilogi objavil tudi londonski Times. Očitno ne pripadam tistim tokovom, tistemu ambientu, ki kroji literarno srečo v Italiji. Zato me napadajo in pred temi napadi se ne morem braniti.«

Kako to? Kaj pa založnik?

»Založnik ne more storiti ničesar. Z literarnimi kritiki mora ohraniti dobre odnose, sicer bi se lahko ti znesli še na druge njegove avtorje.«

Zadnje čase smo v italijanskih časopisih in revijah brali tudi druge, ne prav pohvalne kritike...

»Da, to se je zgodilo na primer s Foucaultovim nihalom Umberta Eca, a s temi kritikami se je prodaja knjige le še povečala. In te kritike so bile povsem drugačnega kova. Citati je bil zelo prefinjen. Res je napisal, da je Eco nekakšen burkež, a takoj dodal, da je bil navsezadnje tudi Rabelais burkež. Tudi sam bi bil vesel, če bi me kdo primerjal z Rabelaisom!«

Kaj pa drugi odmevi na Beneško dedinjo?

»Po izidu kritike Enza Golina sem prejel mnogo telefonskih klicev ljudi, ki so se zgražali nad takim početjem. Giulio Nascimbeni je v literarni prilogi milanskega Corriere della sera pisal o knjigi v povsem drugačnem tonu. Za Guagninija je knjiga pravo odkritje. Po njegovem je to roman o osemnajstem stoletju, kakršnega italijanska literatura še ni imela: bogati Goldoni in pogloblja spoznanja o življenju v tem obdobju.«

Pogovor se je nato prevesil na drugo temo, na Mladoporočca iz Ulice Rossetti, knjigo o tragični ljubezni Stanka Vuka in Danice Tomažič, ki je predvsem med Slovenci v Italiji vzbudila veliko zanimanja.

»Knjiga bo v kratkem izšla v nemškem prevodu pri hamburškem založ-

niku Carlu Hanserju. Knjiga bo nosila naslov Das Liebespaar aus der Via Rossetti, prevedla pa jo je Maria Ragni. Založnik je ovojnico knjige objavil na platnici svojega informativnega biltena, v katerem napoveduje knjižne novosti spomladi 1989. Poleg tega je izdal publikacijo o mojem literarnem delu, v kateri so tudi objavljene slike Stanka in Dani. Podobne publikacije je posvetil drugim svetovno znanim avtorjem, na primer Canettiju, Borgesu, Yourcenarjevi, Leviju in Montaleju.

Nadalje sta bila Mladoporočca prevedena tudi v romunščino, kjer bosta izšla skupno z drugim mojim romanom Prijateljstvo, in to kar v 100 tisoč izvodih.«

Pred časom se je govorilo, da bodo po Mladoporočencih posneli tudi film...

»Priprave na film potekajo že tri leta. Film bo režiral Tržačan Franco Giraldi, ki je sam tudi družinsko vezan na tematiko knjige: njegov stric, mamin brat, je bil tisti Ščuka, ki je bil soudeležen pri procesu proti Tomažiču in tovarišem. Giraldi je bil navdušen za film, dejal je, da bo to njegovo življenjsko delo. Sam sem prebral scenografijo Cesara Garbolija, in moram reči, da je film dobro zastavljen.«

Kdaj bomo lahko gledali film?

»Največje težave so pri iskanju distributerja. RAI filma ni sprejela, domnevam zato, ker je premalo italijanski. Film bo vsekakor v koprodukciji ljubljanske RTV, začeli pa naj bi ga snemati neke avgusta, da bi se tako tudi časovno držali poteka zgodbe.«

Kdo bo igral v filmu?

»Vse kaže, da bo Dani igrala Ornella Muti, vsaj tako je bilo režiserju obljubljeno, Stanka pa Rupert Everett.«

To bo drugi film posnet po vašem delu...

»Prvi, La città di Miriam, ki ga je posnel Aldo Lado, mi ni bil všeč. V njem je manjkali tisti kulturni humus, ki je bistvena sestavina knjige, pa tudi igralci, če izvzamemo protagonistov, Albo Motturo, me niso zadovoljili. Poznalo se je, da so film posneli s skromnimi sredstvi.«

Povrnimo se k literaturi. Kaj sedaj pripravljate?

»Ukvarjam se z zgodovinsko raziskavo o Židih v šestnajstem stoletju. Spet gre za vprašanje manjšine, tokrat religiozne in etnične manjšine.«

Se boste s tem novim delom vrnili v Istro?

»Ne, gre za židovsko skupnost v Furlaniji.«

Se boste torej podali na teren Carla Sgorlona.

»Ne. Sgorlon piše pravljice. Jaz si istočasno ničesar ne izmislim in vse izmislim: jezik, psihologijo protagonistov, čustva...«

Kdaj pa pišete?

»Vedno poleti. Odidem v Istro in tam ostanem štiri mesece. Sam sem in v miru pišem. Le Zlo prihaja s Severa sem pisal dve leti.«

Katera vaša knjiga vam je najbolj pri srcu?

»Težko je reči. Vse imam rad. Preobrnjena zemlja je na primer najbolj poetična, Materada »najmočnejša«, Boljše življenje najbolj popolna, Zlo prihaja s Severa najbolj učena, Mladoporočca iz Ulice Rossetti najbolj tragična in napisana z veliko strastjo.«

In Beneška dedinja?

»Najbolj graciozna.«

Pogovor zapisal
MARJAN KEMPERLE

V četrtek predstavitev v Gorici

Prva predstavitev Beneške dedinje Fulvia Tomizze bo v četrtek, 26. januarja, v Kulturnem domu v Gorici. »Prijateljica Nada Sancin me je povabila, naj predstavim knjigo v Gorici in vabilo sem rade volje sprejel,« nam je povedal pisatelj. »V goriškem Kulturnem domu bom med prijatelji in bom lahko tako rekoč "eksperimentiral" predstavitev knjige. Vabilo goriškega Kulturnega doma pa sem sprejel tudi zato, ker bom prav v četrtek slavil svoj 54. rojstni dan. Praznoval ga bom torej v domačem krogu.«

Beneška dedinja med romanom in zgodovino

Roman? Zgodovinska kronika? Epizirana biografija? Vsaka nova Tomizzova knjiga, ki je vsebinsko ne navdihuje avtorjev istrski snovni ciklus, nam zastavlja takšen dražljiv literarnožanski izziv, hamletovsko dilemo romanesknega biti ali ne biti. Naj bo to il male viene dal Nord, naj bosta to Mladoporočca iz Ulice Rossetti ali kronika istrske protestantske herezije Quando dio uscì di chiesa, naj bo to zdajšnja Beneška dedinja — povsod zavajajo bralca zgodovinopisno skopi, realistični Tomizzov stil, citirano dokumentarno, nefikcijsko gradivo in celo seriozna znanstvena bibliografija na koncu knjige v bolj ali manj prikrit dvom o tem, da prebira mogoče kaj drugega kot roman.

Pri Tomizzovi istrski pripovedni epopeji od Materade do Boljšega življenja in zbirke novel Včeraj, pred enim stoletjem je bilo vendar vse jasno: zgodovina, resnica preteklosti je bila snovni okvir, platnena podlaga, na katero je pisatelj nanašal pripovedno olje intimne eksistencialne izkušnje, svoje, miselnega in čustvenega sveta. V slogu najboljše tradicije zgodovinskega romana: Scotta, Hugoja, De Vignyja, Stendhala, Manzonijs ali najnovejšega Rebule in njegovega Jutri čez Jordan. A kaj storiti z onimi, začetno navedenimi, Tomizzovimi teksti, v katerih »magistra vitae« ni le okvir, ampak bržkone celo protagonist romana? Kako brati npr. to Beneško dedinjo, ki nas s tacitovsko zanesljivostjo seznanja z življenjskima usodama Koprčana Gianrinalda Carlija (razsvetljenca, znanstvenika, univerzitetnega profesorja, ekonomista in nazadnje dvornega svetnika Marije Terezije) ter Pauline Rubbi, rahločutno energične meščanke, ki postane po jetični moriji lastne družine, bržkone najmlajša in najbogatejša beneška podjetnica prve polovice 18. stoletja? Kako jo razumeti torej: kot zgodovino ali roman?

Literarna teorija nam v recepcijski dilemi nikakor ne priskoči na pomoč; meteoropatično skladna z zdajšnjim vremenom nam pojme kvečjemu še zamegli. Tako Lukács ali Barthes recimo, ki trdi, da sta Roman in Zgodovina globoko sorodna; tako Bah-tin, ko pravi, da lahko vključimo v roman katerokoli vrsto, ki ohrani svojo kompozicijsko elastičnost, samostojnost, jezikovne in stilne posebnosti; tako nam zagotavlja tudi v svojih delih žanrsko kameleonski

pisatelj Danilo Kiš, ko svetuje, da je treba podpreti literarne elemente romana z zgodovinskim gradivom, zgodovinske pa z literarnim. Dilema ostane torej nerešena in bralec v zagati.

A le za hip: ob pozornem branju mu - deus ex machina! - lahko iz škrpcev pomaga sam Tomizza, ko mu z nekakšno romantično ironijo razkriva svoj ustvarjalni algoritem, seznanjajoč bralca z genezo romana in nastopajoč obenem v njem kot resnična literarna oseba. S tem mu nudi tudi najzanesljivejši instrument za razločevanje med fikcijskim in nefikcijskim gradivom, romanom in zgodovino. Skratka — kakor kakšna Ruplova beležnica za Čaj in puške ob štirih. Zato se velja z bralcem vprašati: kakšen je ta algoritem?

V začetku je bila beseda (za romanopisca seveda... knjiga). Temu svetopisemskemu imperativu se kakor Eco v Imenu rože ne izogne niti Tomizza v Beneški dedinji. Osrednjo zgodbo romana najde namreč v bibliofilski izdaji Private disavventure d'una donna di vero spirito, katere svetovni unikat hrani državna knjižnica iz Luce. Iz predloge bogato črpa in mestoma dobesedno navaja, hkrati pa si ob njenem globinskem branju in dekodifikaciji izoblikuje psihološki identikit obeh osrednjih likov. Tako dobljeno snov Tomizza nato usklajuje z znanimi zgodovinskimi dejstvi, osmisli jo v času in prostoru ter fabulo sižejsko strne v tri knjižne dele: Zgodba o neki knjigi, Paulinino življenje, Po Paulini.

Če sta prolog in epilog z navajanjem ustaljenih zgodovinskih resnic goethejevska tipizacija Bildungsromana in — prek življenjske usode Gianrinalda Carlija — zborni portret meščanskih Benetk, Kopra ali Trsta 18. stoletja, je resnično jedro knjige rekonstruirana Paulinina biografija, drugi del Beneške dedinje, v katerem je Tomizza izrekel nepovedano, začel tam, kjer se konča zgodovina, dopolnil faktografsko z lastno imaginacijo, predpostavljaj, interpretiral, avtorsko preoblikoval in se sproti življenja v bahtinovski kronotop. To je prostor Romana. Tu je Zgodovina, nepovabljeni svat. »L'irresistibile sta nel non detto,« nam zatrjuje istrski pisatelj, ki se ne more ubraniti skušnjavi neizrečenega: dopolniti mora zgodovinsko suhoparnost s fantazijo, oživiti datume, imena, naslove v ljudi in čas, v ob-

raze, pokrajine in jutra. Srž romana nas tako prese- neča s tenkočutno psihologizacijo Rubbieve, z opisom njenega menedžerskega vzpona in zdravstvenega padca. Pijavkarsko puščanje krvi, ki povzroči Paulinino smrt, opozarja na meje takratne medicine, na improvizirano zdravniško čaranje v epohi razuma par excellence. Ta boleči križev pot je ob postaje do postaje zgoščeneje podan, ritem pripovedi dinamizira Tomizza v napeto eksistencialno kriminalko, ki nam — kljub začetno napovedanemu koncu — obeta (kakor pri kakšni Christijevi) drugačen, optimističnejši razplet. A mladi in prikupni dedinji neizbežno sodi zgodovina: kakor prejšnja Tomizzova »beneška« junakinja Marija Janis mora tudi Paola Rubbi po srečni poroki z Gianrinaldom Carljem izplameneti na gmadi predsodkov, bojazni in zahrbtnosti.

Temu, pripovedno najzlahtnejšemu delu romana, sledi epilog sinovsko-očetovskih združ, ki je boja preobsežen in dokumentaristično preobremenjen. Tu se ravnotežje med Romanom in Zgodovino skrha ter prevzame na stran historičnega; zanimiva avtorjeva nadgradnja se bralcu izmika, pero zalebdi v neorganskem. A le za kak ducat strani, kar bistveno ne oškrne celote. In ta celota je kakor Canalettovo olje: realistično živ, detajlni pripovedni portret baročne Serenissime z lirskega fokusom v nenavadno tragični družinski usodi.

Tomizza je v njem razrešil začetno bralčevo dilemo, dihotomijo zgodovine in romana: slednjega pojmuje kot sinkretični konglomerat diferencirane literarne zvrstnosti. Organskost, klasičistična skladnost posameznih elementov je njegova conditio sine qua non. In Tomizza jo je v tej knjigi podedoval od najzlahtnejše tradicije evropskega zgodovinskega romana. Nekako tako kot njegova dedinja. A... kdove, če bo ta pripovedno-duhovna odlika navrgla istrsko-tržaškemu dediču 162.000 beneških cekinov, približno 10 milijard današnjih lir?

(P.S. Bralci upamo, da ne, saj bi v tem primeru L'ereditera veneziana, ki jo je napisal Bompiani v 50.000 izvodih, stala desetkrat več.)

MIRAN KOŠUTA

V sredo na abonmajskem koncertu Glasbene matice v Trstu Bach, Beethoven in Rahmaninov na programu pianista Lazka

Pianista Igorja Lazka moremo brez pretiravanja uvrstiti med najodličnejše pianiste, ki delujejo v Jugoslaviji. Rojen 1. 1949 v poznani glasbeni rodbini v Leningradu je že kot 15-letni dijak specialne glasbene šole pri konservatoriju Rimski-Korsakov postal 1. 1964 diplomiranec Bachovega natečaja v Leipzigu in s tem sploh najmlajši diplomiranec v svoji domovini. Isto leto je posnel svojo prvo ploščo z Bachovimi Dvoglasnimi invencijami, ki je doživela nadaljnje izdaje. Po briljantno dovršenem študiju v razredu svetlega pianista na konservatoriju Čajkovski v Moskvi, je 1. 1974 postal solist leningradske Filharmonije.

Od 1. 1977 je Lazko prenesel svoje delovno področje v Jugoslavijo, kjer je sedaj docent na Fakulteti za glasbeno umetnost v Beogradu ter obenem razvija bogato koncertno aktivnost. Med njegove pomembne koncertne uspehe v tujini sodijo koncerti v pariški dvorani Salle Gaveau, kjer je odlično predstavil vrsto del J. S. Bacha in nagrada na mednarodnem natečaju za interpretacijo sodobne glasbe v Saint-Germainen Laye (l. 1981). V beograjski koncertni sezoni 1982/83 je bil njegov recital, posvečen velikemu kanadskemu pianistu Glenu Guldi, uvrščen kot najboljša koncertna poustvaritev. Poleg številnih koncertnih turnej in sodelovanj na pomembnih glasbenih festivalih sodijo med Lazkovo dejavnost tudi snemanja za radio in televizijo.

V Laskovi interpretaciji bomo v sredo poslušali klavirske skladbe J. S. Bacha, Beethovna in Rahmaninova.

Veliki mojster polifonije **Johann Sebastian Bach** (1685-1750) je proti koncu svojega ustvarjanja presenetil z

monumentalnim delom za klavir v obliki variacij *Aria* z različnimi spremembami za klavičembalo z dvema manualoma (BMW 988), ki je izšlo 1. 1742 kot četrti del znamenitega ciklusa *Klavierübung*. To delo, ki ga običajno imenujemo *Goldberg Variacije*, sodi tako s kompozicijsko-tehničnega kakor pianistično-virtuoznega vidika v vrh Bachove klavirske glasbe.

Bach je variacije napisal po naročilu grofa von Keiserlinga za njegovega »hišnega« pianista J. T. Goldberga in po njem danes tudi imenujemo to čudovito klavirsko skladbo, ki je priljubljena tako čembalistom in pianistom kakor publiki.

Skladbo uvede tema - aria v mirnem tridelnem ritmu sarabande, tej pa sledi 30 variacij. Vsaka tretja predstavlja dvoglasni kanon, pri ostalih pa se srečujemo s karakternimi komadi kot Siciliana, Fughetta, Andante, Adagio itd. in z elementi klavirske tehnike (skoki, dvojni trilčki), ki bi sodili v dosti kasnejša glasbena obdobja. Najtehtnejšo variacijo tega ciklusa predstavlja št. 25 - adagio v g-molu.

Svojo veliko sonato v C-duru op. 53 je **Ludwig van Beethoven** (1770-1827) komponiral v letih 1803/4 ter jo posvetil grofu Waldsteinu, od koder tudi njen vzdevek Waldsteinova sonata. Edinole Francozi jo imenujejo »L'Aurore« - zarja, kar nekateri tolmačijo, da je ta sonata »zarja nove skladateljeve dejavnosti«.

Delo terja od izvajalca velik napor in temeljito znanje, saj že naznanja vrhunska dela zadnjega obdobja Beethovne ustvarjalnosti. Sonata ima dva obsežna stavka, prvega v sonatni obliki, drugi pa je rondo z umerjenim uvodom in hitro codo.

Med predstavniki ruske glasbe na prehodu v 20. stol. so nekateri nadaljevali smer ruske nacionalne glasbe, ki jo je zavestno začela in izvajala »ruska peterka« z Musorgskim na čelu, drugi pa so se več ali manj oddaljili od teh in v svojih delih upoštevali tokove, ki so prevladovali v evropski glasbeni ustvarjalnosti. Med slednje sodi tudi **Sergej Rahmaninov** (1873-1943).

Glasbeni stil Sergeja Rahmaninova je pravzaprav dediščina preteklega stoletja: zakladnica in obenem branelc glasbenih vrednot, ki so jih zapustili Chopin, Liszt in Čajkovski. Kot marsikateri od njegovih sodobnikov tudi Rahmaninov ni čutil potrebe, da bi prekinil s tradicijo. Njegov glasbeni jezik je v svojem razvoju pokazal le skromne sledi modernizmov, ki so jih v času njegovega življenja razvili drugi glasbeni ustvarjalci.

Rahmaninov je kot skladatelj — skoraj tako kot Chopin — ustvarjal pretežno za klavir. Poleg skladb za sam instrument je napisal štiri koncerte za klavir in Rapsodijo na Paganinijevo temo.

Med njegovimi klavirskimi skladbami so zelo popularni Preludiji, med katerimi je Preludij v cis-molu iz op. 3 postal v kratkem času izredno priljubljen glasbenemu občinstvu. Med večje klavirske skladbe pa sodita dve sonati. Kakor pri prvi v d-molu je tudi pri drugi sonati v b-molu opazna neskladnost med pianističnim zvokom in blede tematsko vsebino. Kaže kakor da skladatelju manjka poguma za preprostost in tako je tudi to delo iz zrelejše obdobja obremenjeno z dekorativnim bleskom, tako značilnim za njegova zgodnja dela.

GOJMIR DEMŠAR

Druga premiera sezone v gledališču Verdi Netradicionalna Madame Butterfly

Desetih po vojni je na oder gledališča Verdi prišla **Madame Butterfly**, ena najpopularnejših Puccinijevih oper. Vrsta odličnih sopranistk se je zvrstila v naslovni vlogi Čo-Čo-San od Magde Favero in Rine Malatras do Magde Olivero, Miette Sieghele in Elene Mauti Nunziati; za dirigentskim pultom so se zvrstili ugledni mojstri taktirke od Francesca Molinari Pradellija do Artura Basileja, samega Maurizia Arene do Balda Podića in vrsta režiserjev in scenografov se je preizkusila v bolj ali manj tradicionalnem vodenju in postavljanju predstav. Lahko bi zato rekli, da ga ni ljubitelja operne glasbe v Trstu, ki ne bi dodobra poznal te Puccinijeve mojstrovine. Pa vendar je tokratna postavitev *Madame Butterfly* v Verdiju vsaj za tradicionalistično usmerjeno premiersko publiko predstavljala nov izziv. Ni šlo toliko za izziv v muzikalnem smislu, čeprav je dirigent Maurizio Arena tako rekoč na novo odkrival partituro zlasti v njenih simfoničnih razsežnostih, kot za izziv v scenskem smislu. Nič več ni skromne, po japonskem okusu opremljene hišice s premičnimi stenami, nič več cvetočega drevja in mostička čez potok in drugega tradicionalnega dekora razen kostumov; namesto vsega tega skozi vsa tri dejanja isto prizorišče, na začetku predstave odprto, z nekakšnim presekom enonadstropne stavbe z notranjimi stopnišči, ki je morda bolj spominjala na našo žitno kaščo kot na domače gnezdece, nekaj najnunejših rekvizitov in v ozadju funkcionalno učinkovit prosjini zaslon za projiciranje cvetočega drevja in silhuet po kitajskem gledališkem vzoru, ki se kot sence premikajo za njim predno se pojavijo na odru.

Poleg scenografa Alda Rossija s scensko postavitevjo iz opernega gledališča v Bologni, je tudi režiser Stefano Vizioli dodal svoj delež izziva z vodenjem akterjev v večjo interpretativno izraznost, manj težečo v melodramsko patetičnost in bolj v naturalistično obnašanje oseb vključno s samo nosilko naslovne vloge.

Pa vendar vse te novosti, razen morda pri manjšem delu občinstva, niso negativno vplivale na sprejem predstave. Celotno nasprotno, dolgotrajni aplavzi po vsakem dejanju in večkratno klicanje akterjev pred zastor, je potrdilo, da je predstava kljub zunanjemu odmiku od tradicionalnosti, ugajala in v izrazito muzikalnem oziru morda še bolj prepričala kot vrsta prejšnjih. Zaslugo za to pa je treba v prvi vrsti pripisati izjemno dognanemu muziciranju Verdijevega orkestra, ki mu je dirigent Maurizio Arena, danes nedvomno eden najboljših italijanskih poznavalcev Puccinijeve glasbe, znal vdahniti enkratno melodično čustvenost, s katero je prežeta partitura. Že dolgo se tržaški orkester ni tako iztanjeno poglobljal v detajle Puccinijevih melodičnih invencij in že dolgo ni muziciral s tako iskreno intimnim odnosom do zgodbe same in njenih nosilcev, predvsem pa tragične nosilke naslovne vloge. Orkestralno tkivo je vseskozi drhtelo v svoji melodični rahlosti tako v skrbnem dekorativnem nizanju epizod s solističnim izstopanjem posameznih instrumentov, kot še zlasti v preludijih in simfoničnih pasażah, na koncu drugega dejanja s slovitim mrmrajočim zborom z zaprtimi usti in še zlasti z obsežno simfonično stranjo na začetku tretjega dejanja.

Pomemben delež k uspehu predstave so prispevali tudi solisti in med njimi vsekakor mlada sopranistka Adriana Morelli v naslovni vlogi. Ista pevka je v Trstu v tej vlogi v alternaciji že nastopila leta 1984. Njena Čo-Čo-San je bila sicer še vedno patetično tragična prevarana gejša, a je bila obenem tudi psihološko prepričljiva tako v trenutkih sreče kot v svoji tragični odločitvi. Pevsko jo je Adriana Morelli ustvarila z veliko interpretativno slikovitostjo v vseh čustvenih razpoloženjskih odtenkih brez pretiranega patosa, prej z nekim novim naturalizmom, ki se je lepo podajal njenemu na trenutke nekoliko odločnemu sopranu, ki pa ga zna prav tako lepo oblikovati v pristni melodramski dramatični barvitosti. Tenorist Nazzareno Antinori je kot Pinkerton bil pevsko soliden, sicer brez izrazitih glasovnih lastnosti toda dostojen v podajanju svojega lika. Glasovno in pojavno človeško prepričljiv lik ameriškega konzula Sharplessa je ustvaril odlični Barry Anderson s svojim toplim pastoznim baritonom, služabnico Suzuki je pela mezzosopranistka Serena Lazzarini na trenutke nekoliko neizrazito sicer pa prijetno. Giuseppe Botta je bil primeren Goro, Giuseppe Zecchillo je bil princ Jamadory, Federica Guina je tolmačila predvsem pojavno podobo Kate Pinkerton. Nastopili so še Vincenzo Sagona (stric Bonec), Dario Zerial (cesarski komisar) in Paolo Sonson (matičar).

Zbor, ki je zelo dobro opravil svojo nalogo zlasti v mrmrajočem zboru, je pripravila Ine Meisters.

IGOR LAMPRET

JOŽE KOREN

Pred premiero Lepe Vide v Slovenskem stalnem gledališču

Hoja za Cankarjevo Rožo čudotvorno

Tudi v letošnji sezoni SSG z repertoarjem uresničuje svojo, v mnogočem zahtevno, a zagotovo tudi srečno zamisel o uprizoritvi celotnega Cankarjevega dramskega opusa, ki se je začel z izostreno Babičovo režijo Pohujšanja, nadaljeval z Jovanovičevimi drznimi pogledi in suvereno režijsko interpretacijo Za narodov blagor ter konsekvntno nadaljeval s povsod izjemno dobro sprejeto postavitevjo Kralja na Betajnovi v režiji Maria Uršiča, s katero se je ansambel tržaškega gledališča ponovno uveljavil kot sodoben, poglobljen, pronicljiv in izpovedno vznemirljiv interpret Cankarjevega sveta.

Odločitev za Lepo Vido, za delo, s katerim se je avtor od vseh dramskih besedil, ki jih je napisal, najbolj namučil, za delo, v katerega je položil vso svojo umetniško in oblikovno zrelost, z delom, ki ga uprizarjamo domala natanko sedemdeset let po tem, ko je bilo prvič uprizorjeno v tržaškem gledališču (kot sestavni del ambicioznih in plodnih načrtov M. Skrbniška) — ta odločitev je hotena in nikakor naključna; čeprav se utegne izbor sam zdeti paradoksalen, saj ga ne

Ivan Cankar

narekuje niti zaporedje, v katerem so bila Cankarjeva dela napisana niti tematika, ki je povezovala (če nekoliko posplošeno in krivično skušamo zaobjeti) doslej uprizorjena dela.

Kljub temu da družbena kritika ni več v ospredju, pa Lepa Vida, ta »drama hrepenenja«, vendarle dosledno sledi notranjemu razvoju Cankarjeve misli, njeni notranji logiki, ki je obratun z voljo do moči radikalizirala z vso ostrino do absurda, sarkazma in tragike, da bi se po temeljitem premisleku in dozorelosti vrnila k tistim esencialnim temam, ki so Cankarja spremljale vse življenje, in postale, spričo intenzitete svoje žive prisotnosti, v kasnejših generacijah in njihovih usodnih preizkušnjah sestavni in neodtujljivi del slovenske kulture.

Sozvočje z notranjo logiko Cankarjeve misli, je hkrati tudi posebno sozvočje aktualnega trenutka, ko se beseda in drža hrepenenja vsiljuje kot nujna in spet vpisuje v vsakdanjost, da bi presegla njeno neznosnost in nemara spet dala, kot tolikokrat doslej, spodbudo za obstoj in preživetje... V takšni presenetljivi, na moč oprijemljivi, konkretni podobi se Cankarjevo hrepenenje, še preden je nastala naša uprizoritev, pojavlja v zapisih in kontekstih, vznemirljivo osvobodeno svoje časovne zamejenosti, vzpostavljeno znova in na novo v drugačni, spre-

njeni družbeni aktualnosti. Lepa Vida, ki sicer zavzema posebno mesto »kot Cankarjeva najgloblje izpovedana, najbolj lirski in simbolični ter hkrati z največjo muko napisana drama«, kot jo je avtor označil sam, po logiki repertoarnega izbora in tudi po logiki trenutka, ki ga živimo, v določenem smislu pomeni zbirno besedilo, zbirno uprizoritev, pred težko nalogo, da hkrati povzema Cankarjevo pripoved tržaškega gledališča osemdesetih let in da jo vpisuje za naprej, v cikel, ki se še ni iztekel...

Lepa Vida, ki jo je Cankar po podatkih zasnoval že leta 1905, in je izšla konec decembra 1911 (z letnico 1912), porojena iz najglobljih bolečin avtorjevih osebnih izkušenj, iz simbolnega prostora cukrarne, zaznamovane s Kettejevo in Murnovo smrtjo, je tokrat v režijskih rokah režiserke, ki letos prvič v tej vlogi dela na tržaškem odru, občinstvu pa je kot scenografka številnih uprizoritev dobro znano ime: Meta Hočevar. Ob glasbi Alda Kumarja in kostumih Marije Vidau bodo v petek, 27. januarja, nastopili člani ansambla SSG.

IGOR LAMPRET

JOŽE KOREN

Liliana Cosi in Stefanescu v Rossettiju

Znana baletnika Italijanka Liliana Cosi in Romun Marinela Stefanescu bosta v soboto, 28. januarja, gostovala na odskih deskah gledališča Rossetti v Trstu. Tržaškim ljubiteljem klasičnega baleta se bosta predstavila z baletom v dveh delih, ki mu je ideator in koreograf Marinela Stefanescu dal naslov Prebujenje človeštva. S tem baletom sta Cosijeva in Stefanescu požela velik uspeh v Italiji in tudi na gostovanjih na Kitajskem, v Belgiji, na Nizozemskem in v drugih evropskih državah.

V prvem delu bosta znana umetnika zaplesala Pomladni praznik Igorja Stravinskega in Moldavo Bedricha Smetane, v kateri protagonist nakazuje razmerje človeka do narave. Drugi del zajema Dialog z neskončnostjo, v katerem je avtor Adrian Enescu želel prikazati odnos človeka do miru.

Predstava dveh svetovno znanih baletnikov se bo začela ob 20.30.

Na ogled je 200 fotografij in 50 originalnih načrtov velikega arhitekta V New Yorku odprli Plečnikovo razstavo

V galeriji Lige arhitektov New Yorka na Madison Aveniji so v petek odprli razstavo **Jože Plečnik - arhitekt, 1872-1957**. Na newyorški razstavi, ki so jo na pobudo predsednice tega elitnega združenja, gospodične Rosalie Genee, skupno organizirali Center Georges Pompidou iz Pariza, avstrijski Center za industrijsko oblikovanje, Muzej arhitekture iz Ljubljane in Jugoslovanski kulturno-informativni center v New Yorku, je razstavljenih približno 200 fotografij in 50 originalnih načrtov in risb tega našega največjega arhitekta. Ob otvoritvi razstave v nabito polni razstavni dvorani je predsednica tega zelo uglednega newyorškega združenja dejala, »da so počaščeni, da bo razstava Plečnikovih del, ki je v Parizu dosegla tako izjemen uspeh, na ogled tudi v New Yorku«.

Direktor Jugoslovanskega kulturno-informativnega centra v New Yorku Damir Grubiša pa je v uvodnem govoru poudaril, »da je bil Plečnik vseevropska osebnost, protagonist, ki je pokazal, da ustvarjalnost nima meja, in da je svet v celoti skupna umetniška delavnica. Njegove originalne arhitektonske inovacije, ki so temeljile na intelektualni in kulturni klimi Wagnerjeve dunajske šole, odsevajo tudi del slovanskega duha,« je poudaril direktor jugoslovanskega kulturno-informativnega centra v New Yorku.

Otvoritev te razstave, ki je doslej prva tovrstna predstavitev naše kulture v New Yorku, v tem poleg Pariza najpomembnejšem svetovnem umetniškem središču, se je udeležilo več zelo znanih newyorških arhitektov. Vsi po vrsti so bili navdušeni nad Plečnikovimi deli. »Njegove stvaritve, čeprav so navdahnjene s klasicizmom in secesijo, so še vedno aktualne,« je na primer dejala arhitektka Suzanne Buff iz Sveta za umetnost mesta New York. »Če boste čez nekaj let v New Yorku videli kakšno stavbo, ki bo po idejni zasnovi spominjala na Plečnika, ne bo nič nenavadnega,« je pripomnila.

Razstava Plečnikovih del v galeriji Lige arhitektov bo odprta do 25. februarja. Omenjeno združenje, ki je bilo ustanovljeno 1881. leta, ima v New Yorku, ki je zgradil svoj imiž na denarju in drznih arhitektonskih stvaritvah, vplivno mesto, saj s svojimi raziskavami, razstavami in načrti pomembno vpliva na arhitektonski izgled te največje ameriške metropole.

UROŠ LIPUŠČEK

Jože Plečnik: Zacherlova hiša na Dunaju (1903-1905)

DOVOLJ VELIKI ZA SODOBEN IN STROKOVEN PRISTOP

DOVOLJ MAJHNI ZA OKRETNO PRILAGAJANJE RAZVOJU ČASA IN POTREB

P PRIMORSKI DNEVNIK

Dnevno zrcalo življenja Slovencev v Italiji in dogajanja v svetu.
Uredništvo v Trstu
tel. (040) 7796600
Uredništvo v Gorici
tel. (0481) 83382

K NJIŽNE IZDAJE

Leposlovje, družboslovne znanosti, vprašanja narodnostnih manjšin, monografije, jezikovni učbeniki, likovne in otroške izdaje, kasete in plošče. V slovenščini in italijanščini.
Tel. (040) 7796644

V IDEOEST

Produkcija televizijskih in filmskih dokumentarcev in reklamnih sporočil.
Tel. (040) 7796622

A GENCIJA ALPE ADRIA

Televizijske vesti in samostojne oddaje za televizijske hiše v italijanskem in jugoslovanskem prostoru ter v skupnosti dežel Alpe Adria.
Tel. (040) 7796600

I MPORT - EXPORT

uvožno - izvozni oddelek s sedežem v Trstu in filialo v Gorici je specializiran predvsem za področje grafičnega in papirniškega materiala, kemičnih izdelkov, metalov in ostalih repromaterialov. Sedež v Trstu tel. (040) 7796677 Podružnica v Gorici tel. (0481) 32638.

G RAFICENTER

Grafično oblikovanje in načrtovanje.
Tel. (040) 7796633

N OVI MATAJUR

Odras življenja Slovencev Benečije, Rezije in Kanalske doline.
Tel. (0432) 731190

D ISTRIBUCIJA TUJIH LISTOV

Oddelek nudi distribucijske usluge za tuji tisk po vsej Jugoslaviji in za jugoslovanski tisk v Italiji s hitro dostavo in sprotno računalniško obdelavo.
Tel. (040) 7796666

R OTO OFFSET TISKARNA

Sodobna offset tiskarna s fotostavkom in z elektronsko obdelavo tekstov.
Tel. (040) 7796600

B OLLETTINO D'INFORMAZIONE DEGLI SLOVENI IN ITALIA

Štirinajstdnevnik v italijanščini o življenju in delu Slovencev v Italiji.
Tel. (040) 7796600

G ALEB

Galeb, revija za mladino z bogato mesečno vsebino vsem bralcem svojim želi sreče v letu novem polne vreče

J ADRANSKI KOLEDAR

Dopolnjuje ga zbirka vsebinsko bogatih, zanimivih knjig.

P UBLIEST

oglasni oddelek ZALOŽNIŠTVA TRŽAŠKEGA TISKA zbira in sprejema objave ter reklamne oglase za PRIMORSKI DNEVNIK in ostale izdaje ZTT; posreduje objavo ekonomskopropagandnih sporočil v jugoslovanskem dnevnem tisku in strokovnih revijah, v »Primorskih novicah«, po Radiu Ljubljana in Koper; zbira oglase za časopisne priloge ob priliki mednarodnih sejmov skupnosti Alpe-Jadran ter za publikacije, ki so namenjene trgovinski menjavi med Italijo in Jugoslavijo; zastopa v Italiji in Jugoslaviji specializirane kitajske časopise: INTERNATIONAL TRADE NEWS gospodarski list, ki ga izdaja Ministrstvo za zunanjo trgovino LR Kitajske (MOFERT) TECHNOVA tehnična revija s prilogami ob mednarodnih sejmi CHINAMAC JOURNAL revija za strojogradnjo INFOTEC CHINA revija za telekomunikacije in kompjuterje
Tel. (040) 7796688

T RŽAŠKA KNJIGARNA

Knjižne novosti, knjižni klub, šolske knjige in potrebščine, periodika iz jugoslovanskega prostora in zamejstva, folklorni predmeti, plošče, kasete.
Tel. (040) 732487

G ALERIJA TRŽAŠKE KNJIGARNE

razstavlja in prodaja dela domačih likovnikov in umetnikov iz širšega srednjeevropskega prostora.
Tel. (040) 732487

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

Ul. dei Montecchi 6 - 34137 TRST - Tel. (040) 7796699 - Telex 460270 EST I - Telefax (040) 773715

VIKENDASKE TEŽAVICE FILIBERTA OLUPKA

Josip Jesih

Filibertova teta Miranda je imela ob se- verni istrski obali skromno počitniško hiši- co, ki so jo s skupnimi sorodniškimi močmi preuredili iz starega hleva. Kljub vsakod- nevni predlogom za in proti zasebnemu lastništvu vikendov pa se teta Miranda ni preveč vznemirjala. Le včasih je jezno za- godrnjala: »Seveda, če bi zapravila vse do zadnjega ficka, bi bilo pa vse v najlepšem redu! Ja, ja, najlaže govorijo tisti, ki lagod- no žive iz dneva v dan!«

Nekoč pa so teta Mirando obvestili, da so z njene počitniške hišice prestavili drog z električno napeljavo. Teta Miranda je res- nično vznemirjena takoj poklicala Filiber- ta. »Obmorska sosedu me je obvestila, da so mi v vikendu enostavno odklopili elektriko. Preneumno, ti rečem. Pa povrh še ničesar ne dolgujem!«

»Hudirja!« se je sočno pridušil Filibert. »To vendar ni mogoče, saj si za priključek plačala pravo premoženje. In če slovite po- žrtije, ki smo jih pripravljali za monterje, sploh odmislim!«

Teta Miranda je razjarjeno pokimala in naročila nečaku, naj se čimprej odpravi v Istro.

Filibert Olupek je ob prvi priložnosti vzel dopust ter obiskal tetino počitniško hi- šico. Opazil je, da so drog z električno na- peljavo prav zares prenesli na bližnjo no- vozgrajeno hišo nekoga domačina. Po tej nič kaj radostni ugotovitvi se je nemudoma

podal na upravo elektro podjetja, ki je bila v deset kilometrov oddaljenem mestecu.

»Elektriko da so vam vzeli in jo napelja- li sosedu! Neumnost!« je kratko odvrnila us- lužbenka. »Saj ne živimo na Balkanu!«

»Saj, saj!« je nesrečno mencal Filibert. »Vendar je to res! Sam sem ugotovil!«

»No, monterji so prav danes v vašem na- selju! Poišcite jih, pa vam bodo že nekako pomagali!« se je vrla uslužbenka otresla ne- zadovoljnega Filiberta Olupka.

Nesrečnež s celine je strpno prenesel natančno obrazložitev ter se naglo vrnil v naselje. Na glavnem trgu je zares zapazil tri monterje, ki so popravljali glavni električni vod.

Filibert je podrobno razložil mojstru, za- radi kakšnega problema je prepotoval dvesto kilometrov. Mojster je razumevajoče pokimal in mirno dejal: »Veste, mi smo od- klopili tok in ga napeljali sosedu. Saj razu- mete, on je domačin in povrh še edini mi- zar v naselju!«

»Že, že,« je menil Filibert, »vendar mi smo pošteno plačali priključek!« Medtem sta se razpravljajcema pridružila še oba monterja.

»Saj vam bomo elektriko napeljali po- vsem brezplačno!« je dejal prvi. »Le žal, da danes nimamo časa!«

»Morda enkrat prihodnji mesec!« je pri- jazno odločil mojster.

Filibert je takoj razumel ta tako naš na-

čin dogovarjanja, pa je molče posegel v de- narnico.

»Ja, pravzaprav bi to lahko napravili še danes!« se je naenkrat čudežno omeščal mojster. »Škoda le, da nimamo pri roki tak- šnega kabla!«

Filibert je ihtavo pobasal mojstra v svo- je vozilo in ga odpeljal v bližnje, samo de- set kilometrov oddaljeno mestoce. Kupil je dragoceni kabel in bil globoko v sebi še nekako zadovoljen, da ga je sploh dobil. Ob povratku v naselje je mojster prijateljsko zaupal Filibertu, da bodo napeljali kabel takoj po marendi.

Filibert je torej naložil še oba monterja in jih odpeljal v gostišče ob obali. Po gro- fovskem obedu, ki ga je seveda velikoduš- no plačal mož s celine, so se končno družno vrnili k počitniški hišici. Nato je seveda sledil nekoliko daljši počitek, ki je še kako potreben za odlično prebavo. No, večerilo se je že, ko je v vikendu tete Mirande po- novno zasvetila luč.

Neskončno utrujeni Filibert se je odlo- čil, da bo prenočil kar v hišici. »Kak- šna sreča, da ne živimo na Balkanu!« je mrmral pred spanjem. »Prava sre- ča!«

Horoskop

od nedelje, 22. januarja, do sobote, 28. januarja 1989

Pripravlja SREČKO MOŽINA

OVEN (21.3.-19.4.) VI IN DELO: Te- den bo zadovoljiv. Precej možne so pozitivne spre- membe in nove možnosti. Gle- de na to, da vam je Merkur precej naklonjen, boste kos tudi zahtevnejšim nalogam. V petek in soboto se raje izogni- te pomembnejšemu delu, ker vam Luna ne bo prav prijazna. VI IN DRUGI: Ljubljena oseba vas bo spravila v zadrego. Ugodna dneva bosta ponedel- lje in torek.

BIK (20.4.-20.5.) VI IN DELO: Pred vami je kar se da spremenljiv in ne- kajkrat prav naga- jiv teden. Merkur in Mars vam nista naklonjena, kar laho- ki marsikoga spravi v težave. Bodite previdni pri delu, pa tudi v prostem času. Precej- šnja je verjetnost nepričako- vanih zapletov ali neprijetnih konfliktov z okolico. VI IN DRUGI: Ne zavrnite povabila ob koncu tedna. Ugodna dne- va bosta sredo in četrtek.

DVOJČKA (21.5.-20.6.) VI IN DELO: Teden bo sicer de- lovno ugoden, ven- dar zna biti sredina tedna precej utrudljiva in na- porna. Precejšnja je možnost ovir in prehodnih težav, ki pa ne bodo bistveno vplivale na dober končni rezultat vašega dela. Izkoristite pozitiven vpliv zvezd ob koncu tedna. VI IN DRUGI: Presenetil vas bo nekdo, ki ste ga imeli za prijatelja. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

RAK (21.6.-21.7.) VI IN DELO: Te- den bo pretežno ugoden, vendar v drugi polovici tudi precej muhast in naporen. Po vsej verjetnosti se boste mora- li srečati z nekaterimi nepri- jetnimi okoliščinami, ki se jim lahko le s potrpežljivostjo po- stavite po robu. Bolj nagajiva dneva bosta petek in sobota. VI IN DRUGI: Ljubosumnost vam lahko prinese samo ne- všečnosti. Ugodna dneva bosta torek in sredo.

LEV (22.7.-22.8.) VI IN DELO: Večina zvezd vam je pri- jazna, tako da več- jih težav ne boste imeli. Izkoristite pozitiven vpliv zvezd za uresničitev va- ših namenov in napredovali boste. Rojenim od 23. 7. do 30. 7. bosta Merkur in Mars pre- cej nenaklonjena, zato jim preti- jo neprijetni dogodki in slabše počutje. VI IN DRUGI: Nekdo vas bo prosil za uslugo; ne zavrnite ga. Ugodna bosta ponedeljek in sobota.

DEVICA (23.8.-22.9.) VI IN DELO: Obeta se vam nad- vse prijeten in pes- ter delovni teden. Vam naklonjeni Mars, Venera in Jupiter bodo izredno po- zitivno vplivali na srečen potek dogodkov in uresničitev neka- terih načrtov. Kar precej ver- jetno je, da boste doživeli kako prijetno presenečenje in novost. VI IN DRUGI: Pogovo- rite se z ljubljeno osebo in se ji zaupajte. Ugodna dneva bosta četrtek in petek.

TEHTNICA (23.9.-22.10.) VI IN DELO: Pričakujete lahko uspešen te- den. Merkur in Luna vam bosta precej naklo- njena in bosta spodbudno vplivala na potek dela in na- črtov. Ker vam Venera ni pri- jazna, se lahko pojavijo nepri- čakovani stroški. Torek in sre- da vam bosta manj naklonje- na. VI IN DRUGI: Poskusite biti malo manj zaupljivi do nekaterih ljudi. Ugodna dneva bosta ponedeljek in sobota.

ŠKORPIJON (23.10.-21.11.) VI IN DELO: Napo- ved je za vas kar ugodna. Precej ver- jetno je, da boste v začetku tedna imeli kake sitnosti, ven- dar se bo proti koncu tedna vse izboljšalo. Rojenim od 25. do 31. 10. bosta Merkur in Mars sovražna. Bodite previd- ni! Možni so spori ali nezgode. VI IN DRUGI: Nekdo vas na tiho občuduje in si želi vaše družbe. Ugodna dneva bosta torek in sredo.

STRELEC (22.11.-21.12.) VI IN DELO: Napoved za vas tokrat ni naju- godnejša. Ker vam Luna med tednom ne bo pre- več naklonjena, se boste lahko znašli v neprijetnih okolišči- nah ali boste imeli sitnosti. Ob koncu tedna vam bodo zvezde bolj naklonjene. Obetajo se vam ugodne novice. VI IN DRUGI: Naj vam ne bo nerod- no komu povedati, kar si mislite. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

KOZOROG (22.12.-19.1.) VI IN DELO: To je vaš teden. Vse bo šlo tako, kot si želite. Znašli se boste sredi ugodnih okoliš- čin, ki bodo botrovale hitri in uspešni uresnitvi vaših načr- tov. Precejšnja je možnost ve- selih novosti in prijetnih prilo- žnosti. Petek in sobota vam bosta nekoliko manj naklonje- na. VI IN DRUGI: Nekdo vam bo pripravil res veselo prese- nečenje. Ugodna dneva bosta torek in sredo.

VODNAR (20.1.-18.2.) VI IN DELO: Teden bo še kar ugoden, vendar v začetku tudi neko- liko utrudljiv in naporen. Ver- jetno se boste morali srečati z neprijetnimi opravki, ki jim boste sicer s težavo le kos. Iz- koristite pozitivne zvezde ob koncu tedna. Tedaj vas čaka prijetno presenečenje. VI IN DRUGI: Nekdo, ki ga že lep čas poznate, se vam bo poka- zal v drugačni luči. Ugodna bosta četrtek in petek.

RIBI (19.2.-20.3.) VI IN DELO: Napo- ved je za vas kar precej ugodna. Ve- čina zvezd bo med tednom dokaj pozitivno vpli- vala na potek dela in pred- vsem na vaše počutje. Vse bo šlo tako, kot si želite, le v to- rek in sredo se lahko kaj ma- lega zatakne, sicer pri ne pre- tirano pomembnih rečeh. VI IN DRUGI: Še vedno preveč zaupate komu, ki zasleduje izključno korist. Ugodna dne- va bosta petek in sobota.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

Je dolaj kapta samo vase in

Šifra: MOJ KLARI'

Žal, nič ne pišeš, kakšen je tvoj odnos do moških. Otroci ima težave pri izražanju čus- tvenih vtisov in je zaprt vase posebno, če pri- dejo ljudje na obisk. Tako je moč razbrati iz tvojega pisma. Prosil bi te za več podatkov, predvsem za starost otroka in sploh vse s tem v zvezi, da bi ti lahko kot grafolog in nena- zadnje kot psihoterapevt-svetovalac dal pri- meren nasvet.

Mislim, da si to tudi hotela, oziroma želiš. Glede tebe je značilno naslednje: navzven de- luješ hladno, v resnici pa nisi takšna in, kdor te dobro pozna, lahko odkrije tvojo toplino in čustvenost. Toda prvi vtis, ki ga daješ okolju, je tak. Celo malce oblastno nastopaš kljub temu, da se morda tega ne zavedaš. Predvsem

pa je ta samozavest, če jo lahko tako imenu- jem, samo fasada. Ni sicer napačna, saj marsi- koga zmede, toda vprašanje je, ali zmoeš dolgo in dobro igrati. Tvoj odnos do okolja se tako spreminja, da si lahko v eni uri nekajkrat slabe in dobre volje. Več o zgoraj naštetih pro- blematiki pa morda prihodnjič, ko bom dobil potrebne informacije.

se mojim premislim. Moj odnos 1984 mi rdi zelo razumljiv in tudi jas.

ŠIFRA: POČITNICE

Uredniki bi tvojega komplimenta meni ne bili preveč veseli, ko pišeš, da kupuješ časopis zgolj zaradi moje rubrike. Upam, da prebereš tudi še kaj drugega, saj je marsikaj zanimive- ga. Pišeš, da si se na pisanje dolgo pripravlja- la. Predpriprave in priprave so pri meni od- več, saj analize niso atletska tekmovanja. Gle- de na tvoja mlada leta, pisava razodeva prič- tek pubertete. Sicer pa so misli in spomini še zelo živo pri tvojem otrostvu. Želja, da se na- sloniš na svoje starše, je primerna in razvidna. Starši ti bodo zdaj lahko tako pomagali, kot so ti prej. Znaš se prikupiti staršem in drugim tako, da ti ne bo težko razreševati takih pro- blemov, kot jih imajo nekateri, ki so proti vsem in vsakomur. Oglasi se še čez nekaj časa!

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila Simona Boruta Pogačnika

sigla:

Primorski dnevnik, 22. januarja 1989

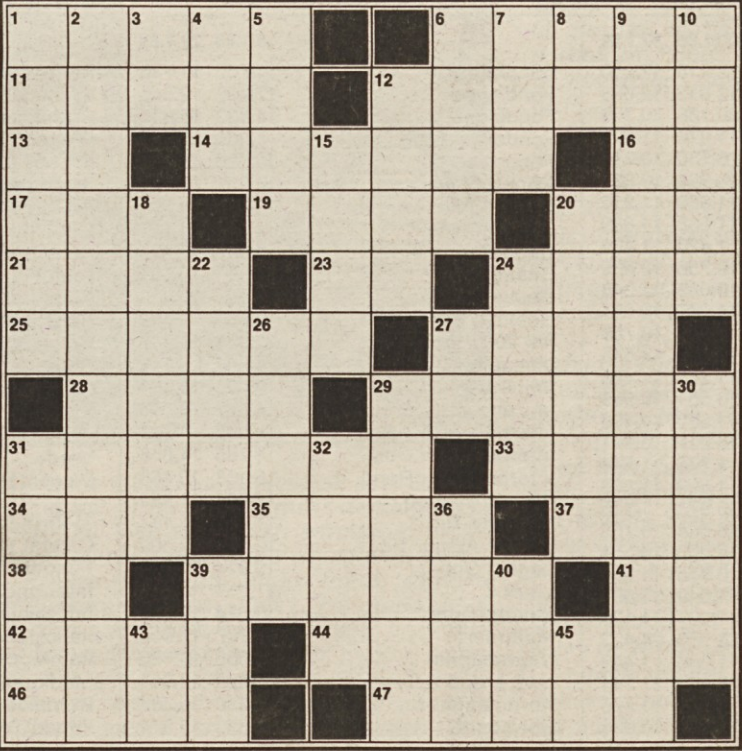
KRIŽANKA

(lako)

VODORAVNO: 1. Aškerčevo ime, 6. je lahko pse- nična, riževa ali nastilna, 11. pravila, 12. prvo mesto, prednost, premoč, 13. doktor, 14. čik, 16. znak za kem. prvino galij, 17. božanstvo pri starih Egiptčan- nih, 19. filmski igralec Ladd, 20. barva pri kartah, 21. vrsta žitarice, 23. Galileo Galilei, 24. organ, ki utripa, 25. majhna žara, 27. spojitev, 28. žensko ime, 29. najmanjši delec snovi (daljša oblika), 31. izpit, 33. deli njive med dvema razoroma, 34. udav, 35. hitri turški sel na konju, 37. trinitrotoluol, 38. Oc-

virk Vasja, 39. majhen osat, 41. znak za kem. prvino selen, 42. del knjige, 44. avtor romana Lolita, 46. makedonski diplomat v turški službi, 47. večja soba, navadno sprejemnica.

NAVPIČNO: 1. slovensko moško ime, 2. naša operna pevka, 3. Turčija, 4. Bottegova reka, 5. skrb, varstvo, strežba, 6. zrnat, zmrzel sneg, 7. geometrij- ski pojem, 8. Ace Mermolja, 9. slavni košarkar La- kersa iz Los Angelesa, 10. napadi, naskoki, 12. vhod... v hišo, 15. bivša sovjetska gimnastičarka Korbut, 18. naslov, 20. ži- vžav z avtomobili, 22. Ver- dijeva opera, 24. je lahko moški, ženski in srednji, 26. francoski pisec (Albert), 27. avt. oznaka Splita, 29. titanov mineral, 30. je lah- ko strniščna ali navzkrižna, 31. kraj pri Caserti, 32. za- nos, polet, 36. kokoš brez repa, 39. ime pevca Pes- tnerja, 40. vas pri Repnu, 43. Srečko Kosovel, 45. knock out.

REŠITEV

47. salon.
44. Nabokov, 46. ičko.
04. Nabelec, 41. SE, 42. list.
37. TNT, 38. O. V., 39.
lehe, 34. boja, 35. vlak.
mos, 31. eksamen, 33.
spoj, 28. Neda, 29. ato-
stre, 25. žarica, 27.
ajda, 23. G., 24.
19. Alan, 20. pik, 21.
rek, 16. Ga, 17. Raa,
mat, 13. dr., 14. ogo-
ma, 11. norme, 12. pri-
NO: 1. Anton, 6. sla-
SAMO VODORAV-

Utrip italijanskega gospodarstva je nekam nereden

Tudi decembra vrzel v plačilni bilanci

Indeks proizvodnje se neprestano viša

V decembru 1988 je italijanska plačilna bilanca izkazovala nov zaskrbljujoč primanjkljaj: 2.042 milijard lir proti prebitku 839 milijard lir decembra 1987. Gre za drugi negativen rezultat v dveh mesecih, saj je bil bilančni obračun pasiven tudi že novembra, ko je zadevni saldo znašal -826 milijard lir, medtem ko je leto poprej zabeležil +1.656 milijard lir. V vsem letu 1988 je sicer plačilna bilanca ohranila približno enak prebitek kakor predlanskim, to je 1.091 milijard lir proti 1.202 v vseh 12 mesecih 1987.

Od začetka januarja pa do konca decembra lani je priliv denarja iz blagajn kreditnih zavodov dosegel 9.864 milijard (brez popravkov navzgor ali navzdol zaradi tečajnih menjav), vtem ko je v vsem predlanskem letu znašal 5.573 milijard. Zaradi tega so se uradne rezerve (prav tako brez menjalnih popravkov oz. prilagoditev nasproti zlatu in ecujem) dvignile za 10.955 milijard (leto prej: 6.775 milijard). Pozitivni saldo po izračunu razlike med dotokom tujih kapitalov (26.000 milijard) in odtokom italijanskih kapitalov v tujino (okrog 14.500 milijard) je znašal nekako 11.500 milijard. Konec decembra so čiste uradne rezerve torej dosegle 82.465 milijard (37.242 mrd v zlatu, 32.078 v konvertibilnih valutah, 10.360 v ecujih itd.).

Industrijska proizvodnja v zadnjem času neprestano narašča: po oktobrskem spodrsrlaju — ki pa vendarle ni bil tako hud, kakor so se pritoževali nekateri tovarnarji — je novembra lani poskočila za 6,5% v primerjavi z novembrom 1987. To je ugodno vplivalo tudi na pokazatelj o gibanju proizvodnje v vseh prvih 11 mesecih 1988 nasproti ustreznemu razdobju predlanskim, ki se je povzpela za 4,8%. K temu so prispevale v prvi vrsti investicijske dobrine, katerih proizvodnja je narasla kar za 8,7% (proizvodnja potrošnih dobrin se je povečala za 3,1%).

V času od začetka januarja pa do konca novembra 1988 je bil razvoj v posameznih proizvodnih panogah glede na ustrezno obdobje predlanskega leta naslednji (podatke je posredoval zavod ISTAT):

- napredovala je proizvodnja pisarniških strojev in strojev za elektronsko obdelavo podatkov (+27,7%), preciznih aparatov (+17,6%), avtomobilov (+15,9%), proizvodov iz gumija (+14%), farmacevtskih izdelkov (+11,7%), drugih prevoznih sredstev, torej brez osebnih vozil (+11%), proizvodov papirne in grafične stroke (+8,3%), polizdelkov iz nekovinskih rudnin (+8%) in kemikalij (+6,9%).;
- nazadovala je proizvodnja obutev (-7,9%), oblačil (-4,7%) ter usnjenih in kožnih izdelkov (-1,7%), kar skratka pomeni, da je celoviti modni sektor ubral rakovo smer.

Padel je na 1.356 lir

Centralne banke le ugnale dolar

Potem ko je dolgo kljuboval nenehnim posegom centralnih bank in se celo ognil negativnim učinkom objave podatkov o ameriškem trgovinskem primanjkljaju, je dolar končno moral kloniti zvišanju uradnih obrestih v nekaterih zahodnoevropskih državah pa tudi ponovni, tokrat usklajeni ofenzivi emisijskih zavodov. V ponedeljek je zeleni bankovec kotiral še 1.359,705 lire in v četrtek skoraj dosegel 1.370 lir, predčerašnjim pa je zdrknil na 1.356 lir. Položaj znotraj evropskega denarnega sistema se je po četrtkovem navitju diskontnih mer umiril. Marka je v petih dneh prešla s 733,125 na 733,825 lire, francoski frank od 215 do 215,17 lire, nizozemski gulden s 649,595 na 649,975 lire in belgijski frank s 34,993 na 35,043 lire v petek. Funt šterling je (v sredo) prekoračil mejo 2.400 lir, švicarski frank pa se je povzpela z 858,90 na 862,625 lire. Jen je zdrknil na 10,555, ECU pa je predčerašnjim veljal 1.528,70 lire.

Avoliov poziv vladi

Suša povzročila velikansko škodo

Predsednik kmetijske organizacije Conficoltivatori Giuseppe Avolio je zahteval od rimske vlade takojšnjo pomoč kmetijstvu, ki ga je v zadnjem času tako hudo prizadejala suša. Najslabše je v južnih predelih države s Sicilijo in Sardinijo na celu, toda drugje — tudi na severu in v Furlaniji-Juljskih krajini — stanje ni dosti boljše. Ujma je med drugim spravila v resno nevarnost pomladno setev (koruza, pesa, paradižniki, vrtnine). Če v najkrajšem ne bo padavin (dežja ali snega), bodo kulture šle po zlu v vsej Italiji. Avolio zahteva torej razglasitev izrednega stanja zaradi naravne nesreče, poleg tega pa še udejanjenje določil iz zakona 590/81 (»nacionalni solidarnostni sklad«), izreden poseg vlade oz. parlamenta za izrabo 440 milijard lir, ki so ostale neizkoriščene v okviru finančnega zakona 1989, pa še fiskalizacijo socialnih dajatev in podobne ukrepe v korist kmetij.

Dve leti po reformi

CNEL kmalu spet v polni zasedbi

Dve leti po uzakonitvi njegove reforme bo kmalu vendarle spet začel polnopravno (in v novi preobleki) delovati državni svet za gospodarstvo in delo CNEL. Končno so namreč dosegli sporazum o imenovanju 99 predstavnikov proizvodnega sveta: 44 jih bo zastopalo odvisne delavce, 18 neodvisne delavce, 37 pa podjetnike. Med njimi bodo tudi predsednik zveze veleindustrijev (Confindustria) Sergio Pininfarina z glavnim direktorjem Paolom Annibaldijem in generalni tajniki zveznih sindikatov Bruno Trentin (CGIL), Franco Marini (CISL) in Giorgio Benvenuto (UIL). Pač pa še zmemrom ni dogovora glede imenovanja 12 strokovnjakov; med najbolj verodostojne kandidate sodijo, kot kaže, priznani genovski davčni izvedenec slovenskega porekla Victor Uckmar ter ekonomisti Renato Brunetta, Tiziano Treu in Armando Sarti. Predsednik CNEL bo še kar naprej Bruno Storti, ki je na tem položaju že od leta 1977.

gospodarski dopis iz slovenije

Dvojica kot simbol

Potrdilo se je naše prepričanje, da v Jugoslaviji ne bodo izbirali predsednika vlade glede na to, kakšen program bo ponudil kandidat za to mesto, ampak bo kandidat izbran glede na to, katera politična struja bo prevladala. Osem politik (šest republikanskih in dve pokrajinski) se podobno kot osem političnih strank spopada za uveljavitev svojega kandidata. Na koncu so se sicer ravnali samo še za dva kandidata, saj je bila vsa ostala velika množica kandidatov postavljena v izbor predvsem zaradi nekakšne demokratične širine. Prav v tem dvojstvu je pa jugoslovanska simbolika.

Jugoslavija je namreč razdeljena na dva, precej nasprotna pola. V državah, kjer je politična različnost (strankarstvo) uzakonjena, je delitev na dva pola dokaj naravna in je odraz demokratičnega nadzorovanja tiste politične struje, ki je prevzela oblast. V partijski državi, kakršna je jugoslovanska, pa ena politična sila nikakor ne more nadzorovati druge in jo zamenjati, če je le-ta neuspešna. Ena politična struja namreč nikakor ne sme dovoliti, da bi druga povsem zavladala, ker bi s tem le-ta dobila pretirano moč. Premoč v partijskih in državnih vrhovih pa omogoča popolno onesposobitev tekmujoče politične sile, kajti politično tekmovanje nima v naši državi prav nikakršnih demokratičnih pravil, ki teče le v okviru ene partije. Zato ima tudi iskanje pravega kandidata za predsednika vlade povsem partijsko obeležje, katerega glavna značilnost je boj za oblast, pa čeprav ta boj formalno ne teče v partijskih ustanovah, ampak v socialistični zvezi, predsedstvu države in v skupščini.

Kateri dve politični struji tekmujeta za osvojitve vladnega stolčka, je vidno že na daleč in se ju da celo dokaj natančno označiti kar s: srbska in hrvaško-slovenska. Ali: južna in zahodna. Z drugimi oznakami se da ti dve struji še bolj natančno določiti in tako tudi povedati, kakšna politična koncepta si stojita nasproti v zdajšnji politični tekmi. Za južno strujo bi lahko rekli, da je izrazito centralistična, prizadevač si za popoln partijski monopol na vseh oblastniških točkah, v gospodarstvu sicer zagovarjač tržno načelo, vendar tudi dopuščajoč izredno močan vpliv

države na vseh gospodarskih točkah. Druga stran si zasluži drugačno oznako: je dokaj trdno tržno usmerjena, zahtevajoč tudi v politiki več konkurence, ki naj vpelje več demokracije in odpravlja etatizem partijske države, močno zagovarjač gospodarske povezave s svetom in politično odprtost. Seveda pa je vsem tem oznakam možno dodati še veliko raznih barv, kajti tudi med vidnejšimi politiki, ki so v posameznem taboru, je veliko razlik, tako da tudi morebitna izbira enega kandidata na določen položaj še ni zagotovilo za dosledno uveljavitev ene politične struje. Vendar pa to veliko bolj velja za zahodno strujo, čeprav je prav pri izbiri kandidata za novo vlado morda to najmanj očitno.

Vsaj na prvi pogled se je zdelo, da je pri zdajšnji izbiri predsednika ZIS v veliki prednosti Srbija, pa čeprav je bila srbska politična usmeritev jeseni že zavrnjena. Pod svoj dežnik je namreč pridobila ves južni del države. Način, na kakršnega si zagotavlja podporo, pa gre delu drugemu države že čez glavo in se mu je začel upirati. Zlasti pa se mu je začel upirati zaradi množičnih pogromov, ki jih pri zamenjavanju politikov uporablja srbska struja, in tudi zaradi najnovejših napadov na partijskega predsednika Šuvarja. Ta, zahodni del ga mora zdaj celo braniti, pa čeprav ga prej pri partijskih volitvah ni odločno podpiral, predvsem pa ne tako močno kot južno politično krilo, ki se je zdaj spravilo na njega s hudimi obtožbami. Napad na Šuvarja je seveda del premišljenega scenarija: politika, ki temelji na nacionalistični podpori, mora imeti neprestano veliko sovražnikov, zato mora odpirati nove in nove fronte. Takšna vojaška strategija je bila doslej uspešna in trdnjave so padale. Določitev Anteta Markovića za predsednika ZIS (torej kandidata, ki izhaja iz zahodnega krila) ni prav nikakršen poraz južne politične struje, morda je le znak, da odpor proti tej politični doktrini raste. Političen boj se bo zaradi tega prenesel na druga področja (v partijske vrste in v zvezno skupščino) in se začel odločilno zaostrovati. Na žalost bodo prav ti boji določali, kaj bo z jugoslovanskim gospodarstvom.

JOŽE PETROVČIČ

VALUTE IN DEVIZE NA MILANSKI BORZI

Valute	Efektivne valute		Devize	
	13.1.89	20.1.89	13.1.89	20.1.89
Nemška marka	734	733,72	734	733,72
Nizozemski gulden	650,47	650,05	650,47	650,05
Belgijski frank	35,07	35,042	35,07	35,042
Danska krona	189,82	189,10	189,82	189,10
Norveška krona	201,85	201,97	201,85	201,97
Švedska krona	215,01	215,32	215,01	215,32
Ameriški dolar	1349,15	1356	1349,15	1356
Kanadski dolar	1124,60	1143,50	1124,60	1143,50
Španska pezeta	11,696	11,743	11,696	11,743
Portugalski eskudo	8,932	8,935	8,932	8,935
Grška drahma	8,855	8,852	7,75	7,75
Avstrijski šiling	104,517	104,365	104,517	104,365
Francoski frank	215,12	215,19	215,12	215,19
Švicarski frank	861,07	862,60	861,07	862,60
Japonski jen	10,651	10,556	10,651	10,556
Funt šterling	2392,70	2389,55	2392,70	2389,55

ZLATI KOVANCI IN ŽLAHTNE KOVINE

	13.1.89	20.1.89		13.1.89	20.1.89
F. šterling zlat	136.000	137.000	Zlato (gram)	17.600	17.750
Napoleon	105.000	105.000	Srebro (gram)	266,90	271,40

TEDENSKI PREGLED TEČAJEV TEMELJNIH DRUŽB NA MILANSKI BORZI

Družbe	Datum			Družbe	Datum		
	13.1.	20.1.	+ — %		13.1.	20.1.	+ — %
Agricola	1.902	1.956	+2,8	Lloyd Adr.	18.650	18.970	+1,7
Alleanza	40.750	40.800	+0,1	Mediobanca	20.355	20.835	+7,3
Assitalia	16.490	16.880	+2,4	Montedison or.	2.106	2.149	+2,0
Bastogi	309	324	+4,8	Montedison ris.	1.071	1.190	+11,9
Benetton	11.300	11.101	-1,8	Nuovo Ambr.	3.380	3.376	+0,1
Banco Roma	8.000	8.350	+4,4	Olivetti ord.	9.340	9.580	+1,7
Cigahotels	4.595	4.575	-0,4	Olivetti priv.	5.650	5.650	—
CIR	5.940	6.100	+2,7	Pirelli SpA	3.125	3.216	+2,9
Credit	1.865	1.840	-1,3	RAS	43.600	43.880	+0,6
COMIT	3.640	3.762	+3,3	Rinascente	5.097	5.165	+1,3
Eridania	-5.910	5.915	+0,1	SAI	21.260	21.450	+0,9
Fer. Fin.	3.155	3.130	-0,8	SIP	3.035	2.956	-2,6
Fiat	9.937	10.150	+2,1	SME	3.780	3.980	+5,3
Generali	43.500	44.600	+2,5	Snia Viscosa	2.784	2.950	+6,0
IFI priv.	19.550	20.300	+3,8	Standa	19.700	23.000	+16,7
Italcable	12.250	11.700	-4,5	STET	3.900	3.700	-5,1
Italia Assic.	12.810	12.649	-1,3	Toro	22.600	23.000	+1,8
Italmobiliare	149.100	154.700	+3,7	Unipol	18.340	18.599	+1,4

Znane so značilnosti vršenja glavnice družbe RAS. Glavnico bodo dvignili na 217 milijard od sedanjih 155. Operacija bo tako razčlenjena: do 170,5 milijard bo v breme družbe, ostalo pa proti plačilu. Dejansko bodo dobili delničarji na vsakih deset starih brezplačno eno novo delnico, nato še tri nove delnice proti plačilu 8000 lir za vsako. Tržišče je zelo negativno sprejelo to novico. Delničarji so namreč pričakovali večje razmerje brezplačnih. Mnenje je bilo, da bo družba nagradila zveste delničarje, ker slavi 150. obletnico svojega obstoja. Ekonomski faktorji pa so prevladali nad sentimentalnim. V središču pozornosti so sedaj družbe, ki spadajo v sfero De Benedettija. To je verjetno odsev pozitivne operacije, ki jo je zaključila njegova družba CERUS v Franciji.

(V sodelovanju s Tržaško kreditno banko)

BLAGOVNE BORZE

KOVINE

New York (stotine dolarja za funt)

Baker wirebars	158,625 - 163
Baker elektrolitičen	159,15-159,65
Bakrovi odpadki št. 2	109,25
Cink high grade	59,50 - 84
Cink elektrolitičen	69 - 80,50
Paladij 99,9	139
Platina (v dolarjih za unčo troy)	540,40-542,50
Železni odpadki (v dolarjih za tono)	118 - 119
Srebro 999 (stotine dolarja za unčo troy)	607

London

Svinec bel dry fob UK	756
Aluminij 99,5%	—
Nikel high purity	—
Jeklo v palicah	—
Železna pločevina	—
Zivo srebro v jeklenkah po 76 funtov	290 - 300

SEMENSKO OLJE

Rotterdam (v dolarjih za tono cif)

Zemeljski lešniki (januar, februar)	590
Soja iz Nizozemske (januar)	85,50
Palmovo olje Sumatra (januar)	375
Sončnica (januar)	423,50
Kokosovo olje Filipini (januar, februar)	517,50
Laneno olje (januar)	660
Ricinovo olje (ex tank) (januar, februar)	1110

ŽITA

Winnipeg (kanadski dolarji za tono)

Rž (marec)	152,50
Rž (maj)	155
Rž (julij)	156,30
Oves (marec)	160
Oves (maj)	161
Oves (julij)	162,50
Ječmen (marec)	127
Ječmen (maj)	131,20
Ječmen (julij)	134,40
Pšenica (marec)	156
Pšenica (maj)	158,—
Pšenica (julij)	158,60

BOMBAŽ

New York (stotine dolarja za funt)

Marec	59,13
Maj	59,44
Julij	59,43

Aleksandrija (stotine dolarja za funt fob)

Giza 45 fg extra	302,02
Giza 45 g	293,02

SVILA

Jokohama (jenov za kilogram)

Takojšnja dobava	12.600
Januar	12.605
Februar	12.805
Marec	12.955

SKUPNI INVESTICIJSKI SKLADI

ITALIJANSKI (v lirah)		1311.89	20.1.89			13.1.89	20.1.89			13.1.89	20.1.89
Ala	12.218	12.250	Fondimpiego	11.707	11.726	Phenixfund	10.608	10.810			
America	12.013	12.063	Fondinvest 1	12.432	12.543	Primecapital	25.299	25.804			
Arca BB	20.138	20.339	Fondinvest 2	14.833	15.026	Primecash	12.789	12.837			
Arca RR	11.976	11.601	Fondo Centrale	14.965	15.209	Primeclub Azion	10.118	10.286			
Arca 27	10.130	10.310	Fondo Profess.	30.726	31.614	Primeclub Obbl.	11.131	11.172			
Aureo	16.594	16.838	Genercomit	17.657	17.861	Primerend	18.987	19.274			
Aureo Previdenza	11.688	11.915	Genercomit Rend	10.773	10.795	Promofondo 1	10.511	10.598			
BN-Multifondo	11.538	11.689	Geporeinvest	10.711	10.836	Reditosette	15.726	15.903			
BN-Rendifondo	11.420	11.469	Geporend	10.539	10.123	Rendicredit	11.339	11.381			
Capitalcredit	10.756	10.882	Gestielle B	10.514	10.651	Rendifit	11.879	11.927			
Capitalfit	13.083	13.245	Gestielle M	10.907	10.453	Risp. Italia Bil.	16.958	17.111			
Capitalgest	14.947	15.088	Gestiras	18.380	18.446	Risp. Italia Redd.	14.186	14.215			
Cashbond	10.744	10.769	Imi 2000	11.921	11.932	Rologest	11.243	11.272			
Cash Management F.	13.314	13.548	Imicapital	24.991	25.248	Rolomix	10.687	10.827			
Centrale Capital	11.275	11.468	Imindustria	10.000	10.113	Salvadanaio	11.184	11.369			
Centrale Global	10.551	10.599	Imirend	14.610	14.663	Sforzesco	11.638	11.687			
Centrale Reddito	11.380	11.402	Interbancaria Azion.	18.032	18.300	Venture-Time	11.655	11.885			
Commercio Turismo	10.211	10.371	Interbancaria Obbl.	14.785	14.858	Verde	11.672	11.710			
Corona Ferrea	11.376	11.544	Interbancaria Rend.	15.138	15.163	Visconteo	15.561	15.677			
Eptabond	11.820	11.836	Investire Azion.	11.363	11.462						
Eptacapital	10.973	11.135	Investire Bil.	11.019	11.111	TUJI (v dolarjih)					
Euro Andromeda	16.544	16.767	Lagest Azion.	12.164	12.500	Capital Italia	32,40	32,62			
Euro Antares	13.503	13.561	Lagest Obb.	10.974	11.029	Fonditalia	71,36	70,79			
Euromob. Cap. Fund.	10.975	11.057	Libra	17.757	18.125	Interfund	36,32	36,01			
Euromob. Redd.	11.049	11.097	Money-Time	10.574	10.594	Int. Securities	25,25	25,14			
Euro Vega	11.107	11.129	Multiras	17.767	17.908	Italfortune	40,83	40,98			
Fiorino	23.956	24.423	Nagracapital	15.060	15.180	Italunion	23,28	23,08			
Fondattivo	11.306	11.449	Nagrarend	12.869	12.911	Mediolanum S. F.	36,36	36,65			
Fondersel	26.643	27.144	Nordcapital	10.330	10.488	Rominvest	33,02	32,74			
Fondicri 1	11.580	11.595	Nordfondo	12.353	12.374	Fondo Tre R. Lit.	38,065	38,384			
Fondicri 2	10.773	10.919									

Lani je na prireditvi bilo 600.000 ljudi

V Viareggio so se včeraj pričele pustne prireditve, največje v Italiji

V Viareggio so se včeraj pričele pustne prireditve, ki bodo trajale tja do pustnega torka 7. februarja. Gre za veliko pustno prireditev v Italiji, ki se kosa s podobno v Benetkah. Gre za na svoj način oblikovan program, ki nima veliko skupnega z beneskim.

Pustne prireditve so se pričele včeraj z prihodom vlaka evropskih pustov. Iz vse Evrope je v Viareggio prišlo 800 pustov. Gre za nekako generalno večje prireditve, ki bo 25. avgusta v Parizu. V počastitev 200-letnice francoske revolucije bo v Franciji skozi vse leto veliko najrazličnejših prireditev. Med temi bo 25. avgusta na Elijskih poljanah sprevod pustnih mask iz vsega sveta. Nad 200 ljudi iz Viareggia bo na tem sprevodu zastopalo Italijo.

Tudi letos bo v Viareggio sprevod alegoričnih voz. Prireditve vsako leto lahko gledamo v neposrednem prenosu italijanske televizije. Lani je v Viareggio prišlo 600.000 obiskovalcev, kar je prineslo veliko denarja v blaginje tamkajšnjih gostincev ter drugih trgovcev.

V letošnjem programu je tudi en kilometer dolga gostilniška miza, kjer bodo postregli 2.800 uglednim gostom. Na tak način bodo prišli v Guinnessovo knjigo rekordov. Med povabljeni bosta tudi minister Andreotti in rusko dekle, ki je zmagalo na natečaju za najlepšo Moskovčanko. Za to veliko kosilo bodo porabili 1.300 kilogramov rib. Za kosilo bo poskrbelo 50 kuharjev. Njihovo delo bo nadzoroval znani igralec in gastronom Ugo Tognazzi.

V Viareggio bodo v predpustnih dneh imeli festival komičnega teatra, predvajanje filmov z igralko Stefania Sandrelli, razstavo del futurista Tommasa Marinettija, nogometne tekme in še kaj drugega.

Pustni sprevod v Viareggio so pričeli v začetku sedemdesetih let, ko je skupina domačih veseljakov po pustnem plesu šla s kočijami po mestu. Sprevedli so se nadaljevali v naslednjih letih. V začetku osemdesetih let je pustni sprevod v Viareggio že prerasel domače in deželne okvire ter zadobil najprej vseitalijanski, potem še mednarodni značaj.

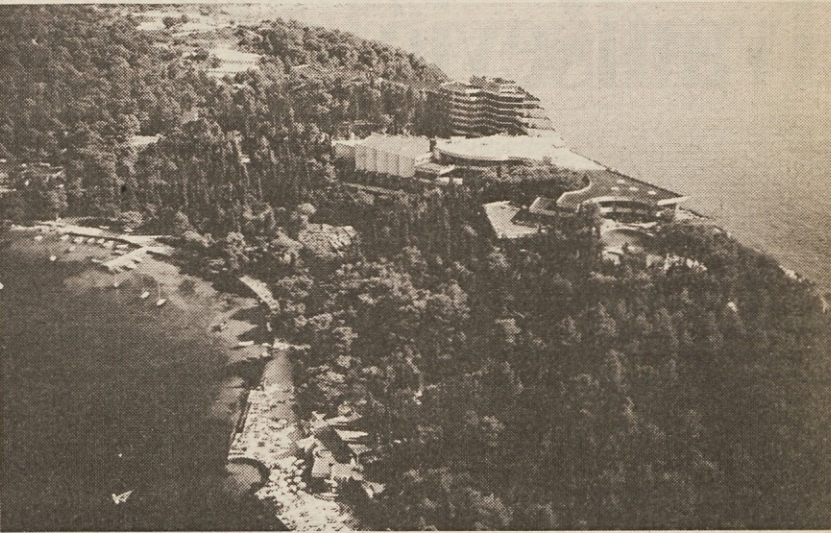
Dandanes je to najpomembnejša pustna prireditev v Italiji. Finansirajo jo z izkupičkom posebne loterije, katere listki se prodajajo v teh predpustnih dneh.

Viareggio je najpomembnejši obmorski turistični kraj v Toskani, na desetine kilometrov dolgi peščeni obali. Poleti je tu vse polno turistov. Na jesen imajo tu veliko kongresov. Sezono koristno izpopolnijo v začetku leta s pustnimi prireditvami.

Razstava zlata v Vicenzi

Pot do Vicenze ni dolga. Še danes je tam odprta razstava zlatnine in draguljev. Na sejmšču razstavlja kar 800 obrtnikov ter trgovcev iz vsega sveta. Kreatorji so letos pokazali veliko modelov iz štiridesetih let. Sejsem se prireja v Vicenzi, ker je v tem kraju in okolici zelo veliko tovarn in delavnic zlatih predmetov.

Katalog Yugotoursa

Največji jugoslovanski tour operater Yugotours, ki še zlasti skrbi za to, da turisti iz tujih držav pridejo letovat v Jugoslavijo, je že pričel akcijo za letošnji turistično sezono. Pred nekaj dnevi so predstavili letošnji katalog v italijanskem jeziku. V njem ponujajo hotelske kapacitete v 140 letoviških krajih. Kar 35 teh krajev je v katalogu prvič omenjenih. To pomeni, da je Yugotours poskrbel za večji izbor letovanja v Jugoslaviji, upoštevajoč dejstvo, da so italijanski turisti v zadnjih letih pokazali večje zanimanje za letovanje v Jugoslaviji.

Katalog Yugotoursa je mogoče dobiti v vseh najboljših turističnih agencijah. Počitnice v Jugoslaviji pa ponujajo tudi nekateri italijanski tour operaterji, ki so se v tem specializirali.

Poslovni uspeh družbe British Airways

Angleška letalska družba British Airways je v lanskem letu imela precej uspeha, še zlasti odkar se je z njo združila družba British Caledonian, ki je skrbela predvsem za čarterske plete.

V lanskem oktobru so imeli za 26 odstotkov večji dohodek kot v istem mesecu leto prej. Velik uspeh so imeli, zlasti med poslovnimi potniki, s pobudo razreda Club. Število potnikov, ki se je poslužilo uslug tega boljšega razreda je naraslo za dvajset odstotkov na medcelinskih progah in za devet odstotkov na evropskih progah. Povečali so tudi prevoze blaga, kar znači 38 odstotkov več kot v prejšnjem letu.

Precej uspeha imajo tudi na progah med Italijo in Veliko Britanijo. Lani so uvedli vrsto novih prog, na obstoječih pa so povečali število potnikov. Povedati je treba, da na istih progah vozijo tudi letala italijanskega prevoznika Alitalia pa še vrsta drugih angleških prevoznikov, ki se ukvarjajo s čarterskimi poleti, ki pa imajo že kar redni značaj.

Da bi povečala zanimanje italijanskih turistov za letovanja v Veliki Britaniji, je družba British Airways pripravila pakete za nekajdnevne obiske

Londona. V zimskem času so cene seveda nižje kot poleti. Če upoštevamo vzlete iz Benetk stane štiridnevni vikend v Londonu od 515.000 do 885.000 lir na osebo. Cena je seveda odvisna od izbire hotela. Vsi hoteli so v strogem središču Londona. V ceni so vključeni letalski prevoz, tri nočitve, tri zajtrki ter panoramski ogled Londona z avtobusom.

Ure Savojevcev na razstavi v Turinu

V kraljevi palači v Turinu je do 26. marca odprta razstava nad 200 ur Savojevcev, ki so jih ti imeli v raznih njihovih rezidencah: Stupinigi, Racconigi, Moncalieri in Agliè. Ure so bile za to priložnost restavrirane. Najstarejša je iz leta 1685, naredil jo je Nicolas Hanst. Vse ure, ki so bile last družine Savojevcev, imajo zgodovinsko vrednost.

Podobno nagnjenost za ure so imeli tudi španski kralji. V kraljevi palači v Madridu si namreč prav tako lahko ogledamo nad 200 različnih ur. Tam pa je razstava stalna.

Letos bodo tujce vabili predvsem v mesta Bogat koledar prireditev v Švici

V Švico prihaja v vsakem letnem času veliko turistov z debelimi denarnicami. Švicarji pa veliko dajo tudi na tiste turiste, ki na potovanju porabijo najnujnejše in ki bi zelo radi veliko videli.

Zaradi tega je letošnja turistična propaganda Švice v inozemstvu usmerjena v reklamizacijo njihovih mest. V vsakem še tako majhnem švicarskem mestu imajo bogato zgodovinsko tradicijo, gradove, stare cerkve, veliko muzejev.

V vsakem mestu imajo v vseh mesecih leta veliko prireditev. Švicarski turistični urad je izdal lično knjižico s koledarjem najpomembnejših prireditev v letu 1989. V njen so navedeni datumi najbolj različnih prireditev. Gre za koncerte, gledališke predstave ter festivale, filmske festivale, ljudske praznike, športne prireditve, sejme, razstave v muzejih, kongrese.

Prireditve je na voljo za najrazličnejše okuse. V glavnem so te prireditve v mestih, veliko pa jih je tudi na podeželju.

Ena takih prireditev bo v naslednjem tednu, tja do 29. januarja. V Cha-

teau-d'Oex bo enajsti mednarodni festival poletov z baloni. Teh bo nad 50, njihovi piloti so iz šestnajstih držav. Tekmovalci bodo skušali potolči rekord letalca Michela Arnoulda, ki je leta 1983 poletel 320 kilometrov in pristal ob Gardskem jezeru.

V Zürichu je mestni turistični urad pripravil paket uslug, ki jih nudi obiskovalcem tega mesta. Kdor prespi v Zürichu najmanj dve noči lahko s posebno izkaznico dobi popuste v trgovinah, na vožnji s parnikom po jezeru, za vstop v muzeje, itd.

Več letalskih prog

Nemški letalski prevoznik je v letošnji zimski sezoni povečal število prog. Letala Lufthanse redno letijo po novem iz Nemčije v Tenerife, na Santo Domingo, v Katmandu, Miami in še v celo vrsto drugih pomembnih mest.

Rim in Santo Domingo sta vsak teden neposredno povezana z letalom družbe Dominicana de Aviacion. Za neposredno povezavo se je zavzel trour operater Italtourist, ki že več časa pošilja veliko italijanskih turistov v Karibe. Že več kot leto dni je vzpostavljena redna tedenska zveza med Milanom in Santo Domingom.

Jordanski prevoznik Jordan Airlines je z novim letom zvišal ceno letalskim kartam za 28 odstotkov. To zaradi tega, ker je padla vrednost jordankega dinarja. Cene so morali zvišati vse letalske družbe, ki uporabljajo letališče v Amanu. V zadnjem času je v Amanu bilo kupljenih veliko kart po cenah, ki so bile precej nižje od tistih v sosednjih arabskih državah.

Iz leta v leto več turistov v Sovjetsko zvezo in dežele Vzhodne Evrope

Vedno več zanimanja za potovanja na Vzhod

Lani v oktobru, ko so v Montecatiniju predvajali nad sto turističnih filmov iz vseh držav sveta, so v okviru tamkajšnjega festivala, ki se je uvrstil v sam vrh festivalov turističnega filma, priredili tudi nekaj razprav. Ena od teh je imela naslov Turizem perestrojke. To že kar magično rusko besedo, ki odraža nov veter, ki je zajel Sovjetsko zvezo in nekatere druge države vzhodnoevropskega komunističnega bloka, uporabljajo, uporabljamo vsevprek, ob vsaki priložnosti, prav tako, morda nekoliko manj, kot enako skoro magično število 1992, leta v katerem pride do gospodarske združitve držav Zahodne Evrope, in ki jo beremo v vsakem poročilu o dogajanju v Evropi.

Kaj je bilo takrat povedanega v Montecatiniju? Povedano je bilo, poročevalci so bili zastopniki vzhodnoevropskih turističnih ustanov oziroma letalskih družb, da v vsem svetu, še zlasti v Evropi, rase zanimanje za turistična potovanja v Sovjetsko zvezo, na Češkoslovaško, v Madžarsko, v Bolgarijo, v Vzhodno Nemčijo.

Povedano je bilo, da so v vseh teh deželah v zadnjih letih zgradili vrsto novih hotelov, velikokrat v sodelovanju z velikimi ameriški oziroma francoski družbami, ki so že pravi svetovni velikani na tem področju. Povedano je bilo, da so bile odprte nove letalske proge. Nanizane so bile številke o povečanem obisku tujcev v teh državah.

Prav v oktobru so v Budimpešti zborovali ameriški tour operaterji. Prvič je v neki deželi Vzhodne Evrope imela svoj kongres najmočnejša Zveza ameriških turističnih agentov, v kateri je včlanjenih nad 20.000 lastnikov specializiranih trgovin, v katerih prodajajo turizem. V Budimpešti seveda niso bili prisotni vsi člani te Zveze. Kljub temu pa je bilo tam prisotnih več tisoč ljudi. Ker ni bilo v Budimpešti oziroma ob Balatonskem jezeru dovolj ho-

telskih sob so Madžari na pomoč poklicali nekatere avstrijske rečne ladje, da so lahko na njih našli posteljo za nadvse veliko število gostov.

Budimpešta je, če stvar merimo z vzhodnoevropskim merilom, pravi raj za turiste. Poleg starih hotelov je tu v zadnjem času bilo zgrajenih kup novih hotelov. To so hoteli Hilton, Hyatt, Novotel in še drugi. Američani, Francozi in še kdo drug, so dali denar za gradnjo teh hotelov. V njih je osebje madžarsko. Hoteli pa so vodeni na ameriški ali francoski način. V njih ni tistega manjvrednega in neodgovornega odnosa do dela kakršnega opaziš marsikje na evropskem vzhodu. Gost je postrežen tako kot je treba. Vrh vsega si na Madžarskem postrežen z odlično madžarsko kuhinjo, na voljo imaš cigansko glasbo in razvedrilo na podeželju. Turistično vzeto je Madžarska v tem oziru že kar podobna sosedni Avstriji. Zaradi tega prihaja v Budimpešto zelo veliko število tujih turistov, še zlasti Avstrijcev.

Veliko tujcev prihaja tudi v Češkoslovaško, pa čeprav se tam niso še tako odprli in pripravili za sprejem turistov kot na Madžarskem. Praga je zelo lepo mesto, vredno ogleda. Tudi muzeji v tem mestu so zelo bogati. Večjo skrb za reklamo v tujini kažejo Bolgari. Prisotni so na vsakem turističnem sejmu v Zahodni Evropi. Njih dežela je razmeroma daleč, ni veliko poznana. Bolgari ponujajo plaže ob Črnem morju, vabijo pa tudi na obisk njihovih srednjeveških samostanov. Romuni so se zaprli sami vase. Nekoč so vabili na obalo Črnegega morja, v planine. Sedaj so v velikih gospodarskih težavah, v planinah, kjer živi prebivalstvo madžarske narodnosti se dogajajo čudne stvari. Zaradi tega je romunski vladi vseeno če v deželo pridejo tuji turisti z dragoceno tujo valuto. Poljska je zanimiva, vendar obiskovalec te dežele

naleti na marsikatero nevšečnost. Še najbolj gotov je turist v Nemški demokratični republiki. Tudi tuji turisti se morajo držati stroge nemške discipline: spoštovati morajo urnike v hotelih; lahko gredo samo v predčasno naročeni hotel; ko gredo le v tranzitu skozi NDR morajo voziti po vnaprej določenih poteh in iti čez mejo v točno določenem času. Obisk v tej Nemčiji pa je vedno zanimiv: Berlin, Leipzig, Dresden, in še druga mesta skrivajo veliko umetniških zakladov, ki si jih je vredno ogledati.

Največje zanimanje pa seveda vlada za Sovjetsko zvezo. Ne le zaradi perestrojke, ne le zaradi zanimivih preokretov v sovjetski družbi, ne le zaradi vesti o upiranju Armencev in narodov ob Baltskem morju. Že sama Moskva in Lenigrad sta zanimivi mesti za zahodne turiste. Na milijone turistov je v povojnem času obiskalo ti dve mesti in vse muzeje v njih. Ti niso čakali na perestrojko. Nanjo niso čakali niti tisti, ki so obiskali kraje ob Volgi, ki so šli v Kavkaz, ki so šli v azijske republike, s transibirsko železnico iz Moskve tja do Mongolije ter Kitajske, tisti, ki so obiskali Ukrajino ter kraje v baltskih republikah. V Sovjetski zvezi so velike razlike med kraji ob Baltiku in tistimi ob Črnem morju ali tistimi na Tihem oceanu. Prav zaradi tega je Sovjetska zveza zanimiva za zahodne turiste.

V Italiji raste zanimanje za obisk Sovjetske zveze. Tam pa je zasedaj premalo hotelskih kapacitet, da bi lahko sprejeli vse, ki si žele ogledati to deželo. Italijanski tour operaterji imajo za letošnje leto vse polno naročil. Nadejajo si, da bodo lahko ustregli vsem, ki želijo obiskati Sovjetsko zvezo. V nekaterih muzejih te velike države je še precej neodkritih dragocenosti. V zadnjem času v Laganu, Benetkah, Parizu, Madridu, Londonu, New Yorku in še kje drugje so bila razstavljena dragocena likovna dela ruskih ter drugih ustvarjalcev, ki so bila desetletja skrita v skladiščih kakega sovjetskega muzeja. Tudi zaradi tega ker ta dela niso prijala zagovornikom real-socialistične umetnosti. Prav ta dela, razstavljena na Zahodu, so vzbudila zanimanje marsikoga, ki je potem odšel v Sovjetsko zvezo, da bi lahko videl bogastvo muzejev te velike države.

Obisk vzhodnoevropskih držav je dandanes v modi. Na enak način kot obisk Egipta, Pariza, Madrida ali kake druge bolj znane turistične dežele. (mw)

Na avstralskem teniškem prvenstvu

Ivanišević odličen

MELBOURNE — Mednarodni teniški turnir Avstraliije se nagiba k svoji drugi bolj zanimivi polovici. Včeraj so namreč odigrali večji del dvobojev šestnajstine finala. Tako med moškimi kot med ženskami ni bilo zabeležiti večjih presenečenj.

Najpomembnejši dogodek včerajšnjega dne je prav gotovo uspeh komaj 17-letnega jugoslovanskega tenisača Gorana Ivaniševića. Potem ko je v drugem kolu premagal nosilca skupine št. 15, domačina Johna Fitzgeralda, je včeraj odpravil še Nizozemca Nijssena. Ivanišević, ki je na 300. mestu svetovnih teniških lestvic, bo v osmini finala srečal Mehikanca Leonarda Lavalleja, ki je včeraj izločil indijskega tenisača Krishnana, ki je v prejšnjem kolu poskrbel za pravo presenečenje z izločitvijo glavnega favorita Wilanderja.

Naloga Ivaniševića ni nemogoča, saj je mehški igralec komaj na 74. mestu svetovnih lestvic in torej »dostopen« mlademu jugoslovanskemu igralcu.

Včeraj v Milanu

Predstavili

Giro d'Italia

MILAN — Dvainsedemdeseta izvedba kolesarske dirke »Giro d'Italia« za profesionalce se bo letos začela 20. maja v Taormini in se bo, po 3.664 prevoženih kilometrih, končala 11. junija v Firencah. Na včerajšnji predstavitvi ene najpomembnejših svetovnih kolesarskih prireditev so podrobno obrazložili potek dirke, ki bo svoj najzahtevnejši del imela, kot je že običaj, v končnici, ko bodo kolesarji morali prevoziti več alpskih prelazov. Najvišji od teh bo prelaz Gavia (2.621 m).

Novost letošnjega Ggira pa je, da se bo v Firencah, v istem dnevu, končala tudi kolesarska dirka za amaterje, ki se bo pričela 31. maja.

Suho vreme: »Marcialonga« odpade

TRENTO — 70 km dolg smučarski tek »Marcialonga« (na sporedu čez teden dni) je bil za sedaj odpovedan. V dolinah Fiemme in Fassa ni snega in mogočna organizacija, ki bi morala sicer skrbeti za nekaj tisoč tekačev, je bila prisiljena priznati poraz. Za sedaj ni znano če bodo tek lahko izvedli kdaj kasneje.

V superlahki boksarski kategoriji

Argentinec Martin Coggi

ohranil svetovni naslov

VASTO — V boju za svetovni naslov superlahke kategorije (WBA) je Argentinec Juan Martin Coggi po točkah v 12 krogih premagal Američana Harolda Brazierja. Tehnično sta si bila boksarja precej enakovredna, Argentinec pa je imel očitno več vzdržljivosti in pri daljših akcijah je prišla do izraza njegova moč. V 10. krogu je Coggi, ki je svoj čas odvezl naslov Italijanu Olivi, podrl Američana za čas 8 sekund. Čim se je Brazier dvignil na noge, je skušal Coggi s posebno vnmemo odločiti srečanje pred časom, kar pa mu ni uspelo. Naposled pa je zmagal po točkah.

Miran Tepeš dvanajsti v Oberhofu

OBERHOF — Na tekmi, ki je veljala za svetovni naslov, je zmagal norveški predstavnik Gunnar Fidjestoel. Zbral je 216,6 točke s skokoma 90,5 in 85 m. Drugi je bil Weissflog (NDR) z 216,5 točke (86,5 in 85,5 m), tretji pa Züchner (NDR). Miran Tepeš je bil komaj 12. Skočil je 79 in 86 m in dosegel 200,5 točke. Na lestvici za SP še vedno vodi Boeklev (Šve).

Američan Barnes 22,66 m s kroglo

LOS ANGELES — Med atletskim mitingom je Randy Barnes (ZDA, srebro na Ol) dosegel nov dvoranski svetovni rekord v metu krogle z rezultatom 22,66 m. Prejšnja znamka je bila last Švicarja Günthorja z metom 22,26 m.

Jugoslovan Milošević 56"55 v delfinu

VIAREGGIO — Na plavalnem mitingu za mlade plavalce je najboljši rezultat dosegel Miloš Milošević (Hrvatska, letnik 1972), ki je 100 m delfin preplaval v odličnem času 56"55.

RADIO OPČINE

V današnji Športni nedelji (začetek ob 15.30) bodo najprej neposredni prenosi tekem Vesna - Ruda (2. AL), v 3. AL derbi Primorec - Mladost in Zarja - Vermegliano, Igor Pavletič pa se bo javil s tržaškega stadiona za tekmo Triestina - Livorno. Ob 17.30 pa bo iz Faenze neposredni prenos srečanja B-2 lige Faenza - Jadran. Med oddajo bodo še prispevki o predstavitvi novega sponzorja SZ Sloga, prispevek o Boru Elpro (odbojka) in Boru Radenska (košarka). Po Jadranovi tekmi bo prispevek iz goriškega Kulturnega doma o novi sekciji Primotor kluba. Nato bo še prispevek Roka Maverja o najemu igralcev in italijanskih nogometnih klubih, ki jih načrtujejo za naslednjo sezono.

V jutrišnjem športnem komentarju ob 18. uri boste lahko prisluhnili pogovoru o tekmah naših ekip.

IZIDI
Posamezniki: Ivanišević (Jug.) - Nijssen (Niz.) 6:4, 6:4, 6:0; Mecir (Češ.) - Stoltenberg (Avs.) 6:2, 6:1, 6:3; Gunnarsson (Šve.) - Keretic (ZRN) 6:3, 6:4, 3:6, 6:3; Svensson - Masur (Avs.) 4:6, 6:2, 6:3, 6:3; Lavalle (Meh.) - Krishnan (Ind.) 7:5, 6:4, 3:6, 6:3; Becker (ZRN) - Pridham (Kan.) 6:0, 6:1, 6:2.

Posameznice: Cordwell (NZe.) - Temesvari (Mad.) 1:6, 7:6, 6:1; Tanvier (Fra.) - Fernandez (ZDA) 6:2, 6:3; Sukova (Češ.) - O'Neill (Avs.) 6:2, 6:1; Navratilova (ZDA) - Novotna (Češ.) 6:2, 6:2; Mandlikova - Bollegraf (Niz.) 3:6, 6:3, 9:7; Lindqvist (Šve.) - Shriver (ZDA) 0:6, 6:4, 8:6.

Danes za točke na rallyju Montecarlo

SESTRIERE — S prihodom 185 avtomobilov bo danes šlo zares na sloviitem rallyju Montecarlo. Iz Sestriera se je na francosko štartno mesto odpeljal kakih 30 avtomobilov, med katerimi sta bili tudi obe ekipi Lancie, katere piloti so tudi glavni favoriti za končno zmago.

V jugoslovanski košarkarski 1. ZL

Prepričljiva zmaga Olimpije

SMELT OLIMPIJA - ŠIBENKA

119:81 (63:42)
SMELT OLIMPIJA: Siško, Petrovič 4, Zdovc 25, Besedič 10, Tovornik 14, Hauptman 21, Fučka 4, Čurčić 22, Kotnik 17, Petranović 2.

ŠIBENKA: Badživ 7, Pilepič 10, Žurič 16, Ceko 4, Gulin, Popović 14, Karpov 12, Kelečević, Jurič 1, Slavica 18. LJUBLJANA — Košarkarji Smelta Olimpije so pripravili svojim navijačem v Tivoliju pravo ekshibicijsko tekmo, saj so povsem nadigrali Šibenko. Že od vsega začetka je bilo jasno, kako se bo srečanje končalo.

V drugem polčasu, ko so domači vodili že z 42 kosi prednosti, je trener Jelovac poslal na igrišče mlajše igralce, ki so se prav dobro izkazali.

IZIDA 11. KOLA: Prvi Partizan - Vojvodina 79:87; Crvena zvezda - Cibona 81:90 (41:45).

A-1 liga: v ospredju Knorr - Enichem

Osrednje srečanja današnjega kola italijanske košarkarske A-1 lige bo prav gotovo v Bologni, kjer bo Knorr igral proti vodečemu Enichemu.

V moški odbojcarski C-1 ligi

Olympia zapravila točki

VIVIL - OLYMPIA 3:1 (15:11, 5:15, 15:4, 15:13)
OLYMPIA: A., D. in S. Terpin, Petejan, Sfiligoj, I. in M. Špacapan, Bello, I. in Š. Cotič, Dornik, Marassi.

VILLA VICENTINA — Kot sam rezultat kaže, je bila tekma v Villi Vicentini precej napeta in ekipi sta na igrišču bili precej živčni. To se je na igrišču seveda tudi poznalo in tako se morda tudi razloži tako velika razlika v setih.

V prvem nizu so domačini povedli in vodili do 6:0, vendar so se olimpijci zbrali in so nasprotnika dohiteli pri enajstici. Vendar so potem po nepotrebnem zagrešili nekaj napak in prvi set je pripadal presrečnim domačinom.

V drugem setu je bila slika popolnoma drugačna. Olympia je zagospodarila na igrišču, dobro sta delovala sprejem in napad, lepe so bile kombinacije in rezultat priča, da so bili domačini Vivila popolnoma na tleh in so prepustili vajeti igre v rokah Olympie.

V tretjem setu znova preobrat. Olympia je preveč grešila, zlasti v sprejemu in to so domačini zelo dobro izkoristili.

Zadnji set je bil pravzaprav v korist Olympie do trinajstice. Naši so vodili 10:5 in 13:5. Nasprotnik je bil popolnoma uničen, vendar se je po nekaterih dobrih potezah domačinov naših polastil strah in počasi, točko za točko, so domačinom prepustili tudi ta set in seveda tudi prepotrebni točki v boju za obstanek. Svojo je dodal tudi sodnik, ki je sicer dobro sodil, vendar je prav na koncu naredil narazumljivo napako, seveda v škodo slovenskim igralcem. (M. Š.)

V jugoslovanski košarkarski 1. ZL

Prepričljiva zmaga Olimpije

V včerajšnjem anticipiranem srečanju A-1 lige je Snaidero iz Caserte v Rimu premagal Skansijevo Phonolo z rezultatom 88:82.

DANAŠNJI SPORED: Benetton - Divarese, Painsi - Alno, Allibert - Arimo, Knorr - Enichem, Wiwa - Ipifim, Philips - Riunite, Scavolini - Hitachi.

A-2 liga: Goričani na tujem

Goriški San Benedetto bo danes igral na tujem proti Sangiorgeseju. Za Goričane, ki bodo nastopili brez poškodovanega Bullare, bo tekma izredno težka, saj domači krvavo potrebujejo točki, da se izogneju izpadu.

DANAŠNJI SPORED: Sharp - Neutroroberts, Caripe - Irge, Kleenex - Standa, Filodoro - Jollycolombani, Sangiorgese - San Benedetto, Annabella - Braga, Marr - Glaxo, Fantoni - Teorema.

B-1 liga: Stefanel proti Ragusi

Tržaški Stefanel ne bi smel imeti danes popoldan prevelikih težav, da premaga povprečno Raguso. Tanjevič bo imel na razpolago celotno ekipo, tudi Lokarja, ki je prebolel gripo.

V ženski odbojcarski C-1 ligi

Poraz Bora Elpro

DOLO - BOR ELPRO 3:0 (16:14, 15:9, 15:10)
BOR ELPRO: Nacinovi, Maver, D'Ambrogio, Foraus, Grbec, Vidali, Vitez, Superina.

DOLO — Borovke so na gostovanju v Dolu pokazale premalo, da bi lahko objektivno računale na zmago proti vodilnemu in nepremaganemu tekmeču. Toda kot je razvidno iz delnih izidov posameznih nizov, do presenečenja ni manjkalo veliko, čeprav je treba, resnici na ljubo, povedati, da je bilo srečanje v zadnjih dveh nizih stalno trdno v rokah gostiteljic.

Na zatožni klopi je pri borovkah predvsem sprejem servisa, ki je bil tokrat skrajno nenatančen in je v bistvu izničil vse dobrega, kar so naše igralkke pokazale na servisu in v polju.

Res škoda je tudi, da si borovke niso zagotovile prvega niza, v katerem so vodile najprej s 5:0, po obdobju izenačenosti pa tudi 12:9 in 14:13. Na žalost pa so Tržačanke v ključnih trenutkih zaigrale pretirano živčno, kar jim je bilo tudi usodno, da so izgubile niz.

Trener Koren je v drugem nizu zamenjal vloge nekatereim igralkam in uvrstil na igrišče še drugo podajačico.

Na začetku se borovke niso kaj prida znašle in rezultat te zamenjave se ni obrestoval.

V sredini tretjega niza pa se jim je vendarle odprlo, toda žal je bilo prepozno, saj so tedaj močne gostiteljice že vodile z 9:2 in kljub prizadevnosti so se morale borovke sprijazniti le še z osvojitvijo osmih točk.

V odbojcarskem prvenstvu moške C-2 lige

Borovci slavili v gosteh

PAV REMANZACCO - BOR CUNJA AVTOPREVOZ 2:3

(10:15, 6:15, 17:15, 16:14, 12:15)
BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Batič, Marega, Romano in Paolo Pernarčič, Starc, Metton, Budin, Stančič, Štrajn.

Borovci so odigrali zelo dobro tekmo proti ekipi, ki po prikazani igri ne zasluži mesta na repu lestvice. Kazalo je, da so igralci iz Remanzacca odigrali življenjsko tekmo, stvar pa ni novost, ker se vse ekipe razživijo prav proti borovcem.

Tržačani so začeli z veliko zbranostjo, malo grešili in dva seta osvojili precej zanesljivo. Domačini so v dveh nadaljnjih setih igrali kot prerajeni, za zadnjega pa jim je zmanjkalo moči. Borovci so prvič igrali na tie-break. Po včerajšnji zmagi so borovci drugi na lestvici. (M. Marega)

LEGOVINI SPORT - MEBLO IMSA 3:0 (15:12, 15:12, 15:12)

MEBLO IMSA: Vogrič, Lutman, Petejan, A. in M. Feri, Buzzinelli, Lavrenčič, Koršič, Superga, Prinčič, Tomšič.

Izkušnost domače šesterke je prevladala nad borbenostjo mladih goriških odbojkarjev. Tekma je bila lepa in izenačena. Končni izid s 3:0 za domčine pa ne odraža prikazane igre naših odbojkarjev, ki bi si lahko zaslužili tudi zmago. Na žalost pa vsakič, ko je bilo potrebno zaključiti set v lastno korist, so našim, kot nalašč, zmanjkale moči. Tako so dobesedno podarili zmago domačinom. Menimo, da je to le znak neizkušenosti in da se bodo naši v bodočnosti izkazali tudi v teh trenutkih. (ZIP)

Ženska C-2 liga: Agorest poskrbel za podvig

AGOREST - PRATA 3:0 (15:3, 15:11, 15:7)
AGOREST: Zavادلav, Visintin, Roner, Luvisutti, Marassi, Černic, Primožič, Cotič, Klemše, Scoziero.

Proti drugouvrščeni Prati je končno združena ekipa Agoresta pokazala ves svoj potencial, zbranost in voljo do zmage. Z dobro igro v napadu, z odličnim servisom, s sprejemom in z blokom so naše povsem zmedle nasprotnice. Igralkke Prate so stopile na igrišče po dolgem in zahtevnem segrevanju, prepričane, da bodo formalno pospravile novy par točk, ampak že prvi set je pokazal, da sinoči združena ekipa igra na višjem nivoju in da točki bosta ostali na Goriškem. Pohvaliti moramo vso ekipo in občinstvo, ki je vneto navijalo in je krepko pripomoglo k zmagi naših. Upajmo, da bo ta zmaga vlila igralkam tisto samozavest, ki je neobhodno potrebna za nadaljnje uspehe. (R. I.)

TORRIANA - SLOGA KOIMPEX 0:3 (4:15, 10:15, 9:15)

SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Drnovšček, Fabrizi, Grgič, Križmančič, Lupinc, Marucelli, Milkovič, Miot, Sosič, Škerk, Ukmar.

Tudi z gostovanja v Gradišču se Sloga Koimpex vrača s polnim izkupičkom, kar ji seveda omogoča, da še naprej ohranja odlično drugo mesto tik pod vrhom lestvice. Tekma sama iz tehničnega vidika ni bila posebno zanimiva, saj je bila Sloga Koimpex vseskozi neprimerno boljša ekipa. Dobro je sinoči deloval Slogin sprejem, ob mreži pa so naše igralkke s taktično zrelo igro vseskozi prekašale svoje nasprotnice. Šlo je v bistvu za lažjo tekmo, kot je bilo pričakovati glede na dosedanjó bero točk Torriane in gladka zmaga Sloge Koimpex je povsem zaslužena. (Inka)

Moška D liga: sočani spet praznih rok

MARTIGNACCO - SOČA SOBEMA 3:0 (15:9, 15:12, 15:11)

SOČA SOBEMA: Černic, I. in M. Cotič, Kovic, Pahor, Battisti, Bagon.

Tudi tokrat so sočani izgubili na gostovanju v Martignaccu, kljub dobrim rezultatom v setih. Sovodenjci niso dobro igrali, čeprav je bil začetek nadvse spodbuden. Vodili so s 6:0, a kmalu zatem so se nasprotniki uigrali in povedli. V drugem in tretjem setu so naši vedno zaostajali in nikoli niso bili nevarni za domačine. (P. Černic)

Ženska D liga: slovenski derbi Nabrežinkam

SOKOL INDULES - KONTOVEL ES 3:1 (15:13, 14:16, 15:0, 15:10)

SOKOL INDULES: Ušaj, Radetič, Tanja in Lara Masten, Škerk, Žbogar, Kralj, Stopper, Visintin, Brumat, Pertot.

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Umek, Černjava, Maver, Garbini, Legiša, Prašelj, Conestabo, Štoka, Hrovatin.

Številni gledalci so bili v nabrežinski telovadnici priče živčnemu derbiju.

Uvod je bil naklonjen Sokolu, ki je v prvem setu že beležil visoko vodstvo, z dobrimi servisi pa je Kontovcel zmanjšal razliko, čeprav za delno zmago ni imel dovolj moči. Kontovelke so poletavno nadaljevale v drugem setu in dosegle vodstvo 12:7. Nabrežinke so se tedaj znebile otopelosti in izenačile pri 14:14, set pa je šel Kontovcelkam. Tretji set je bil ob brezhibni igri domačink enosmeren, v zadnjem pa so kljub požrtvovalnosti gostinj Nabrežinke obdržale začetno prednost do konca. (T. Masten)

BREG AGRAR - TARCENTO 2:3 (15:11, 5:15, 9:15, 15:9, 15:17)
BREG AGRAR: Canziani, Debenjak, Kocjančič, Komar, Pertot, Slavec, Taučer, Elena, Erika in Tatjana Žerjal in Kralj.

Odbojkarice Brega Agrar so bile že na pragu velikega presenečenja, saj so izgubile z ekipo Banco Popolare iz Čente šele po »tie-breaku«. Obenem pa ne moremospregledati, da so domačinke morale odigrati to izredno izenačeno tekmo brez standardne podajačice Slavčeve, prva rezerva Komarjeva za nameček pa je bila poškodovana, tako je pod silo razmer prevzela taktirko mlada Canzianijeva, ki je povsem zadovoljila. Po izenačenju v nizih je kazalo, da bosta zlata vredni točki ostali sredi Doline, naposled pa so po »tie-breaku« slavile gostje. (J. T.)

Odbojcarski izidi v nižjih ligah

1. MOŠKA DIVIZIJA: DLF Trst - Sloga Sagor 2:3, S. Andrea - Sloga B 3:0. 1. ŽENSKA DIVIZIJA: OMA Mobili S. Giusto - Sloga Sagor 1:3. 2. ŽENSKA DIVIZIJA: Bor Friulexport B - Le Volpi B 3:1, Bor Friulexport A - La Marmotta 1:3. UNDER 16 ŽENSKE: Virtus - Bor Friulexport 0:3

A. PERTOT

Vam ponuja fantastično blago
za fantastično pustno obleko

PUST - PUST - PUST

TRST — Ul. Ginnastica 22 Tel. 761-029

Smučanje: v moškem smuku v Wengenu in v ženskem veleslalomu v Tignesu

Izredni zmagi neverjetnih Girardellija in Schneiderjeve

WENGEN — Neverjetni Luksemburčan Marc Girardelli je spet prekosil samega sebe. Poleg tega, da je z neverjetno razliko skoraj dveh sekund premagal vso svojo konkurenco, je tokrat premagal tudi samega sebe. Postavil je namreč novi rekord proge v Lauberhornu, saj se je spustil s preko 103 km na uro. Zurbruggen in ostali so se lahko samo potegovali za drugo mesto.

Vrstni red včerajšnjega moškega smuka: 1. Girardelli (Luks.) 2'25"76; 2. Zurbruggen (Švi.) 2'27"68; 3. Mahrer (Švi.) 2'27"87; 4. Oehrl (Švi.) 2'28"06; 5. Wasmeier (ZRN) 2'28"16; 6. Hoeflechner (Av.) 2'28"19; 7. Boyd (Kan.) 2'28"36; 8. Tauscher (ZRN) 2'29"05; 9. Thorsen (Nor.) 2'29"08; 10. Piantanida (It.) 2'29"22; 11. Alpiger (Švi.) 2'29"28; 12. Mair (It.) 2'29"75; 13. Runggaldier (It.) 2'29"85.

Lestvica za SP v smuku: 1. Girardelli (Luks.) 114 točk; 2. Hoeflechner (Av.) 89; 3. Zurbruggen (Švi.) 78; 4. Wirsberger (Av.) 73; 5. Mair (It.) 71; 6. Mahrer (Švi.) 67; 7. Mueller (Švi.) 63; itd.

Lestvica za SP: 1. Girardelli (Luks.) 269 točk; 2. Zurbruggen (Švi.) 211; 3. Tomba (It.) 113; 4. Wasmeier (ZRN) 103; 5. Hoeflechner (Av.) 97; 6. Bittner (ZRN) 94; 7.

Mair (It.) 86; 8. Mueller (Švi.) 80; 9. Strolz (Av.) 75; itd.

TIGNES — Če je Girardelli neverjeten, lahko čisto isto trdimo tudi za Schneiderjevo, ki je včeraj dosegla svojo enajsto zmago v letošnji sezoni ter seveda brez težav premagala vso svojo konkurenco, ki se je morala boriti le za "drobtinice". Mateja Svet je dosegla odlično 4. mesto z zelo dobrim drugim spustom, v katerem je dosegla drugi najboljši čas, seveda za Schneiderjevo.

Vrstni red včerajšnjega ženskega veleslaloma: 1. Schneider (Švi.) 2'18"01; 2. Merle (Fra.) 2'18"78; 3. Walliser (Švi.) 2'18"86; 4. Svet (Jug.) 2'19"25; 5. Meier (ZRN) 2'19"38; 6. Wachter (Av.) 2'19"98; 7. Figini (Švi.) 2'20"14; 8. Zurbruggen (Švi.) 2'20"40; 9. Gerg (ZRN) 2'20"76; 10. Fernandez-Ochoa (Špa.) 2'20"96.

Lestvica za SP v veleslalomu: 1. Schneider (Švi.) 125 točk; 2. Svet (Jug.) 68; 3. Meier (ZRN) 60; 4. Merle (Fra.) 55; 5. Walliser (Švi.) 50; itd.

Lestvica za SP: 1. Schneider (Švi.) 286 točk; 2. Merle (Fra.) 206; 3. Walliser (Švi.) 164; 4. Maier (Av.) 150; 5. Figini (Švi.) 149; 6. Svet (Jug.) 114; 7. Wachter (Av.) 111; 8. Gerg (ZRN) 95; 9. Wolf (Av.) 89; 10. Moeslechner (ZRN) 84; itd.

Vreni Schneider med včerajšnjim veleslalomom

Košarka: po prvem delu prvenstva A-2 lige

S. Benedetto ni razočaral

Chuch Aleksinas

V prvem kolu povratnega dela v A-2 ligi se bo danes goriški San Benedetto srečal na nevtralnem igrišču s peterko Sangiorgeseja. Srečanje bo za Bosinijeve varovance lepa priložnost, da se končno vrnejo s kakšnega gostovanja z dvema točkama v žepu. Sangiorgese, ki je v otvoritvenem prvenstvenem nastopu v Gorici utrpel visok poraz, sodi namreč med slabše postave v ligi in je skupaj s Teoremo in Caripejem eden izmed glavnih kandidatov za izpad v B-1 ligo.

Goričani lahko z zmernim optimizmom čakajo na drevesni spopad, kljub temu, da ne bodo mogli računati na doprinos Bullare, ki ima nogo v mavcu. Prvi graditelj igre goriške peterke si je namreč zlomil nogo prav v zadnjih sekundah domačega srečanja z Annabellu, tako da bo moral mirovati mesec dni. Poškodovanega Bullaro bo nadomestil v prvi peterki Gnechchi, ki predstavlja morda najboljšo presenečenje za goriške barve v prvem delu prvenstva. Vsakič, ko ga je Bosini poslal na igrišče, je Gnechchi vnesel v igro Goričanov nekaj svežine in vitalnosti, čeprav ga je njegov temperament večkrat izdal, tako da je zaradi prenatrženosti zapravljal marsikatero žogo. Videti pa bo treba, kako bo mladi režiser reagiral tokrat, ko bo imel taktirko v rokah dalj časa.

Konec prvega dela je seveda tudi najbolj primerno izhodišče za krajiš obracun o nastopih San Benedetto. Po dveh negativnih sezonah, ko se je ekipa rešila pred najhujšim šele v za-

dnjem trenutku, bi ne smela ostati letos goriška peterka vpletena v boj za obstanek. V prvem delu so namreč Bosinijevi fantje dosegli sedem zmag in bili osemkrat poraženi. Obracun ni morda najboljši, res pa je tudi, da so večkrat Vitez in tovariši potegnili krajiš konec šele v poslednjih sekundah srečanja. Samo enkrat - na gostovanju proti Standi - so goriški košarkarji doživeli zaslužen in pekoč poraz. Vse to je tudi simptomatičen znak, da je letošnje prvenstvo zelo izenačeno in da ni nepremagljivih peterk, ki bi brez večjih težav lahko računale na prestop v višjo ligo. Tako si lahko tudi razlagamo začasno prvo mesto Brage iz Cremona, ki naj bi po predprvenstvenih napovedih veljala za eno izmed slabših postav. Veliki favoriti, Dalipagičev Glaxo, pa se je po slabem začetku šele v zadnjih kolih nekoliko opomogel in tako vsaj delno upravičil napovedi izvedencev, ki so računali na premoč peterke iz Verone.

Kar pa se tiče nastopov posameznih goriških igralcev, si zasluži odliko Aleksinas, ki je prav gotovo eden izmed najboljših centrov v italijanskem prvenstvu. Chuck je prava gonilna sila ekipe, saj je dosegel 26,8 točke na tekmo in je polovil 12 odbitih žog. Aleksinas je zelo učinkovit v igri pod košem, tako da so ga nasprotniki 79-krat zaustavili šele s prekrškom. Dobro je letos zaigral tudi Boris Vitez, ki je tretji najboljši strellec v ekipi in tudi tretji v lovljenju odbitih žog. Svojo nalogo je opravil tudi stari Ardesi, ki je na petem mestu na posebni lestvici pri metih za tri točke. O dobri igri Gnechchija smo že povedali v uvodu, s spremenljivo srečo pa je letos zaigral Esposito. Nekoliko pod pričakovanjem so bili v prvem delu nastopi Hordgesa in Bullare. Črnapolti Cedro je sicer metal z dobrim odstotkom na koš, ni pa se nikoli odlikoval v ključnih trenutkih, ko je bilo na igrišču najbolj vroče. Zatajil je tudi Bullara, ki pa ima v delno opravičilo poškodbo, ki jo je utrpel na predprvenstvenem turnirju v Lignanu. Škoda, da se je ponovno poškodoval ravno v trenutku, ko je spet zaigral na dobri višini.

Ob koncu bi še objavili seznam strelcev pri San Benedetto ob koncu prvega dela prvenstva: Aleksinas 402, Hordges 250, Vitez 181, Ardesi 175, Bullara 154, Gnechchi 97, Esposito 78, Borsi 19. (MAL)

Pomanjkanje snega otežkoča tekmovanja

MZSTE pridno trenira

Pomanjkanje snega je do sedaj precej otežkočalo večja tekmovanja, popolnoma pa je ohromilo tekmovalno in rekreacijsko dejavnost na nižji ravni. V težave je spravilo tudi naša društva, ki se ukvarjajo s smučanjem, saj niso mogla normalno izpeljati tradicionalnih januarskih izletov in tečajev. Glede deželnih tekmovanj v okviru italijanske smučarske federacije, na katerih nastopajo tudi zamejski smučarji, in ki bi se morala pričeti že 8. januarja gre omeniti, da so bila do sedaj vsa odpovedana. Isto se je dogodilo za slalom v kategoriji dečkov in naraščajnikov, ki bi moral biti danes na Piancavallu.

Ne glede na te težave pa se naši smučarji še nadalje aktivno pripravljajo v upanju, da bo sneg le zapadel. Tako so prejšnjo nedeljo člani in članice meddrževne zamejske smučarske tekmovalne ekipe - MZSTE Hobles izrabili za trening v oddaljenem avstrijskem smučišču Flachau, kamor so se podali tudi danes, saj bliže ni mogoče trenirati, morajo pa obdržati do danes doseženo formo. Za prihodnji teden so namreč napovedana razna tekmovanja, tako na zvezni ravni kot na šolskem področju. V torek, 24. t. m., bi se moralo odvijati na Zoncolanu tekmovanje v okviru mladinskih iger za višje razrede osnovnih šol in prva dva razreda nižjih srednjih šol. Prihodnjo nedeljo pa bi morala biti prva tekmovanja v slalomu za baby sprint, miške ter miški na Piancavallu in za mladince v Forniju di Sopra. Seveda če bo zapadei sneg. (G. K.)

Nogomet: v nedeljo presegei cilj 200 tekem

Max Grgič že leta pri Gaji

Max Grgič, nogometaš članske ekipe Gaje, je v nedeljo presegei cilj 200 prvenstvenih nastopov v članski ekipi Gaje. Max (letnik 1961) je začel igrati nogomet že od mladih nog. Krstni nastop v članski ekipi je opravil 4. 3. 79 v zaostali tekmi 2. AL Gaja - S. Marco 1:2. Sezona je bila res neuspešna za gajevece, ki so v 30 tekmah zbrali le 16 točk in izpadli v 3. AL. V tej sezoni je trener Kozina poslal Maxa trinajstkrat na igrišče.

V naslednji sezoni je Grgič igral 15 tekem. Isto število je igral tudi v sezoni 80/81, ko je Gaji za las spodletelo napredovanje. V dodatni odločilni tekmi je šele po streljanju 11-metrovk podlegla Olimpiji 5:4. V naslednji sezoni pa so gajejci pripravili lep podvig, ko so pod vodstvom Alda Kralja v 28 odigranih tekmah zbrali 40 točk in si zagotovili prestop v 2. AL. Grgič je v tej sezoni igral 26 tekem.

V okviru 2. AL je v naslednji sezoni igral 29 od 30 tekem, vendar tudi tokrat Gaji, katero je še vedno vodil Aldo Kralj, ni šlo najbolje. Zbrala je le 12 točk (1 zmaga, 10 remijev, 19 porazov) in izpadla iz lige. V sezoni 83/84 je Max igral 22

tekem in dosegel štiri gole. Prvi prvenstveni zadetek je dal na Padričah 4. 12. 83 proti Romani (4:0). Naslednjo sezono je stopil na igrišče spet 22-krat in dosegel 6 golov. V sezoni 85/86 pa v 17 odigranih tekmah beležimo tudi prvo in edino izključitev (Gaja - S. Marco 1:1) 15. 12. 85. Naslednjo sezono je Max igral 23 prvenstvenih tekem, lani pa le 16. Zaradi poškodbe, ki jo je utrpel ob koncu sezone, letos v začetku ni igral.

Sedaj, čeprav še ni popolnoma okreval, je sila razmer prisilila trenerja Cermelja, da ga je poslal vseeno na igrišče. V nedeljo je torej odigral 200. prvenstveni nastop v dresu članske ekipe Gaje in temu moramo dodati še odločilno srečanje z Olimpijo (sezona 80/81), kar pomeni, da je Max peti gajevec, ki je presegei število 200. Doslej so namreč presegli pri Gaji dvestoti prvenstveni nastop že Branko Grgič, Boris Rismondo, Radivoj Vrše in Zdravko Kante. Ob lepem dosežku čestitamo Maxu z željo, da bi čimprej popolnoma okreval in opravil še mnogo prvenstvenih nastopov v domačem klubu. (Bruno Rupel)

V italijanski nogometni A ligi

Maradona ne igra

Današnje štirinajsto kolo 1. italijanske nogometne lige prinaša vrsto zanimivih tekem. Vodilni Inter bo igral doma proti Laziu in bo seveda skušal iztržiti obe točki. To nikakor ne bo lahko, saj so Rimljani solidna ekipa, poleg tega pa bodo Trappatonijski nogometaši igrali brez srednjega napadalca Serene.

Osrednja tekma bo verjetno v Genovi, kjer bo domača Sampdoria igrala proti Napoliju, ki bo nastopil brez svojega "kralja" Maradone. Slednji ima že več kot mesec dni težave s hrbtom, sedaj pa so se končno odločili, da je tudi argentinski igralec človek in da pač mora počivati.

Roma bo igrala doma proti Milanu. To bo verjetno derbi "obupancev", saj sta obe ekipi pred prvenstvom napovedovali lepo igro in borbo za naslov.

Današnji spored (ob 14.30): Ascoli - Torino; Bologna - Verona; Como - Pescara; Inter - Lazio; Juventus - Atalanta; Lecce - Fiorentina; Pisa - Cesena; Roma - Milan; Sampdoria - Napoli.

Nogomet: v italijanski C-1 ligi

Triestina doma proti Livornu

Danes se bo Triestina srečala s šibko enajsterico Livorna, ki se bori proti izpadu iz lige. Lombardovi varovanci so v izredni formi, saj ne izgubljajo šest tednov in so se tako prebili do drugega mesta skupne razpredelnice. Že res, da je sedaj igra Tržačanov nekoliko bolj suhoparna in utilitistična, dejstvo pa je, da je tudi dosti bolj učinkovita. Tržačani si nadejajo osvojitve obeh točk, saj se bodo morali nato podati na dve zaporedni gostovanji v Vicenzo oz. v Montevarchi. Triestina si pričakuje nasprotnika, ki se bo zaprl v obrambo in bo skušal odnesti iz Trsta "z zobmi" predragoceno točko.

Današnji spored (ob 14.30): Carrarese - Vicenza; Modena - Arezzo; Montevarchi - Reggina; Prato - Centese; Spal - Lucchese; Spezia - Mantova; Trento - Derthona; Triestina - Livorno; Viareggio - Venezia Mestre.

Italijanska B liga: Videmčani tokrat doma

Enajsterica Udineseja se bo skušala danes revanširati za poraz, ki ga je utrpela pred tednom dni v Genovi proti vodilni Genoi. Že res, da je ohranila 3. mesto na lestvici, ki pelje v A ligo, vendar pa so se ji nasprotniki nevarno približali. Danes bodo Sonettijevi varovanci igrali proti solidnemu Catanzaru brez Galparolija, ki je še vedno poškodovan in v Catalanu.

Današnji spored (ob 14.30): Barletta - Genoa; Cosenza - Taranto; Cremonese - Licata; Empoli - Ancona; Messina - Brescia; Monza - Bari; Padova - Reggina; Parma - Piacenza; Sanbenedettese - Avellino; Udinese - Catanzaro.

Rokomet: moška C liga

Dva tedna premora

Krasova prva postava, ki nastopa v C ligi, bo odigrala naslednjo prvenstveno tekmo šele 5. februarja, ko bo na sporedu 7. kolo. Tekma 6. kola proti S. Donaju, ki bi morala biti na sporedu v nedeljo, je bila namreč anticipirana in so jo že odigrali 7. januarja (31:28 za S. Donà).

Krasov položaj na lestvici ni kaj prida spodbuden, zato bodo fantje izrabili ta dva tedna, da bi globlje analizirali, kje v ekipi škripa in se čim boljše pripravili na nadaljevanje prvenstva. V ta namen so med tednom odigrali trening-tekmo s starimi znanci Interja iz Nablrežine (26:21 za krasovce). Lazarjevi varovanci so pokazali zrelo in pametno igro, kar daje slutiti, da so prebredli "krizno" obdobje. Prvenstvo je še dolgo in naši rokometiški bodo imeli še priložnosti, da se izkažejo.

Lestvica C lige (skupina C) po 5. kolu: Pastajolly (TV) in S. Donà 10; CUS Udine 8; Cividin in Padana Moncelice 6; Quarto d'Altino in Libertas 4; Kras Trimac 3; Cellini (PD) 1; Aurora (TV) 0. (Kras in S. Donà imata tekmo več.) (Pjotr)

obvestila

ŠD POLET
obvešča, da bo redni letni občni zbor v ponedeljek, 30. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani Prosvednega doma na Opčinah.

JACHT CLUB ČUPA - JADRALNI CLUB ČUPA
obvešča člane, da bo 17. REDNI OBČNI ZBOR društva v petek, 3. februarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v sejni dvorani osnovne šole Josip Jurčič v Devinu. Vabljeni!

SMUČARSKI KLUB BRDINA
prireja v nedeljo, 29. t. m., smučarski izlet v Flachau (Avstrija). Vpisovanje in vse informacije na sedežu (Proseška 131) v torek in četrtek od 19. do 21. ure. Ljubitelji smučanja vabljeni!

domači šport - domači šport

DANES
NEDELJA, 22. JANUARJA 1989

KOŠARKA
MOŠKA B-2 LIGA
17.30 v Faenzi: Banca Popolare - Jadran
MOŠKA D LIGA
11.00 v Trstu, šola Suvich: Bor Radenska - Arte Gorica
DEŽELNI MLADINCI
9.00 v Trstu, stadion »1. maj«: Cicibona - Sokol

DEŽELNI KADETI
9.00 v Nabrežini: Sokol - Don Bosco; 15.00 v Trstu, stadion »1. maj«: Bor Radenska - Stella Azzurra

DEČKI
10.30 v Repnu: Polet - Poggi B; 11.00 pri Sv. Sergiju: Barcolana - Bor Radenska

ODBOJKA

UNDER 18 MOŠKI
10.00 v Štandrežu: Val Naš prapor Imsa - Soča Cerimpex

UNDER 18 ŽENSKÉ
10.30 na Opčinah: Sloga Koimpex - OMA Mobilis S. Giusto; 11.00 v Dolini: Breg - CUS Trst

UNDER 15 ŽENSKÉ
10.00 na Proseku: Kontovel ES - Ricreatori Comunali

UNDER 16 MOŠKI
10.30 v Trstu, šola »Giotti Stuparich«: DLF Trst - Sloga

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA
14.30 v Ronkah: Ronchi - Primorje
2. AMATERSKA LIGA
14.30 v Briščkih: Edile Adriatica - Juventusina; 14.30 v Castions di Strada: Castionese - Kras; 14.30 v Križu: Vesna - Ruda

3. AMATERSKA LIGA
14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Aiello; 14.30 v Bazovici: Zarja - Vermegliano; 14.30 v Trebčah: Primorec - Mladost

NAJMLAJŠI
10.30 v Bazovici: Zarja - Breg; 10.45 v Miljah: Fortitudo - Primorje

ZAČETNIKI
11.00 na Proseku: Primorje - CGS; 11.45 v Bazovici: Zarja - S. Andrea

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

MANUFATURA

PODOBNIK

OPČINE

Velike modne firme
tudi za velike postave
velike priložnosti s

POPUSTI

do 50%

obv. občini 5/1/89

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 1.500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenici mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

22. januarja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Po nedavnih protestnih manifestacijah v glavnem mestu ČSSR Praške oblasti ocenile dogodke kot poskus rušenja socializma

PRAGA — Češkoslovaško glavno mesto je bilo od prejšnje nedelje do petka prizorišče vsakodnevnih demonstracij v spomin na 20. obletnico tragične smrti študenta Jana Palacha, ki se je 16. januarja 1969 na Vaclavskih Namestih polil z bencinom in zažgal v znak protesta proti sovjetski okupaciji ČSSR. Do demonstracij je prišlo kljub prepovedi, vse dni, praška policija pa je demonstrante dosledno razgnala z vodnimi topovi in solzilcem razen v sredo, ko jih je pustila pri miru. Policija je tudi aretirala več kot 100 oseb, med njimi pa so bili mnogi pripadniki tako imenovane Listine 77.

Češkoslovaške oblasti so ostro obsodile demonstracije in jih proglasile kot protidržavne, postopek policijskih sil pa je partijsko vodstvo ČSSR ocenilo, kot položaju primerne. Demonstracije naj bi predstavljale poskus opozicijskih skupin v državi in inozemstvu za razbitje ČSSR. Tako ostro oceno je izreklo tudi partijsko glasilo Rude pravo, ki je kot glavne krivce za nered navedlo »politične brodolomce« iz obdobja Dubčkove praške pomladi, tem pa naj bi pomagale protisocialistične skupine, med katerimi so posebej omenili Listino 77.

Opozicijske sile so tudi obtožili odkritega spogledovanja z Zahodom, iz držav pakta NATO in še posebej iz ZDA pa naj bi dobivali tudi vso potrebno pomoč. Rude pravo še piše, da naj bi si te sile prizadevale za krepitev opozicije, ki naj bi imela kot končni cilj prevzem oblasti in maščevanje za februar 1948, ko je v ČSSR oblast prevzela komunistična partija.

V zvezi z demonstracijami pa velja omeniti, da so manifestanti glasno zahtevali svobodo, precej pozivov pa je bilo namenjenih tudi Gorbačovu. Med vzkliki se je stalno ponavljalo tudi geslo »živel Dubček«, od oblasti pa so zahtevali tudi izpustitev pisatelja Havela, ki je eden od voditeljev Listine 77.

Ker so bile te manifestacije prepovedane, lahko vsak udeleženec (ali pa tudi naključni opazovalec) odgovarja pred zakonom. Ob tem pa je predstavnik notranjega ministrstva ČSSR tudi povedal, da isto velja tudi za tuje novinarje, ki bi se kljub prepovedi policijskih oblasti še naprej zadrževali na krajih, na katerih bo prišlo do morebitnih manifestacij.

Skupile so jo hiše

V spopadu med tajsko redno vojsko in burmanskimi uporniki, so jo skupili domovi ljudi, ki živijo na meji med Tajsko in Burmo. Policiji ni preostalo drugega, kot da je obiskala kraj... nesreče (Telefoto AP)

Nov napad gverilcev gibanja Farabundo Marti v Salvadorju

Levičarsko osvobodilno gibanje Farabundo Marti, ki skuša z oboroženim bojem zrušiti demokrščansko oblast v Salvadorju, je spet okrepilo svoje napade. V zadnji akciji so napadli neko policijsko postajo v San Salvadorju. Pri tem je ena oseba izgubila življenje, deset pa jih je bilo ranjenih. Skupili so jo tudi napadalci, saj sta bila v eksploziji dveh z eksplozivom napolnjenih avtomobilov dva gverilca precej opečena, vojska, ki je takoj posegla pa ju je tudi ujela. (Telefoto AP)

Zaporniki zavračajo načrtovano spolnost

LAMETIA TERME — Okrogla miza o spolnosti v zaporih, ki se je zaključila včeraj, je sprožila obširno razpravo, v katero so lahko posegli tudi zaporniki sami. Slednji so se v glavnem strinjali, da spolnosti ni mogoče načrtovati, tako kot trdijo ravnatelji nekaterih kaznilnic, ki govorijo o ureditvi posebnih prostorov, kjer bi se zaporniki občasno lahko srečali z zakoncem ali prijateljem. Zlasti zgovorne so bile nekatere politične zapornice, ki trdijo, da bolj kot fizična bližina z ljubljeno osebo, je v primerih daljše zaporne kazni potreben čustveni stik, preko katerega je mogoče ohraniti in nemara celo utrditi zvezo oziroma razmerje. Zapornice zato menijo, da še tako prijetno urejen prostor ne more nuditi tega, kar narekuje človekova narava, saj je ljubezen »na ukaz« in v skopo odmerjenem času nemogoča, če že ne celo škodljiva.

Nekateri odvetniki pa so na podlagi izkušenj svojih varovancev predlagali, da bi zapornikom, ki se neoporečno vedejo, večkrat dovolili, da prespijo doma in da se s partnerjem v zaporu srečujejo brez nadzorstva stražnikov.

Prvi »vesoljski« nedrček

LONDON — Pred približno sto leti so v Veliki Britaniji sešili prvi sodoben nedrček, za katerega so se kaj kmalu ogrele ženske z vsega sveta. Te dni pa so na Otoku predstavili prvi »vesoljski« nedrček, ki ima ogrodje iz zlitine titana in niklja. Čeprav se dokaj čudno sliši, je ogrodje izredno lahko, telesa se prijetno oprime, a ne tišči in se v nobenem primeru ne deformira. Tak nedrček

lahko peremo v pralnem stroju, ne da bi ga kakorkoli poškodovali, stane pa približno 39 tisoč lir.

Moda je moda, praktičnosti pa tudi ne gre zanemarjati, za navdušenke pa bo nemara koristen še sledeči podatek: zlitino niklja in titana, ki je neuničljiva in močna kot jeklo, uporabljajo za gradnjo vesoljskih raket in nadzvočnih letal...

Viski pijejo že 500 let

LONDON — Leta 1992 bo najbolj znana žgana pijača na svetu, viski, praznovala 500. rojstni dan. Kot za vse, kar je v stoletjih prodrla v svet, si tudi za viski marsikdo lasti očetovstvo. Neizpodbitno pa je, da so to pijačo prvi pripravili in poskusili prebivalci otokov, ki ležijo med Škotsko in Severno Irsko. Na otoku Islay, ki je sicer zelo majhen, imajo na primer kar osem destilarn, kjer pridobivajo ječmenov viski po istem postopku kot pred 500 leti. Na tem otoku so sodobni tehnologiji dobesedno zaprli vrata.

Direktor ene od omenjenih destilarn pravi, da kakovost pijače ni toliko odvisna od kakovosti ječmena (ki ga že primanjkuje, tako da so ga prisiljeni uvažati), kolikor od vode in sodov, v katerih se viski stara. Vodo črpajo izključno iz »Modrega jezera«, ki je v resnici kar rjavo zaradi velike količine šote, ki leži na dnu in od resja, ki raste na bregovih.

Klaus Kinski piše o ljubezni brez katere ne more živeti

WASHINGTON — Režiserji, igralci, še celo snemalci si ne morejo kaj, da ne bi že veliko pred smrtjo izpisali bogato knjigo spominov. Celo Klaus Kinski, ki velja za svojeglavo osebnost, je pravkar postal pisatelj, saj je njegov ameriški založnik izdal knjigo spominov Vse, kar rabim je ljubezen.

V nečem pa je Klaus le ostal zvest samemu sebi, in sicer v vsebini knjige, ki je vsaj po pisanju ameriških kritikov dokaj neobičajna. Kinski naj bi živel od ljubezni, pravzaprav od spolnosti, saj je to razvidno iz sleherne vrstice precej obsežne knjige. Njegovo življenje, predvsem otroštvo, je opisano v izredno temačnih tonih. Po rodu Poljak, je moral Klaus že kot otrok slediti družini, ki se je preselila v Berlin. Oče je bil lekarnar, vendar je bil največkrat brez dela, mama pa je morala skrbeti za svoje štiri otroke. Pomagala naj bi si, kot ji je bilo dano, in sicer tako, da je ljudem ponujala svoje osebno bogastvo. Klaus sicer tudi piše, da ga je nekam sumljivo učkala, o morali njegove mame pa res najbrž ne gre soditi na podlagi zapisov vse prej kot verodostojnega sina. Klaus je namreč napisal tudi, da si je sam odrezal proč rakasto tvorbo na vratu (s kuhinjskim nožem).

Najbrž je veliko več resnice v odstavku, v katerem piše, da je snubil vsako žensko, s katero je upal, da bo lahko zlezal v posteljo. Pred njim naj ne bi bile na varnem ne prodajalke ne sedmerica Saint Laurentovih temnopoltih manekenk. Sicer pa pravi, da ga zelo zanima tudi hčerka Nastassja, ki naj bi večkrat spala z njim. Pa ne tako, kot mislijo zlobneži, ležala naj bi drug poleg drugega in se pogovarjala o življenju.

Praznik pravoslavne cerkve v Suzdalu

V Suzdalu je bil vsakoletni obred blagoslovitve pitne vode, ki ga je z namakanjem razpela vodil arhimandrid Valentin

(Telefoto AP)

Emporio Fiorentino

TRST

Ul. San Maurizio 16
(vogal Trga Ospedale)

☎ 775741

PLAŠČI . PLAŠČI . PLAŠČI

vseh velikosti po najugodnejših cenah